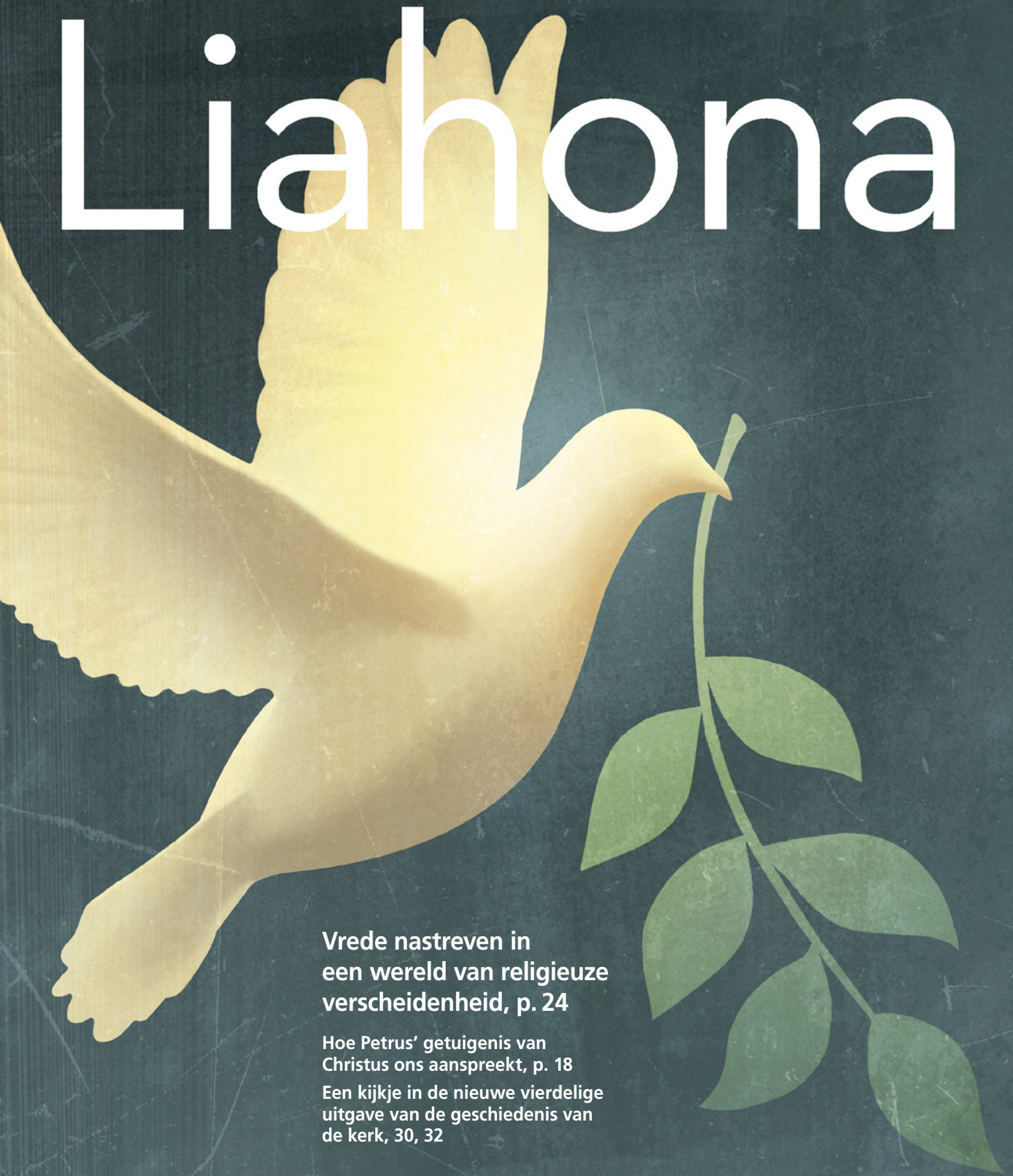
DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN • FEBRUARI 2018

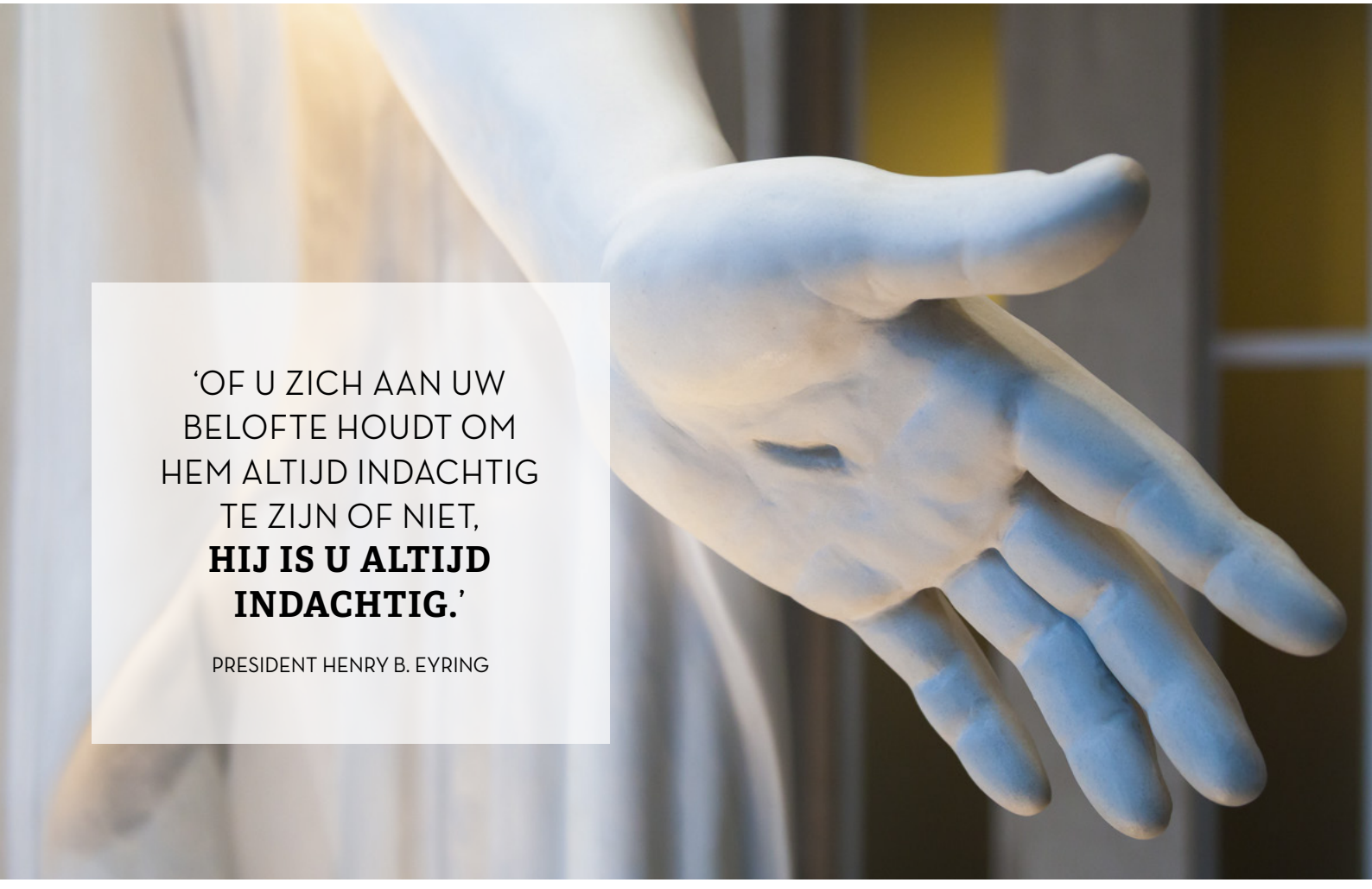
Liahona

Vrede nastreven in een wereld van religieuze verscheidenheid, p. 24

Hoe Petrus' getuigenis van Christus ons aanspreekt, p. 18

Een kijkje in de nieuwe vierdelige uitgave van de geschiedenis van de kerk, 30, 32

Uit de boodschap van het Eerste Presidium, pagina 4.

Liahona, februari 2018

BOODSCHAPPEN

4 **Boodschap van het Eerste Presidium: Hem altijd indachtig zijn**
President Henry B. Eyring

7 **Huisbezoekbeginselen: Leer haar en haar gezin kennen**

HOOFDARTIKELEN

18 **'Wie zegt u dat Ik ben?' – Petrus' getuigenis van Christus**
Terry B. Ball
Als we Petrus liefhebben en begrijpen, kunnen we zijn bijzondere getuigenis van Christus beter aanvaarden.

24 **Godsdienstvrijheid: de hoeksteen van vrede**
Ouderling D. Todd Christofferson
In een wereld waarin filosofieën met elkaar wedijveren, kunnen we samen vrede nastreven door religieuze diversiteit te omarmen en godsdienstvrijheid te beschermen.

30 **Heiligen: de geschiedenis van De Kerk van Jezus Christus in de laatste dagen**
Ouderling Steven E. Snow
Lees meer informatie over de nieuwe vierdelige geschiedenis van de kerk.

32 **Heiligen: de geschiedenis van de kerk – hoofdstuk 1: In geloof vragen**
Ongebruikelijke omstandigheden brachten het gezin Smith naar Palmyra; onrustige gevoelens brachten Joseph op zijn knieën.

RUBRIEKEN

8 **Notities oktoberconferentie 2017**

11 **Dienen in de kerk: Een ontheffing is een begin, niet een einde**
Richard M. Romney

12 **Onderwijzen naar het voorbeeld van de Heiland: Wat kan ik doen om meer zoals de Heiland te onderwijzen?**
Tad R. Callister

16 **Vanaf het spreekgestoelte: God heeft het mij geopenbaard**
Rachel H. Leatham

38 **Geloofsportret: Feinga Fanguna**

40 **Onder heiligen der laatste dagen**

80 **Tot weerziens: Het evangelie omvat alle waarheid**
President Dieter F. Uchtdorf

OP DE OMSLAG
Illustratie Joshua Dennis.

JONGVOLWASSENEN

44 Hij zou ons bevrijden
Reid Tateoka
In de nasleep van een catastrofale aardbeving in Japan ervoeren de zendelingen de beschermende en sturende hand van de Heer, die hen in veiligheid bracht.

48 Mijn zendingswerk onder mijn familie
Andrea Gómez Lagunes
Ik dacht dat mijn operatie het einde van mijn zending zou betekenen, maar om de een of andere reden mocht ik op zending blijven. Nu moest ik erachter komen waarom.

Kijk eens of je de Liahona kunt vinden die we in deze uitgave hebben verstopt. Hint: welke talenten kun je met anderen delen?

JONGEREN

50 Jezus Christus: onze bron van gemoedsrust
Ouderling M. Russell Ballard
De wereld brengt misschien tijdelijk geluk, maar Jezus Christus biedt ons eeuwige gemoedsrust.

54 Vrede in de wereld versus vrede in Christus
Sarah Hanson
Hoe herken je de imitaties van vrede die de wereld aanbiedt?

56 Niemand kan mijn hart blokkeren
Blossom Larynoh
Toen de Ghanese overheid ons verbood om naar de kerk te gaan, wist ik dat ik een sterk getuigenis moest hebben.

58 Hoe ik mijn band met God aanhaal
Ouderling Massimo De Feo
De Heer wil met ieder van ons een persoonlijke band krijgen. Besluit nu om een nauwere band met de Heer te ontwikkelen.

60 Ik legde mijn zorgen in Gods handen
Ninoska Nawrath
Toen mijn vriendin met een ernstige depressie in het ziekenhuis werd opgenomen, was ik enorm bezorgd. Hoe kon ik haar helpen?

62 Poster: Eeuwig leven

63 Regel op regel: 1 Nephi 3:7

64 Vraag en antwoord
Hoe vraag ik mijn vrienden om niet onaardig of ongepast over anderen te praten?

KINDEREN

66 Voor de kerk opkomen
Tracie Carter en Maryssa Dennis
Easton en zijn nieuwe vriend GianMarco wilden hun klasgenoten over de kerk onderwijzen!

68 Laat je licht schijnen: Cadeautjes geven
Marissa Widdison

70 Het plan van geluk
Met dit kleurboekje leer je iets over het plan van onze hemelse Vader!

72 Apostelen getuigen van Christus
Ouderling Dallin H. Oaks

73 Blijf het proberen!
Ouderling Peter F. Meurs
Zelfs als het eng is, kan je talenten gebruiken en je getuigenis geven en anderen gelukkig maken.

74 Conferentiecitatenkaartjes

75 Ons prikbord

76 Verhalen uit de Schriften: Adam en Eva
Kim Webb Reid

79 Kleurplaat

FEBRUARI 2018 JAARGANG 118 NUMMER 2
LIAHONA 14748 120
Tijdschrift van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen

Het Eerste Presidium: Thomas S. Monson, Henry B. Eyring, Dieter F. Uchtdorf

Het Quorum der Twaalf Apostelen: Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, M. Russell Ballard, Jeffrey R. Holland, David A. Bednar, Quentin L. Cook, D. Todd Christofferson, Neil L. Andersen, Ronald A. Rasband, Gary E. Stevenson, Dale G. Renlund

Verantwoordelijk redacteur: Hugo E. Martinez
Assistent-redacteurs: Randall K. Bennett, Carol F. McConkie
Adviseurs: Brian K. Ashton, Bonnie H. Cordon, LeGrand R. Curtis Jr., Edward Dube, Sharon Eubank, Donald L. Hallstrom, Douglas D. Holmes, Erich W. Kopischke

Hoofddirecteur: Richard I. Heaton
Directeur kerkelijke tijdschriften: Allan R. Loyborg
Zakelijk manager: Garff Cannon

Hoofdredacteur: Adam C. Olson
Assistent-hoofdredacteur: Ryan Carr
Publicatieassistent: Francisca Olson
Redactieteam: Maryssa Dennis, David Dickson, David A. Edwards, Matthew D. Flitton, Lori Fuller, Garrett H. Garff, LaRene Porter Gaunt, Jon Ryan Jensen, Charlotte Larcabal, Michael R. Morris, Eric B. Murdock, Sally Johnson Odekirk, Joshua J. Perkey, Jan Pinborough, Richard M. Romney, Mindy Anne Selu, Marissa Widdison

Leidend artdirector: J. Scott Knudsen
Artdirector: Tadd R. Peterson
Grafisch team: Jeanette Andrews, Fay P. Andrus, C. Kimball Bott, Thomas Child, David Green, Colleen Hinckley, Eric P. Johnsen, Susan Lofgren, Scott M. Mooy, Emily Chieko Remington, Mark W. Robison, Brad Teare, K. Nicole Walkenhorst

Coördinator intellectuele eigendom: Collette Nebeker Aune
Productiemanager: Jane Ann Peters
Productieteam: Ira Glen Adair, Julie Burdett, Thomas G. Cronin, Bryan W. Gygi, Ginny J. Nilson, Derek Richardson
Drukvoorbereiding: Joshua Dennis, Ammon Harris

Directeur drukwerk: Steven T. Lewis
Directeur distributie: Troy R. Barker

Vertaling: Jos Peeters
Kerkelijk vertaalbureau
Diestseweg 40/4, B-2440 Geel
E-mail: peetersjmg@gmail.com
Distributie: Corporation of the Presiding Bishop of The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints
Steinmühlstrasse 16, 61352 Bad Homburg, Duitsland

Jaarabonnement: Neem voor bestelling van abonnementen of adreswijziging contact op met Customer Service op 00800 29502950 (gratis) of 0049 6172 492833 (of 34).
E-mail: orderseu@ldschurch.org
Online: store.lds.org
Prijs jaarabonnement: 9,20 EURO

Stuur manuscripten en vragen online naar liahona.lds.org, of per brief aan: *Liahona,* Rm. 2420, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150-0024, USA; of per e-mail naar: liahona@ldschurch.org.

De *Liahona* (een woord uit het Boek van Mormon dat 'kompas' of 'aanwijzer' betekent) verschijnt in de volgende talen: Albanees, Armeens, Bahasa Indonesia, Bislama, Bulgaars, Cambodjaans, Cebuano, Chinees, Chinees (vereenvoudigd), Deens, Duits, Engels, Ests, Fiji, Fins, Frans, Grieks, Hongaars, IJslands, Italiaans, Japans, Kiribati, Koreaans, Kroatisch, Lets, Litouws, Malagasi, Marshallees, Mongools, Nederlands, Noors, Oekraïens, Pools, Portugees, Roemeens, Russisch, Samoaans, Sloveens, Spaans, Swahili, Tagalog, Tahitiaans, Thai, Tongaans, Tsjechisch, Urdu, Vietnamees en Zweeds. (Frequentie verschilt per taal.)

Uitgever: © 2018 Intellectual Reserve, Inc. Alle rechten voorbehouden. Printed in the United States of America.

Informatie auteursrechten: Tenzij anders aangegeven, kan materiaal uit de *Liahona* voor persoonlijk, niet-commercieel gebruik (zoals kerkroepingen) worden gekopieerd. Dit recht kan ieder ogenblik ingetrokken worden. Afbeeldingen mogen niet worden gekopieerd indien die beperking bij de afbeelding vermeld staat. Voor vragen over auteursrechten, neemt u contact op met het Intellectual Property Office, 50 E. North Temple St., FL 13. Salt Lake City, UT 84150, USA; of e-mail: cor-intellectualproperty@ldschurch.org.

For Readers in the United States and Canada: February 2018 Vol.118 No. 2. LIAHONA (USPS 311) Dutch (ISSN 1522-9173) is published monthly by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, UT 84150. USA subscription price is $10.00 per year; Canada, $12.00 plus applicable taxes. Periodicals Postage Paid at Salt Lake City, Utah. Sixty days' notice required for change of address. Include address label from a recent issue; old and new address *must* be included. Send USA and Canadian subscriptions to Salt Lake Distribution Center at address below. Subscription help line: 1-800-537-5971. Credit card orders (Visa, MasterCard, American Express) may be taken by phone. (Canada Post Information: Publication Agreement #40017431)
POSTMASTER: Send all UAA to CFS (see DMM 507.1.5.2). NONPOSTAL AND MILITARY FACILITIES: Send address changes to Distribution Services, Church Magazines, P.O. Box 26368, Salt Lake City, UT 84126-0368, USA.

MATERIAAL OP HET INTERNET

Lees en dien artikelen in op **liahona.lds.org.**

Op **facebook.com/liahona** vindt u inspirerende boodschappen (in het Engels, Portugees en Spaans) die u met anderen kunt delen.

Stuur uw feedback naar **liahona@ldschurch.org.**

Abonneer u op **store.lds.org.** U kunt hiervoor ook bij een distributiecentrum terecht, of bij een wijkleider, of u kunt 00 800 29502950 bellen.

PICTOGRAMMEN VAN GETTY IMAGES

ONDERWERPEN IN DEZE UITGAVE

De nummers verwijzen naar de eerste pagina van het artikel.

Adam en Eva, *76*
Algemene conferentie, *74*
Avondmaal, *4, 58*
Bekering, *4, 50*
Boek van Mormon, *75*
Depressiviteit, *54, 60*
Dienen, *7, 11, 42, 68*
Doop, *75*
Familiegeschiedenis, *43, 48*
Gehoorzaamheid, *16, 63, 79*
Getuigenis, *16, 18, 56, 66, 73*
Gezin, *10, 48, 75*
Godsdienstvrijheid, *24*
Heilsplan, *70*
Hemelse Vader, *58, 62, 70*
Huisonderwijs, *40*
Jezus Christus, *4, 12, 18, 50, 54, 58, 62, 70, 72*
Joseph Smith, *32*
Kerkgeschiedenis, *30, 32*
Kerkroepingen, *11, 12, 58*
Naastenliefde, *7*
Nederigheid, *12*
Onderwijzen, *12*
Patriarchale zegens, *38*
Schriftstudie, *43*
Taalgebruik, *64*
Talenten, *38, 68, 73*
Tegenspoed, *44, 48, 54, 56, 60*
Tempels, *75*
Vrede, *24, 50, 54, 60*
Vriendschap, *7, 41, 60, 64, 66*
Waarheid, *80*
Zendingswerk, *44, 48, 56, 66*

President Henry B. Eyring
Eerste raadgever in het Eerste Presidium

HEM ALTIJD INDACHTIG ZIJN

Beeld u de profeet Moroni eens in die de laatste woorden van het Boek van Mormon in de gouden platen graveert. Hij was helemaal alleen. Hij was getuige van de val van zijn land, zijn volk en zijn familie geweest. Het land was 'een voortdurend toneel' van oorlog (Mormon 8:8). En toch had hij hoop, want hij had onze tijd gezien! Van alles wat hij tot ons kon schrijven, spoorde hij ons aan om te bedenken, oftewel *indachtig te zijn* (zie Moroni 10:3).

President Spencer W. Kimball (1895–1985) zei vaak dat *indachtig* misschien wel het belangrijkste woord in het woordenboek is. Hij zei dat aangezien we verbonden met God gesloten hebben, 'het van het grootste belang is dat we die indachtig zijn'.[1]

In de Schriften vinden we veel woorden die verwijzen naar *indachtig* zijn zoals bedenken, gedenken, denken aan, herinneren enzovoort. Nephi spoorde zijn broers vaak aan om de woorden van de Heer indachtig te zijn en te bedenken dat God hun voorvaderen gered had (zie 1 Nephi 15:11, 25; 17:40).

Koning Benjamin maande zijn volk in zijn afscheidsrede aan om *indachtig* te zijn. Hij hoopte dat ze 'de grootheid van God […] en zijn goedheid en lankmoedigheid' jegens hen zouden gedenken (Mosiah 4:11; zie ook 2:41; 4:28, 30; 5:11–12).

Toen de Heiland het avondmaal instelde, vroeg Hij zijn apostelen om ter herinnering aan zijn zoenoffer van de zinnebeelden te nemen (zie Lukas 22:19). In elk avondmaalsgebed dat we horen, gaat het woord *altijd* vooraf aan het woord *indachtig* (zie LV 20:77, 79).

Ik wil u aansporen, zelfs smeken, om indachtig te zijn. Er zijn een aantal onderwerpen waarover u kunt nadenken als u 's zondags aan het avondmaal deelneemt. Ik geef u drie suggesties. Ik hoop dat u er iets aan hebt. Mij hebben ze in ieder geval geholpen.

Wees Jezus Christus indachtig

Wees ten eerste de Heiland indachtig. Gedenk wie Hij op aarde was, hoe Hij met anderen sprak, en hoe Hij zijn liefde door zijn daden uitte. Bedenk aan wie Hij tijd besteedde en waarin Hij onderrichtte. De Heiland ging het land door 'terwijl Hij goeddeed' (Handelingen 10:38). Hij bezocht de zieken. Hij was vastberaden om de wil van zijn Vader te doen.

We dienen vooral zijn offer voor ons indachtig te zijn, dat Hij uit liefde gebracht heeft om de smet van onze zonden te verwijderen. Als we Hem indachtig zijn, groeit ons verlangen om Hem te volgen. Dan willen we vriendelijker en vergevensgezinder zijn. We zijn dan meer bereid om de wil van God te achterhalen en na te streven.

Wees uw verbeterpunten indachtig

Als we aan de reinheid en volmaaktheid van de Heiland denken, worden we ons automatisch bewust van onze gebreken en onvolmaaktheden. We hebben een verbond gesloten om zijn geboden te onderhouden. Maar vaak voldoen we niet aan die hoge norm. De Heiland had dat echter voorzien. Daarom heeft Hij ons het avondmaal gegeven.

Het avondmaal komt van het oudtestamentische gebruik van offers brengen en daar hoorde een belijdenis van zonde bij (zie Leviticus 5:5). We offeren geen dieren meer, maar we kunnen wel onze zonden prijsgeven. In de Schriften wordt dat een offer van 'een gebroken hart en een verslagen geest' genoemd (3 Nephi 9:20). Neem met

een berouwvol hart aan het avondmaal deel (zie LV 59:12; Moroni 6:2). Doet u dat, dan ontvangt u vergeving van zonde en blijft u op het pad dat terug naar God leidt.

Wees uw vooruitgang indachtig

Als u tijdens het avondmaal uw leven onder de loep neemt, hoop ik dat u zich niet alleen op uw fouten concentreert. Denk ook aan de goede dingen die u doet. Denk aan de momenten waarop u gevoeld hebt dat onze hemelse Vader en de Heiland tevreden over u waren. U kunt God tijdens het avondmaal vragen om u die dingen te laten inzien. Ik beloof u dat u dan iets zult voelen. U zult hoop voelen.

Telkens als ik dat doe, bevestigt de Geest dat ik vandaag beter ben dan gisteren, hoewel ik nog verre van volmaakt ben. En dat geeft me het vertrouwen dat ik dankzij de Heiland morgen nóg beter kan zijn.

Altijd is lang en vergt veel concentratie en inspanning. U weet uit ervaring hoe moeilijk het is om doelbewust voortdurend aan iets te denken. Maar of u zich aan uw belofte houdt om Hem altijd indachtig te zijn of niet, Hij is u altijd indachtig.

De Heiland weet waarmee u worstelt. Hij weet hoe het voelt als de zorgen van het leven op u drukken. Hij weet dat u de zegening broodnodig hebt die voortvloeit uit Hem altijd indachtig zijn en gehoorzamen, namelijk dat u 'zijn Geest *altijd* bij [u mag] hebben' (LV 20:77; cursivering toegevoegd).

Hij verwelkomt u dus elke week aan de avondmaalstafel en geeft u zo de gelegenheid om Hem nogmaals te betuigen dat u Hem altijd indachtig zult zijn. ■

LESGEVEN MET DEZE BOODSCHAP

Ons leven kan soms hectisch zijn, waardoor het moeilijk is om onze Heiland, Jezus Christus, altijd indachtig te blijven. Maar het avondmaal geeft ons elke week de kans om over zijn leven en leringen na te denken. Evalueer samen met uw huisonderwijsgezinnen hoe u van die stille momenten gebruikmaakt. Bespreek vervolgens hoe u zich meer op de Heiland kunt concentreren. Wat kunt u doen om tijdens die momenten te bedenken hoe u zich kunt verbeteren? Waarom is het belangrijk dat u wekelijks bij uw vooruitgang stilstaat?

NOOT

1. Spencer W. Kimball, 'Circles of Exaltation' (toespraak tot godsdienstleerkrachten van de kerkelijke onderwijsinstellingen, 28 juni 1968), 5.

‘U [moet] bedenken hoe barmhartig de Heer […] is geweest’ (Moroni 10:3).

JONGEREN

Drie dingen overdenken

In het Boek van Mormon komen de woorden *bedenken en gedenken* vaak voor. Nephi moedigde zijn broers aan om te bedenken hoe God hun voorvaders had gered. Koning Benjamin vroeg zijn volk om de grootheid van God te gedenken. En Moroni spoorde zijn lezers aan om te bedenken hoe barmhartig de Heer is.

Aan de Heiland denken is cruciaal. Iedere keer als we aan het avondmaal deelnemen, beloven we zelfs Hem te gedenken, ofwel indachtig te zijn. President Eyring nodigt ons uit om tijdens het avondmaal aan deze drie dingen te denken:

1. **Denk aan Jezus Christus:** lees Schriftteksten waarin staat hoe de Heiland diende en anderen liefde betoonde. Hoe voel jij zijn liefde? Hoe kun jij dienen en anderen liefde geven naar het voorbeeld van de Heiland?
2. **Bedenk wat je in jezelf moet verbeteren:** denk met een bekeerlijk hart na over de afgelopen week. Kies iets wat je kunt veranderen en schrijf op hoe je dat gaat doen. Leg of hang je doel ergens waar je het vaak ziet.
3. **Denk na over je vooruitgang:** vraag God om je jouw vooruitgang te laten zien. Schrijf op hoe je je voelt.

We zijn niet volmaakt, maar dat weet de Heiland. Daarom vraagt Hij ons aan Hem te denken. Gedachten aan Hem geven ons hoop en maken dat we ons willen verbeteren. En zelfs als wij Hem wel eens vergeten, ‘dan’, zegt president Eyring, ‘denkt Hij altijd nog aan jou.’

KINDEREN

Aan Jezus denken

In de Schriften staat dat we altijd aan Jezus Christus moeten denken. Dat betekent dat we *vaak* aan Hem moeten denken en zijn voorbeeld moeten volgen!

Je kunt deze plaat van Jezus overtrekken en inkleuren zodat je altijd aan Hem kunt denken. Hang ze dan ergens waar je ze vaak ziet.

‘En indien u Mij altijd indachtig bent, zult u mijn Geest bij u hebben’ (3 Nephi 18:7).

ILLUSTRATIE BRYAN BEACH © 2015 BY INTELLECTUAL RESERVE, INC. ALL RIGHTS RESERVED

Leer haar en haar gezin kennen

Met huisbezoek gaat het erom dat we iedere zuster oprecht leren kennen en liefhebben, zodat we haar in haar geloof kunnen sterken en hulp bieden.

geloof, gezin, hulp

Rita Jeppeson en haar huisbezoekster zijn goede vriendinnen geworden door de bezoekjes en door samen over het evangelie te praten. Ze genieten er ook van om samen woordspelletjes te spelen wat voor Rita, die al op leeftijd is, een goede oefening is. De huisbezoekster kent Rita goed en weet wat ze nodig heeft. Daarom kijken ze beiden uit naar ieder bezoek. Tijdens het bezoek kunnen zusters verschillende dingen doen, zoals een wandeling maken of helpen bij het huishouden.

In 1842 zei Lucy Mack Smith, de moeder van de profeet Joseph Smith, het volgende over hoe zusters die lid waren van de pas opgerichte zustershulpvereniging elkaar dienden te bejegenen: 'We moeten elkaar liefhebben, voor elkaar zorgen, elkaar troosten en instructie krijgen, opdat wij straks allemaal met elkaar in de hemel aanzitten.'[1] Dat is in onze tijd nog altijd waar.

Ouderling Jeffrey R. Holland van het Quorum der Twaalf Apostelen heeft gezegd: 'Zie […] uzelf […] als afgezant van de Heer aan zijn kinderen. […] [Wij] hopen dat u een patroon van oprechte, op het evangelie gerichte zorg voor de leden vestigt, over elkaar waakt en voor elkaar zorgt, geestelijke en stoffelijke behoeften van de leden aanpakt op welke manier ook.'[2]

De Heer gaf de kinderen Israëls bij monde van Mozes het volgende gebod: 'De vreemdeling die bij u verblijft, moet voor u zijn als een ingezetene onder u. U moet [haar] liefhebben als uzelf' (Leviticus 19:34). In het begin is een zuster misschien een 'vreemdeling', maar naarmate we haar en haar gezin beter leren kennen, zal ons verlangen om 'elkaars lasten te dragen, opdat zij licht zullen zijn' toenemen en zal ons 'hart in eenheid en in liefde jegens elkaar [worden] verweven' (Mosiah 18:8, 21).

NOTEN

1. Lucy Mack Smith, in *Dochters in mijn koninkrijk: de geschiedenis en het werk van de zustershulpvereniging* (2011), 28.
2. Jeffrey R. Holland, 'Afgezanten van de kerk', *Liahona,* november 2016, 62.

Ter overweging

Bent u op de hoogte van de komende gebeurtenissen in het gezin van de zusters die u bezoekt? Wat mag u niet vergeten?

Dienen

In plaats van een specifieke, afgeronde boodschap, bevat deze pagina maandelijks telkens een ander beginsel, waarmee we doeltreffender voor elkaar kunnen zorgen. Wanneer u bidt om inspiratie, zult u weten welke geestelijke boodschap en hulp iedere zuster nodig heeft.

NOTITIES OKTOBERCONFERENTIE 2017

'Wat Ik, de Heer, heb gesproken, heb Ik gesproken, […] hetzij door mijn eigen stem, hetzij door de stem van mijn dienstknechten, dat is hetzelfde' (LV 1:38).

Met deze conferentienotities (en die in vorige en volgende uitgaven) kunt u recente leringen van de hedendaagse profeten en apostelen en andere kerkleiders in de algemene oktoberconferentie van 2017 nader bestuderen en toepassen.

LEERSTELLIG ACCENT

De eed en het verbond van het priesterschap

'Een Melchizedeks-priesterschapsdrager verbindt zich ertoe de taken van het Aäronisch priesterschap te vervullen en zijn roeping in het Melchizedeks priesterschap groot te maken. […]

'God belooft van zijn kant dat een Melchizedeks-priesterschapsdrager de sleutels ontvangt om de verborgenheden van God te begrijpen. Hij zal volmaakt worden zodat hij in de tegenwoordigheid van God kan komen. Daardoor zal hij zijn rol in het heilswerk kunnen vervullen. Jezus Christus zal de weg voor de priesterschapsdrager voorbereiden en hem bijstaan. De Heilige Geest zal in het hart van de priesterschapsdrager zijn en engelen zullen hem dragen. Zijn lichaam zal gesterkt en vernieuwd worden. Hij wordt erfgenaam van de zegeningen van Abraham en samen met zijn vrouw mede-erfgenaam van Jezus Christus in het koninkrijk van onze hemelse Vader. Dit zijn "de grootste en kostbare beloften" (2 Petrus 1:4). Men kan zich geen grotere beloften indenken.'

Ouderling Dale G. Renlund van het Quorum der Twaalf Apostelen, 'Het priesterschap en de verzoeningsmacht van de Heiland', *Liahona*, november 2017, 65–66.

GELOOF IS STERKER DAN VREES

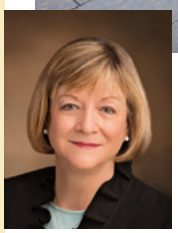
‘Hoeveel geloof en moed we al in ons hart hebben opgevat, de Heer verwacht meer van ons — en van de generaties na ons. Ze zullen sterker en moediger moeten zijn, want ze zullen grotere en moeilijker daden moeten verrichten dan wij hebben gedaan. En ze zullen steeds meer tegenstand van de vijand van onze ziel krijgen. […]

‘Ik getuig dat de Heer voor uw aangezicht uitgaat als u zijn werk doet. Soms bent u de engel die de Heer stuurt om anderen te schragen. Soms bent u degene die door engelen omringd wordt om u te schragen. Maar u zult altijd zijn Geest in uw hart hebben, zoals u in elke avondmaalsdienst beloofd is. U hoeft alleen maar zijn geboden te onderhouden.

‘De beste tijd voor Gods koninkrijk op aarde ligt nog in het verschiet. Tegenstand zal ons geloof in Jezus Christus sterken, zoals het dat sinds de tijd van de profeet Joseph Smith heeft gedaan. Geloof is altijd sterker dan vrees. Samen standhouden levert eensgezindheid op. En uw gebeden voor mensen in nood worden gehoord en verhoord door een liefhebbende God. Hij sluimert noch slaapt.’

President Henry B. Eyring, eerste raadgever in het Eerste Presidium, ‘Vrees niet om het goede te doen’, *Liahona,* november 2017, 103.

MENSEN OM ONS HEEN DIENEN

‘Ik geloof dat de meeste leden dienstbetoon als de kern van hun verbonden en discipelschap beschouwen. Ik denk echter dat we soms ook mooie kansen om te dienen missen, doordat we afgeleid zijn of doordat we met grootse plannen de wereld willen veranderen. Daardoor zien we niet dat de dringendste behoeften waarin wij kunnen voorzien, zich in ons gezin, bij onze vrienden, in onze wijk en onze omgeving voordoen. We worden geraakt door het lijden en de nood van mensen aan de andere kant van de wereld, maar we zijn blind voor een klasgenoot die behoefte aan vriendschap heeft. […]

‘Onze hemelse Vader zet hen die ons nodig hebben misschien het dichtst bij ons, omdat wij het beste in hun behoeften kunnen voorzien.’

Bonnie L. Oscarson, algemeen jongevrouwenpresidente, ‘In behoeften voorzien’, *Liahona,* november 2017, 25–26.

‘Wanneer en hoe krijgen we onze inspiratie voor een toespraak voor de algemene conferentie?

‘Daar er geen onderwerpen worden toegewezen, zien we dat de hemelen elke conferentie weer op prachtige wijze de onderwerpen en thema’s van eeuwige waarheid coördineren.’

Ouderling Neil L. Andersen van het Quorum der Twaalf Apostelen, ‘De stem van de Heer’, *Liahona,* november 2017, 123.

VOLMAAKTHEID: EEN GAVE VAN GENADE

'Ik geloof in [Gods] volmaking. Ik weet ook dat we zijn geestzoons en -dochters zijn met het goddelijke potentieel om zoals Hij te worden. Ik weet ook dat we als kinderen van God onszelf niet als minderwaardig of slecht mogen zien. Alsof we ooit de persoon gaan worden die God ons wil laten zijn door onszelf ervan langs geven. Nee! Als we de wil hebben om ons te bekeren en een beter mens te zijn, mag ik hopen dat we aan onze vooruitgang kunnen werken zonder maagzweer, eetstoornis of depressie en zonder ons gevoel van eigenwaarde te ondermijnen. […]

'"Ja, kom tot Christus en word vervolmaakt in Hem […]", pleit Moroni. "[Heb God lief] met al uw macht, verstand en kracht, dan [kunt u] *door zijn genade volmaakt zijn in Christus*" (Moroni 10:32; cursivering toegevoegd). Onze enige hoop op ware volmaking is die als een geschenk uit de hemel te ontvangen. Wij kunnen die niet "verdienen". Daarmee biedt de genade van Christus ons niet alleen verlossing van verdriet en zonde en dood aan, maar ook verlossing van onze eigen onophoudelijke zelfkritiek.'

Ouderling Jeffrey R. Holland van het Quorum der Twaalf Apostelen, 'Weest u dan volmaakt – uiteindelijk', *Liahona,* november 2017, 40, 41.

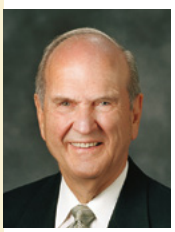

ANTWOORDEN VOOR U

Hoe kunnen we de Heiland in ons leven brengen?

'Deelnemen aan het [avondmaal] betekent alles uit ons leven wegdoen wat strijdig met een christelijk karakter is, en zijn eigenschappen overnemen. Dat is de uitgebreide betekenis van bekering: ons niet alleen van eerdere zonden afkeren, maar voortaan ook "[ons] hart en [onze] wil tot God [wenden]" (Gids bij de Schriften, "Bekering").'

Ouderling D. Todd Christofferson van het Quorum der Twaalf Apostelen, 'Het levende brood, dat uit de hemel neergedaald is', *Liahona,* november 2017, 39.

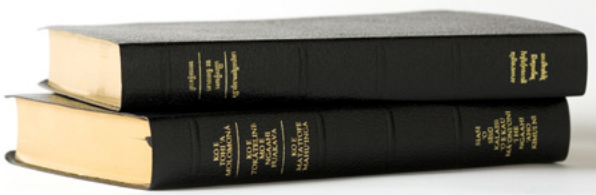
APRIL 2017 – HET BOEK VAN MORMON UITLEZEN

'Sinds de oproep van president Monson (om het Boek van Mormon te bestuderen en te overdenken) heb ik geprobeerd zijn raad te volgen. Zo heb ik lijstjes gemaakt van wat het Boek van Mormon *is*, wat het *bevestigt*, wat het *weerlegt*, wat het *vervult*, wat het *verduidelijkt* en wat het *openbaart*. Het was een verhelderende en inspirerende oefening om door die brillen naar het Boek van Mormon kijken! Ik kan het ieder van u aanraden. (U kunt de lijstjes van president Nelson vinden aan het einde van zijn toespraak.) […]

'(Denk na over deze vragen:) Eén, hoe zou uw leven er *zonder* het Boek van Mormon uitzien? Twee, wat zou u *niet weten*? En drie, wat zou u *niet hebben*? […]

'Ik weet dat president Thomas S. Monson in deze tijd de profeet van God op aarde is. Ik heb hem lief en steun hem met heel mijn hart.'

President Russell M. Nelson, president van het Quorum der Twaalf Apostelen, 'Hoe zou ons leven er zonder het Boek van Mormon uitzien?' *Liahona,* november 2017, 61, 63.

EEN ONTHEFFING IS EEN BEGIN, NIET EEN EINDE

Richard M. Romney
Kerktijdschriften

We krijgen in de kerk geen 'promotie of degradatie'. We gaan samen vooruit.

Een vriend van me werd onlangs als bisschop van onze wijk ontheven. Omdat ik ook als bisschop had gediend, wilde hij me een paar dagen later spreken.

'Is wat ik voel normaal?' vroeg hij.

'Wat voel je?'

'Losgekoppeld', denk ik. 'Ik was bij zoveel mensen betrokken en nu is dat plotseling voorbij. Zal ik me ooit weer zo betrokken voelen?'

Ik moest aan mijn eigen ontheffing denken. Ik had me ook zo gevoeld. Ik miste het om mensen intensief te helpen om dichter tot de Heiland en tot hun Vader in de hemel te komen. Ik miste de kans om hen aan te moedigen om de leiding van de Heilige Geest na te streven en te volgen. De roeping van bisschop was een heerlijke zegen en die was er nu niet meer.

Maar was dat wel zo? Na verloop van tijd besefte ik dat de zegen van dienstverlening nooit verdwijnt. De gelegenheid daartoe blijft bestaan. Moeten wij als discipel van Jezus Christus Hem niet *altijd* indachtig zijn? (Zie LV 20:77, 79.) Moeten wij anderen niet *altijd* helpen om dichter tot de Heiland en tot hun Vader in de hemel te komen? Moeten wij anderen, vooral onze partner en kinderen, niet *altijd* de leiding van de Heilige Geest helpen nastreven en volgen?

Ik moest aan de woorden van ouderling Dallin H. Oaks van het Quorum der Twaalf Apostelen denken: 'Er [is] geen sprake van "degradatie" als we worden ontheven, en [we] maken ook geen "promotie" als we worden geroepen. Er is geen "promotie of degradatie" in de dienst van de Heer. Er is alleen "vooruitgang of achteruitgang", afhankelijk van hoe we met onze ontheffingen en roepingen omgaan. Zo presideerde ik eens een bijeenkomst waarin een jonge ringpresident na negen jaar werd ontheven. Hij verheugde zich op zijn ontheffing en op de nieuwe roeping die hij en zijn vrouw net hadden gekregen. Zij waren als kinderkamerleiders in hun wijk geroepen. Alleen in deze kerk wordt dat als net zo eervol beschouwd!'[1]

Door ons gesprek begrepen mijn vriend en ik beiden dat dienstverlening niet ophoudt als we uit een roeping ontheven worden, wat die roeping ook is. Voor de volgelingen van Christus komt er nooit een eind aan dienstbetoon. We krijgen altijd weer gauw een nieuwe roeping en dan beginnen we opnieuw. Zo gaan we allemaal samen vooruit. ■

NOOT

1. Dallin H. Oaks, 'De sleutels en het gezag van het priesterschap', *Liahona*, mei 2014, 49.

DETAIL, *DIE ENE ZOEKEN*, LIZ LEMON SWINDLE, KOPIËREN NIET TOEGESTAAN

Tad R. Callister
Algemeen zondagsschoolpresident

WAT KAN IK DOEN OM MEER ZOALS DE HEILAND TE ONDERWIJZEN?

Toen ik zendingspresident in Toronto (Canada) was, kwam een van mijn assistenten naar mij toe en vroeg: 'President, hoe kan ik een betere zendeling worden?' Mijn eerste reactie was: 'Je bent geweldig bezig.' En dat was ook zo. Maar hij bleef bij zijn vraag, dus ik dacht even na en deed toen een voorstel. Hij reageerde positief en met een glimlach.

Ik vertelde onze andere zendelingen over deze eenvoudige ervaring. Het duurde niet lang of ouderlingen en zusters vroegen me tijdens onze gesprekken: 'President, hoe kan ik een betere zendeling worden?' Die eenvoudige vraag van één zendeling was de aanleiding voor een geest van vooruitgang in de gehele zending.

Leerkrachten krijgen ook opbouwende raad als ze de Heer en hun leiders oprecht deze eenvoudige vraag stellen: 'Wat kan ik doen om meer zoals de Heiland te onderwijzen?' De Heer heeft beloofd: 'Wees nederig; en de Heer, uw God, zal u aan de hand leiden en u antwoord geven op uw gebeden' (LV 112:10).

Het met hart en ziel willen

J. B. Priestley, een Engelse romanschrijver, werd eens gevraagd waarom hij zo'n succesvolle schrijver was geworden, terwijl zijn getalenteerde tijdgenoten daar niet in waren geslaagd. Hij zei: 'Het verschil tussen ons lag niet in vaardigheid, maar in het feit dat terwijl [zij] alleen speelden met het boeiende idee om [te schrijven], ik het met hart en ziel wilde!'[1]

Als leerkrachten kunnen we ons afvragen: 'Zijn we tevreden met onze huidige onderwijsvaardigheden of willen we met hart en ziel zoals de Heiland onderwijzen?' Zijn we dan bereid onze trots opzij te schuiven en niet alleen op instructie te wachten maar er zelf actief achteraan te gaan?

Nederigheid is de sleutel

We hebben veel uitstekende leerkrachten in deze kerk, maar de waarheid is: ongeacht hoeveel jaar ervaring we hebben, of hoeveel diploma's, of hoe geliefd we zijn bij onze cursisten, we kunnen ons allen verbeteren en meer zoals de Meesterleraar worden zolang we nederig blijven. De bepalende kwaliteit van een christelijke leerkracht is misschien wel onderwijsbaarheid. Nederigheid is een eigenschap die zowel de Geest uitnodigt als onze wil om ons te verbeteren voedt.

Ik heb af en toe een gesprek met zondagsschoolpresidenten die teleurgesteld zijn omdat een of meer leerkrachten in hun wijk of gemeente denken, dat ze zo ervaren zijn dat ze verdere instructie of deelname aan een leerkrachtenraad niet nodig hebben. Dit stemt me treurig want ik heb nog nooit een leerkracht ontmoet die zich niet op de een of andere manier zou kunnen verbeteren.

Als zelfs de meest ervaren leerkracht naar de leerkrachtenraad komt met een nederig hart en een intens verlangen om te leren, *ontvangt* zo'n leerkracht goddelijke inzichten en ideeën om zich te verbeteren. Dat weet ik zeker. Ik heb tientallen leerkrachtenraden bijgewoond en na afloop heb ik altijd een nieuw inzicht of een verlangen om een vaardigheid of een eigenschap te ontwikkelen of vervolmaken.

De behoefte om onderwijsvaardigheden te ontwikkelen

Sommigen zien onderwijsvaardigheden of -technieken misschien wel eens als eenvoudigweg mechanische of wereldse middelen. Wanneer die vaardigheden echter ontwikkeld worden, kan de Geest uit een waaier van

opties diegene kiezen die het best op de behoeften van individuele cursisten aansluiten. Wie is het productiefst, de man die een boom met zijn zakmes probeert te vellen of dezelfde man die een kettingzaag gebruikt? In beide gevallen heeft die man dezelfde kracht en karakter, maar de laatste is veel productiever omdat het werktuig waar hij over beschikt doeltreffender is. Onderwijsvaardigheden worden in handen van de Geest goddelijke werktuigen.

Instructie en oefening, rollenspellen, studie en waarneming kunnen een leerkracht, ongeacht zijn niveau, aanzetten vaardigheden te ontwikkelen die de Geest dan kan gebruiken. Daardoor kunnen we dan meer zoals de Meester onderwijzen. Veel van die vaardigheden kunnen in een leerkrachtenraad worden ontwikkeld.

De Heer kan ons vormen

Sommigen hebben misschien het gevoel dat zij nooit zoals de Heiland kunnen onderwijzen. Dat die opdracht hun vermogens te boven gaat. Petrus dacht misschien dat hij slechts een eenvoudige visser was; Mattheüs dat hij een verachte belastinginner was. Maar dankzij de steun van de Heiland werden zij beiden krachtige leiders en onderwijzers in het evangelie.

De vaardigheid van de Heer om ons te vormen lijkt veel op de ervaring die Michelangelo bij het maken van een van zijn beelden had. Het resultaat was een standbeeld dat door velen wordt gezien als het mooiste werk dat ooit door mensenhanden is geschapen: de *David*.

Voordat Michelangelo de opdracht aanvaardde, hadden twee andere beeldhouwers, Agostino di Duccio en Antonio Rossellino, zich gewaagd aan de opdracht om de beelden te vervaardigen. Beide beeldhouwers stuitten op hetzelfde probleem: het blok had de juiste afmetingen, maar er zaten onvolmaaktheden in het marmer. Di Duccio en vervolgens Rossellino hadden hun artistieke talenten op het blok gebotvierd,

SCHILDERIJ VAN JUSTIN KUNZ

maar zonder succes. Het bevatte gewoon teveel onvolmaaktheden.[2] Uiteindelijk gaven ze het op. Michelangelo zag diezelfde onvolmaaktheden, maar hij keek verder. Hij zag de levende, ademende, majestueuze gedaante van David die tegenwoordig toeschouwers bij de eerste aanblik nog steeds de adem beneemt.

God heeft op soortgelijke wijze bepaald dat de volheid van zijn evangelie 'door de zwakken en eenvoudigen zou worden verkondigd aan de einden van de wereld' (LV 1:23). God ziet onze onvolmaaktheden en tekortkomingen, maar Hij kijkt ook verder. Met zijn hulp kunnen wij onze zwakheden overkomen, maar ze ook in sterke eigenschappen omzetten (zie Ether 12:26–27). Hij steunt ons bij het verbeteren en vervolmaken van onze onderwijsvaardigheden en eigenschappen zodat we meer zoals de Heiland kunnen onderwijzen.

Manieren waarop we meer zoals de Heiland kunnen onderwijzen

Hier volgen enkele kern-elementen waar we allen mogelijk naar streven om meer zoals de Heiland te onderwijzen:

- **Onderwijs met de Geest**: weet dat de Geest onze lessen leven en inhoud geeft (zie LV 43:15).
- **Concentreer u op de leer**: erken dat de leer, zoals die in de Schriften staat en door de levende profeten wordt onderwezen, de kracht in zich heeft om mensen te veranderen (zie Alma 31:5).
- **Word een ijverige student**, besef dat de ideale leerkracht ook een ideale leerling is (zie LV 88:118).
- **Streef naar openbaring**, weet dat bij iedere roeping om te onderwijzen het recht op openbaring hoort om die roeping groot te maken (zie LV 42:61).
- **Toon uw liefde** door de naam van iedere cursist te onthouden, persoonlijk voor hem of haar te bidden, persoonlijke interesse te tonen (vooral voor wie bijzondere behoeften heeft), en op een zinvolle manier aandacht te besteden aan wie de lessen niet bijwonen (zie Moroni 7:47–48).

Een persoonlijke evaluatie

De apostel Paulus gaf deze raad: 'Onderzoek uzelf of u in het geloof bent' (2 Korinthe 13:5). Voor leerkrachten kunnen we dit zo parafraseren: 'Onderzoek uzelf of u op de wijze van de Heiland onderwijst of op de uwe.' Het begin van het jaar is een geschikte tijd om dit onderzoek te verrichten. Zo wil ik u ook aanmoedigen om de persoonlijke evaluatievragen bij dit artikel te beantwoorden. Terwijl u dat doet, laat de Geest u weten waar u de nadruk op moet leggen om meer zoals Christus te onderwijzen en hoe u de nodige eigenschappen en vaardigheden kunt ontwikkelen om dat te bereiken. ■

NOTEN

1. J. B. Priestley, *Rain Upon Godshill* (1939), 176.
2. Zie 'De David van Michelangelo', accademia.org/explore-museum/artworks/michelangelos-david.

Uzelf verbeteren als **christelijke leerkracht:** een persoonlijke evaluatie

Neem nota van de onderstaande beginselen van effectief onderwijs. Als er zaken in u opkomen waarin u zich kunt verbeteren, noteer die dan in de daarvoor bestemde ruimte.

1. Ik woon de bijeenkomsten van de leerkrachtenraad bij met een nederig verlangen om te leren en deel te nemen (zie LV 112:10).	
2. Ik schrijf regelmatig de indrukken van de Geest op. Daardoor groei ik in mijn eigen leerproces en als leerkracht (zie LV 76:28).	
3. Ik begin minimaal een week van tevoren met de voorbereiding van mijn les (zie LV 88:118–119).	
4. Ik zorg voor een goede balans tussen mijn eigen inbreng als leerkracht en die van de klas (zie LV 88:122).	
5. Ik smeek vurig om de Geest zodat ik een instrument in Gods handen kan zijn (zie LV 42:14).	
6. Voordat ik de les of aanvullend materiaal lees, neem ik de tijd om de opgegeven Schriftteksten te overpeinzen om mij zo open te stellen voor eventuele openbaring (zie LV 42:61).	
7. Ik help mijn klas, vooral jongeren, om niet alleen het evangelie te leren maar zelf ook effectief te onderwijzen, zodat ze straks betere zendelingen, leiders, leerkrachten en ouders zullen zijn (zie LV 88:77).	
8. Ik bid met naam en toenaam voor de mensen in mijn klas (zie Lukas 22:32).	
9. Ik neem contact op met de mensen die niet naar mijn lessen komen (zie Lukas 15:1–7).	
10. Wat weerhoudt mij er het meeste van om een leerkracht zoals Christus te worden? Wat kan ik daaraan doen?	

Zie voor een grondigere evaluatie de persoonlijke evaluatie op pagina 37 van *Onderwijzen naar het voorbeeld van de Heiland.*

GOD HEEFT HET MIJ GEOPENBAARD

Rachel H. Leatham

Deze nieuwe rubriek gaat over het leven van toegewijde vrouwen en hun boodschap, en bevat uittreksels uit het boek *At the Pulpit: 185 Years of Discourses by Latter-day Saint Women* (2017). De geselecteerde hoofdstukken zijn beschikbaar op churchhistorianspress.org/at-the-pulpit.

Volgens mij ben ik een van de gelukkigste meisjes in de wereld. Het evangelie geeft me dat gevoel, want ik weet dat het evangelie waar is. Ik weet dat God, onze Vader, en zijn Zoon, Jezus Christus, op aarde zijn gekomen om het evangelie door middel van de profeet Joseph Smith te herstellen. […]

Als ik voor eeuwig zou leven, zou ik mijn hemelse Vader niet voldoende kunnen bedanken voor de zegeningen die ik heb ontvangen. Want het is een voorrecht om in de wereld te getuigen dat het evangelie is hersteld en dat Christus zijn dienstknechten bevoegdheid heeft gegeven; te getuigen van de zegeningen die we kunnen ontvangen als we luisteren naar en gehoor geven aan de woorden van waarheid, leven en eeuwig heil. […]

Ik denk soms dat wij als jongeren niet volledig beseffen wat voor verantwoordelijkheid wij hebben. We staan er niet altijd bij stil dat zij die boven ons staan veel ouder zijn. En dat wij, als onze ouders overlijden, hun werk op onze schouders moeten nemen. Wij zijn de toekomstige, verantwoordelijke inwoners van Zion. Doen wij ons deel? Bereiden we ons voor zodat we het werk kunnen doen dat onze voorvaders hebben gedaan?

[…] Begrijpen wij wat God ons belooft als wij zijn geboden onderhouden? Hebben we kennis van het oude verslag van de inwoners van dit continent, het Boek van Mormon? Kennen we de grote waarheden die daarin verkondigd worden? En kennen we de boeken waarin wordt uitgelegd hoe prachtig het werk is dat wij verrichten? Ik vrees dat we niet voldoende op de hoogte zijn van de beginselen van het evangelie en dat we niet ijverig genoeg zijn.[1]

'En van ieder aan wie veel gegeven is, zal veel teruggevraagd worden en van hem aan wie men veel toevertrouwd heeft, zal men des te meer eisen' [Lukas 12:48; zie ook LV 82:3]. Bereiden wij onszelf voor zodat we niet tekort zullen schieten? Laten we leven naar alles wat uit de mond van de Heere komt [zie Deuteronomium 8:3; Mattheüs 4:4; LV 84:44]. Laten we zo leven dat wij Hem altijd toebehoren en dat Hij ons zal zegenen en liefhebben.

[…] Ik wil nogmaals zeggen dat ik weet dat het evangelie waar is.

OVER ZUSTER LEATHAM

Rachel Hannah Leatham (1884–1979) was de tweede vrouw in de geschiedenis van de kerk die aan een algemene conferentie bijdroeg. Ze sprak op 5 april 1908 tot de bezoekers buiten de tabernakel voor wie er binnen geen plekje meer was.

Ze was een van de eerste ongehuwde vrouwen die voor de kerk op zending gingen. In september 1906 ging ze op 22-jarige leeftijd in het zendingsgebied Colorado op zending.

Toen ze in 1908 in Salt Lake City terugkeerde, ging zuster Leatham als vrijwilligster voor het Temple Square Bureau of Information aan het werk. Het bureau was in 1902 geopend met als doel om juiste informatie te verschaffen en kerkmateriaal te distribueren aan bezoekers op Temple Square.

In die tijd werd de algemene conferentie in de Tabernakel op Temple Square gehouden. Als de Tabernakel vol was, werden de mensen naar de nabijgelegen Assembly Hall verwezen. Als de Assembly Hall vol was, verzamelden de mensen zich op het gras bij het Bureau of Information. Daar werd dan een bijeenkomst voor die bezoekers gehouden.

De volgende boodschap is een uittreksel van een toespraak die zuster Leatham op 5 april 1908 tijdens die bijeenkomst buiten heeft gehouden. Interpunctie en hoofdlettergebruik zijn aangepast.

Niet omdat mijn vader het weet, niet omdat mijn moeder mij dat bijgebracht heeft, maar ik weet dat het evangelie waar is omdat God dat aan mij heeft geopenbaard. Zijn Geest heeft tot mijn geest getuigd [zie Romeinen 8:16], en dat getuigenis is de kostbaarste gave die ik van God heb ontvangen.

Dat God ons allen zal zegenen, is mijn gebed in de naam van Jezus. Amen. ■

Uittreksel uit: *Jennifer Reeder and Kate Holbrook, eds.,* At the Pulpit: 185 Years of Discourses by Latter-day Saint Women *(2017), 133–135.*

NOOT

1. De ijver van zuster Leatham komt tot uitdrukking in de maandelijkse brieven die ze naar haar zendingspresident stuurde. Op 25 februari 1907 schreef ze: 'Ik heb geprobeerd mijn best te doen, en ik heb voldoening in mijn werk gevonden.' (Colorado Denver South Mission General Minutes, 166.)

FOTO VAN RACHEL LEATHAM GEPLAATST MET TOESTEMMING VAN DE BIBLIOTHEEK VOOR KERKGESCHIEDENIS; LIJST VAN GETTY IMAGES

‘Wie zegt u dat Ik ben?’

PETRUS’ GETUIGENIS VAN CHRISTUS

Terry B. Ball
Docent godsdienstonderwijs, Brigham Young University

De apostel Petrus is geliefd onder gelovigen, misschien omdat hij ons zo oprecht en toegankelijk toeschijnt. We kunnen met hem meevoelen. We bewonderen zijn moed want toen de Meester wenkte met de woorden ‘Kom achter Mij, en Ik zal u vissers van mensen maken’, liet hij zijn netten ‘meteen’ achter (Mattheüs 4:18–20). We begrijpen zijn verwarring over de betekenis en de boodschap van gelijkenissen (zie Mattheüs 15:15–16). We voelen de wanhoop in zijn uitroep als zijn geloof en zijn voeten het op een avond met roerige wateren op de Zee van Galilea begeven (Mattheüs 14:22–33). We waarderen zijn eerbied bij de gedaanteverandering (zie Mattheüs 17:1–13). We wenen met hem vanwege de schaamte om zijn driemalige verloochening (zie Mattheüs 26:69–75), we rouwen met hem in Gethsémané (zie Mattheüs 26:36–46) en we delen in zijn vreugde en verwondering over het lege graf (zie Johannes 20:1–10).

Misschien wilden de schrijvers van de evangeliën dat wij die persoonlijke band met Petrus kregen. In hun verslagen lijkt het of zij bewust meer over zijn ervaringen en gesprekken met Jezus vertellen dan die van enig ander lid van de oorspronkelijke Twaalf.[1] Velen onder ons nemen aan dat er in de evangeliën zo veel aandacht aan Petrus wordt besteed omdat hij de hoofdapostel en de woordvoerder werd. Maar misschien hadden Mattheüs, Markus, Lukas en Johannes het zo vaak en zo gedetailleerd over Petrus’ omgang met Christus omdat zij hoopten dat wij, als we Petrus liefhebben en begrijpen, zijn bijzondere getuigenis van Christus beter kunnen aanvaarden – een getuigenis waar hij zorgvuldig op voorbereid leek te zijn.

DE VERLOOCHENING DOOR PETRUS, CARL HEINRICH BLOCH

Als we de apostel Petrus liefhebben en begrijpen, kunnen we zijn bijzondere getuigenis van Christus beter aanvaarden.

DE HEILAND LIEP OVER HET WATER, WALTER RANE

De voorbereiding van Petrus

Het lijkt erop dat Petrus zijn getuigenis dat de Meester de Messias was, heeft verkregen door de intellectuele, praktische en geestelijke ervaringen die hij door zijn omgang met Jezus in diens bediening hier op aarde had. Dat wil zeggen dat zijn getuigenis, net als het onze, door zijn hoofd, handen en hart kwam.

Petrus wist dat Jezus van Nazareth geen gewoon mens was, want Hij zag Hem blinden hun gezichtsvermogen geven, melaatsen reinigen, lammen laten lopen en doden opwekken (zie Mattheüs 11:4–5; zie ook Johannes 2:11; 10:25; 20:30–31). Zijn logische conclusie dat Jezus de Christus was, werd gesterkt door wat hij leerde wanneer hij de aanwijzingen van de Meester opvolgde. Hij wierp op aanwijzing van de Heiland zijn net uit en haalde een groot aantal vissen binnen (zie Lukas 5:1–9; Johannes 21:5–7). Toen de Heiland 'Kom' zei, liep hij op het water (zie Mattheüs 14:22–33). En toen hij volgens de instructie van de Heiland de karige broden en vissen aan de menigte gaf, vond er in zijn handen een vermenigvuldigingswonder plaats (zie Johannes 6:1–14).

Die getuigenissen die hij door verstandelijke conclusies en praktische ervaringen ontving, zullen een aanvulling zijn geweest op het krachtigste getuigenis dat Petrus ontving: het getuigenis dat hem in zijn hart werd geopenbaard. Toen Jezus aan zijn discipelen vroeg: 'Wie zeggen de mensen dat Ik, de Zoon des mensen, ben?', noemden zij de veel voorkomende conclusies waartoe hun tijdgenoten waren gekomen. Vervolgens maakte de Heiland de vraag persoonlijker: 'Maar u, wie zegt u dat Ik ben?' (Zie Mattheüs 16:13–15.) Zonder aarzeling zei Petrus:

'U bent de Christus, de Zoon van de levende God.

'En Jezus antwoordde en zei tegen hem: Zalig bent u, Simon Barjona, want vlees en bloed hebben u dat niet geopenbaard, maar Mijn Vader, Die in de hemelen is' (Mattheüs 16:16–17).

Petrus' voorbereiding op zijn taak als bijzondere getuige van Christus omvatte enkele nogal persoonlijke ervaringen met Jezus.[2] Hij kreeg die persoonlijke raad en aanwijzingen vaak als hij de Heiland vragen stelde of als Christus merkte dat hij nadere instructie nodig had.[3]

Petrus werd van alle discipelen van Christus misschien ook wel het meest berispt.[4] Opmerkelijk genoeg besloot Petrus dat niet persoonlijk op te vatten maar bleef hij de Meester volgen, versterkte hij dagelijks zijn getuigenis en leerde hij van Hem.[5]

De voorbereiding van de Galileese visser bereikte een hoogtepunt toen hij getuige was van de gebeurtenissen na de kruisiging. Toen Petrus hoorde dat het graf leeg was, haastte hij zich erheen om het met eigen ogen te zien en hij 'verwonderde zich over wat er gebeurd was' (Lukas 24:1–12; zie ook Johannes 20:1–9). Lukas vermeldt dat de herrezen Heiland later die dag aan Petrus verscheen en onder vier ogen met Hem sprak, hoewel we weinig van dit voorval afweten (zie Lukas 24:34; 1 Korinthe 15:3–7). Later die avond verscheen de herrezen Heer aan de apostelen en enkele andere discipelen, en nodigde hen uit om de wonden in zijn lichaam aan te raken. Vervolgens gaf Hij hun begrip van

Petrus wist dat Jezus van Nazareth geen gewoon mens was, want Hij zag Hem blinden hun gezichtsvermogen geven, melaatsen reinigen, lammen laten lopen en doden opwekken.

GENEZING VAN DE BLINDE MAN, CARL HEINRICH BLOCH

de manier waarop zijn herrijzenis de profetieën in de wet van Mozes en de Schriften vervulde, en zei: 'U bent van deze dingen getuigen' (zie Lukas 24:36–48; zie ook Markus 16:14; Johannes 20:19–23). De elf discipelen reisden later in opdracht van de Heiland naar Galilea. Daar verzekerde Hij hen, op een berg 'waar Jezus hen ontboden had', 'Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde' (zie Mattheüs 28:7, 10, 16–20).

Door al die ervaringen leerden Petrus' hoofd, handen en hart verder hoe ze getuigen van de herrezen Christus konden zijn. Want Petrus zag de herrezen Heer met eigen ogen, hoorde Hem met eigen oren, raakte Hem met eigen handen aan, en voelde beslist de bevestiging van de Geest in zijn hart.

Petrus' opdracht

Net zoals het een tijd duurde voordat Petrus door onderwijs en ervaring volledig begreep wat de verzoeningsopdracht van de Messias was, ging hij zijn eigen opdracht als bijzondere getuige van Christus ook maar geleidelijk begrijpen.

Het lijkt erop dat wat er van Hem gevergd werd pas volledig duidelijk werd toen de Heer hem op de oever van de Zee van Galilea onderwees. Petrus had twee keer de wonden van de kruisiging in het herrezen lichaam van de Meester gevoeld, maar wist zich er blijkbaar nog geen raad mee en kondigde aan: 'Ik ga vissen' (Johannes 21:3). Nu Jezus niet meer bij hen was, leek Petrus erin te berusten dat hij naar zijn oude leven en beroep zou terugkeren. Zijn broeders gingen met hem mee.

Ze werkten de hele nacht hard, maar vingen niets. Toen ze, schijnbaar afgemat en ontmoedigd, bij de oever kwamen, zagen ze daar iemand staan die ze niet herkenden, maar die zei dat ze hun netten nog een keer moesten uitwerpen. Ze herinnerden zich misschien een vorige keer waarbij ze een grote vangst kregen door een soortgelijke raad op te volgen. Dus trokken ze het dit keer niet in twijfel en gaven er zonder protest gehoor aan (zie Lukas 5:1–9; Johannes 21:3–6). Toen ze hun netten, die weer vol vis zaten, binnenhaalden riep Johannes naar Petrus: 'Het is de Heere!' (Johannes 21:7.) Petrus was te enthousiast om te wachten tot de boot de oever bereikte en 'wierp zich in de zee' om de Meester sneller te bereiken (Johannes 21:7). Toen de anderen arriveerden, wachtte hen een maaltijd van vis en brood (zie Johannes 21:9).

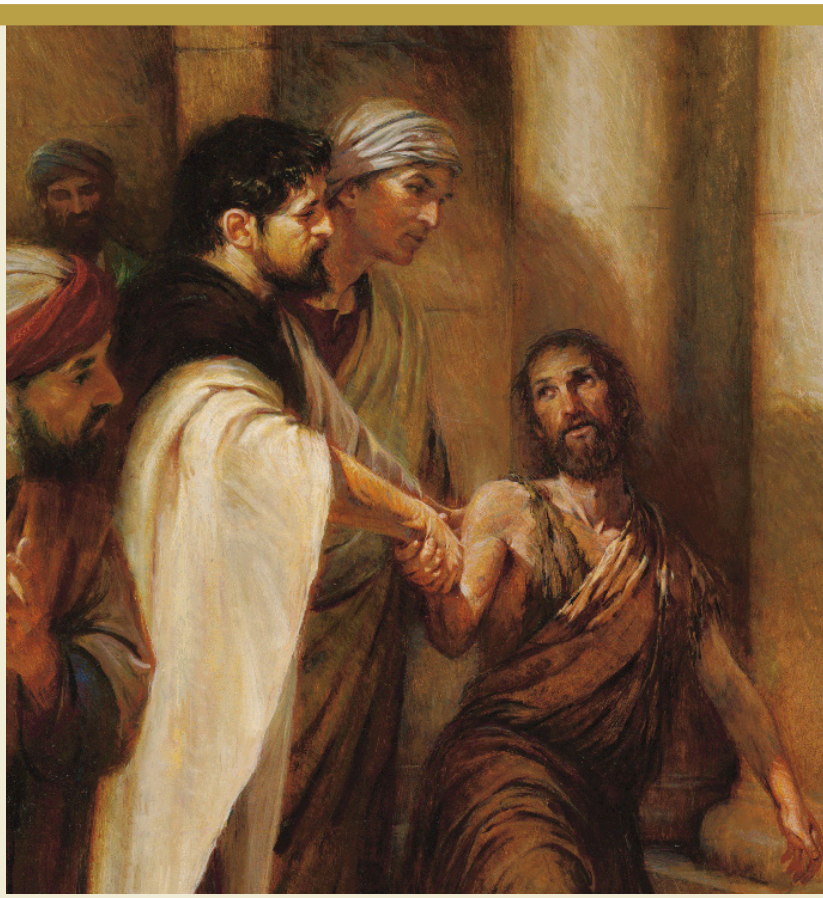
Na de maaltijd wendde Jezus zich tot Petrus en, waarschijnlijk wijzend naar de vis die Petrus wilde gaan vangen, vroeg Hij zijn apostel: 'Simon, zoon van Jona, hebt u Mij meer lief dan dezen?' (Johannes 21:15.) Dat zal Petrus een vreemde vraag gevonden hebben. Uiteraard

'Simon, zoon van Jona, hebt u Mij meer lief dan dezen?'

HEBT GIJ MIJ WAARLIJK LIEF, MEER DAN DEZEN? DAVID LINDSLEY

had hij de Heiland meer lief dan vis of vissen. Zijn antwoord zal misschien iets ongelovig hebben geklonken: 'Ja, Heere, U weet dat ik van U houd', waarop Christus antwoordde: 'Weid mijn lammeren' (Johannes 21:15). De Heiland stelde Petrus die vraag nogmaals, en weer betuigde Petrus zijn liefde voor Christus, waarop Christus nogmaals gebood: 'Hoed Mijn schapen' (Johannes 21:16). Het kwetste Petrus toen Jezus hem een derde keer vroeg om zijn liefde te bevestigen. We kunnen de passie in Petrus' derde betuiging voelen als Hij aangedaan zegt: 'Heere, U weet alle dingen, U weet dat ik van U houd' (Johannes 21:17). Nogmaals gebood Jezus: 'Weid mijn schapen' (Johannes 21:17).[6] Als hij de Heer echt liefhad, dan moest Petrus in plaats van visser voortaan herder zijn en voor de kudde van de Meester zorgen.[7] Uit Petrus' daden en bediening van dat moment af aan blijkt dat hij zijn opdracht en zending als bijzondere dienstknecht en getuige van Christus eindelijk begreep.

Petrus vervulde zijn opdracht van Christus met opmerkelijk geloof. Hij zei onder meer tegen een verlamde man bij de tempel: 'In de Naam van Jezus Christus de Nazarener, sta op en ga lopen!'

Getuigenis van Petrus

Na die dag in Galilea vervulde Petrus zijn opdracht van Christus met opmerkelijk geloof, met moed en overtuigingskracht. Als de leider van de apostelen nam hij zijn roeping om de kerk te presideren op zich. Hoewel de vele taken van dat ambt hem druk bezighielden, verwaarloosde Petrus zijn plicht als getuige van Christus niet. Hij gaf zijn getuigenis onder meer bij de uitstorting van de Heilige Geest aan de menigte die op de Pinksterdag bijeen was gekomen (zie Handelingen 2:1–41), bij de poort van de tempel van Salomo, na een wonderbaarlijke genezing (zie Handelingen 3:6–7, 19–26), toen hij gearresteerd en voor de joodse leiders gebracht was (zie Handelingen 4:1–31; zie ook Handelingen 5:18–20), in zijn prediking tot de heiligen (zie Handelingen 15:6–11), en in zijn zendbrieven.

In zijn zendbrieven overpeinst hij zijn getuigenis van Christus' lijden en spreekt hij de hoop uit dat hij 'deelgenoot van de heerlijkheid die geopenbaard zal worden' mag zijn (1 Petrus 5:1). Tegen het eind erkent hij resoluut dat ook voor hem 'het afbreken van mijn tent nu snel zal plaatsvinden, zoals onze Heere Jezus Christus mij ook duidelijk heeft gemaakt' (2 Petrus 1:14).

Toen Petrus deze ernstige opmerking maakte, dacht hij misschien aan de woorden die Jezus zoveel jaren geleden op de oevers van Galilea tegen hem had gesproken. Daar zei de Heiland, nadat Hij Petrus had geboden om zijn schapen te weiden: 'Voorwaar, voorwaar, zeg Ik u: Toen u jonger was, omgordde u uzelf en liep u waar u wilde; maar als u oud geworden bent, zult u uw handen uitstrekken, en een ander zal u omgorden en u brengen waar u niet heen wilt' (Johannes 21:18). Zoals Johannes uitlegt: 'En dit zei Hij om aan te duiden met wat voor dood [Petrus] God verheerlijken zou. En nadat Hij dit gezegd had, zei Hij tegen [Petrus]: Volg Mij!' (Johannes 21:19.) Toen Petrus op zijn oude dag de dood overpeinsde, kon hij beslist gemoedsrust en vreugde putten uit de wetenschap dat hij Christus in het leven inderdaad had gevolgd, en dat hij klaar was om Hem in de dood te volgen.

DETAIL, *WAT IK HEB GEEF IK U*, WALTER RANE

We zouden wensen dat er in het Nieuwe Testament meer van Petrus' geschriften en bezigheden was behouden. Maar wát er behouden is, is een schat die deze trouwe visser geliefd bij ons maakt. Hoe kort deze kroniek ook is, zij laat ons zien hoe Petrus zorgvuldig en persoonlijk door Christus werd voorbereid om zijn bijzondere getuige te zijn. Bij het lezen van dit verslag kunnen we ons eigen geloof en begrip van Christus samen met dat van Petrus zien groeien. Die groei kan ons op onze eigen geloofsreis hoop en visie geven. Zien we Petrus ontdekken wat Christus van hem verwachtte, en zien we de moed en toewijding waarmee hij zich inzette om die opdracht van de Heiland uit te voeren, dan brengt dit ons ertoe om ons af te vragen: 'Wat verwacht Christus van mij?' en 'Doe ik wel genoeg?' Bestuderen we Petrus' getuigenis van Christus, dan willen we zijn woorden maar al te graag herhalen: 'Wij hebben geloofd en erkend dat U de Christus bent, de Zoon van de levende God' (Johannes 6:69). ■

NOTEN

1. Hoewel het getuigenis, de ervaringen en de leringen van de apostel Paulus beter te boek zijn gesteld in het Nieuwe Testament dan die van Petrus, was Paulus niet een van de oorspronkelijke Twaalf en wordt hij niet in de vier evangeliën genoemd.
2. Zie Mattheüs 17:1–13; 26:36–46, 58; Markus 13:1–37; Lukas 8:49–56; 9:28–36.
3. Zie Mattheüs 17:24–27; 18:2–35; 19:27–20:28; Lukas 12:31–49; Johannes 13:6–19.
4. Zie Mattheüs 14:31; 15:15–16; 26:33–34, 40; Markus 8:32–33; Johannes 18:10–11.
5. President Spencer W. Kimball (1895–1985) heeft over Petrus en zijn veelvuldige berispingen door Christus opgemerkt: 'Hij berispte Petrus soms omdat Hij hem liefhad, en Petrus, die een groot man was, was in staat om door die berispingen te groeien. Er staat een prachtige tekst in het boek Spreuken die wij allemaal moeten onthouden: "Een oor dat naar de bestraffing ten leven luistert, zal te midden van wijzen overnachten. Wie vermaning verwerpt, veracht zijn leven, maar wie naar bestraffing luistert, verwerft verstand" (Spreuken 15:31–32). Een wijs leider of een wijze volgeling kan omgaan met de "bestraffing ten leven". Petrus kon dit omdat Hij wist dat Jezus hem liefhad, en daarom was Jezus in staat om Petrus voor te bereiden op een uiterst verantwoordelijke plaats in het koninkrijk.' ('Jesus: The Perfect Leader', *Ensign,* augustus 1979, 5.)
6. Sommigen merken op dat Christus, door Petrus drie keer zijn liefde voor Hem te laten betuigen, Petrus een kans gaf om zijn drievoudige verloochening op die wanhopige avond van de rechtszaak goed te maken. Zie bijvoorbeeld James E. Talmage, *Jesus the Christ,* 3e ed. (1916), 693; Jeffrey R. Holland, 'Het eerste grote gebod', *Liahona,* november 2012, 83–84. Voor een bespreking van de verloochening en de lessen die we daar uit kunnen leren, zie Gordon B. Hinckley, 'And Peter Went Out and Wept Bitterly', *Ensign,* mei 1979, 65–67; Neal A. Maxwell, 'A Brother Offended', *Ensign,* mei 1982, 37–38. Andere commentatoren, die opmerkten dat er subtiele verschillen in de Griekse tekst zijn, hebben gesuggereerd dat de drie vragen aan Petrus elk een ander aspect van de taken van zijn roeping leerden. Volgens hen vroeg de Heiland Petrus twee keer 'Hebt u mij lief?' met het Griekse woord *agapao* voor liefde, wat een sociale of morele liefde inhoudt, die vaak als een goddelijke of onvoorwaardelijke liefde wordt beschouwd en elders ook wel vertaald is met 'broederliefde' of gewoon 'liefde' (bijv. 1 Korinthe 13:1–4; 2 Petrus 1:7; Openbaring 2:19). De derde keer dat Jezus Petrus vroeg: 'Hebt u Mij lief?', gebruikte Hij de term *phileo* voor liefde, wat vriendschap, genegenheid of broederlijke liefde betekent. Interessant is dat Petrus in antwoord op elk van die drie vragen zijn liefde betuigde met het woord *phileo*. Op de eerste betuiging van Petrus' liefde gebood Christus hem om zijn lammeren te 'weiden' met het Griekse woord *bosko,* wat weiden, grazen of voeden betekent, en waarbij het Griekse woord voor 'lammeren' *arnion* was, wat een jong schaap betekent. Op de tweede betuiging van Petrus' liefde gebood Christus hem zijn schapen te 'hoeden', weergegeven met het Griekse *poimaino,* wat hoeden of verzorgen betekent, en waarbij het woord voor 'schapen' het Griekse *probaton* was, wat een volwassen schaap betekent. In antwoord op Petrus' derde betuiging van liefde voor Christus, moest hij *bosko* zijn *probaton*. Dus door de vraag drie keer op drie manieren te stellen, vroeg de Heiland de discipel of hij zowel liefde als broederlijke liefde voor Hem koesterde, en in de geboden die Hij hem toen gaf, leerde de Heiland Petrus dat hij niet alleen moest weiden of voeden, maar ook voor de jongeren en ouderen in zijn kudde moest zorgen.
7. Zie voor een nadere behandeling van deze gebeurtenis en de beginselen die we er uit kunnen leren Robert D. Hales, 'When Thou Art Converted, Strengthen Thy Brethren', *Ensign,* mei 1997, 80–83.

Petrus kon gemoedsrust en vreugde putten uit de wetenschap dat hij Christus in het leven inderdaad had gevolgd, en dat hij klaar was om Hem in de dood te volgen.

Ouderling D. Todd Christofferson
van het Quorum der Twaalf Apostelen

Godsdienstvrijheid: de hoeksteen van vrede

Mogen wij vrede nastreven door samen te werken en voor alle mensen de vrijheid te bewaren en te beschermen om een godsdienst van hun keuze aan te hangen.

Ouderling Christofferson hield deze toespraak tijdens een conferentie voor meerdere geloofsrichtingen op 29 april 2015 in São Paulo (Brazilië).

Ik waardeer het ten zeerste dat ik vanavond hier aanwezig mag zijn op deze interkerkelijke bijeenkomst, waar moslims, sikhs, katholieken, adventisten, joden, evangelischen, mormonen, inheemse spiritualisten, mensen zonder een specifiek geloof en vele anderen zij aan zij staan met leiders uit de overheid en de zakenwereld, die godsdienstvrijheid wensen te bespreken en te vieren. Het feit dat deze bijeenkomst op deze unieke plek wordt gehouden, is op zich al een krachtig symbool.

Het verheugt mij om hier in Brazilië te zijn, een natie die rijk is aan culturele en demografische diversiteit. Door open te staan voor die diversiteit, en daar hoort ook religieuze diversiteit bij, is de welvaart in Brazilië gegroeid en zal ze blijven groeien. Brazilië werd onlangs uitgeroepen tot het land met de minste wettelijke beperkingen op religie.[1] Ik feliciteer Brazilië met deze belangrijke onderscheiding. Brazilië heeft nu de verantwoordelijkheid om deze vrijheid wereldwijd te bevorderen. In het Nieuwe Testament staan deze woorden van Jezus Christus:

'U bent het licht der wereld. Een stad [of, in dit geval, een natie] die boven op een berg ligt, kan niet verborgen zijn. […]

ILLUSTRATIES JOSHUA DENNIS

‘Laat uw licht zo schijnen voor de mensen, dat zij uw goede werken zien en uw Vader, die in de hemelen is, verheerlijken’ (Mattheüs 5:14, 16).

Waarde collega’s, de wereld heeft behoefte aan het licht van Brazilië dat lang en helder schijnt. Vandaag brengen wij hulde aan de toekomstperspectieven van die visie.

Achtergrond en fundamentele beginselen

Godsdienstvrijheid is de hoeksteen van vrede in een wereld waar talloze filosofieën met elkaar wedijveren. Ze geeft ons de ruimte om zelf te bepalen wat wij denken en geloven, om de waarheid die God tot ons spreekt te volgen. Ze laat verschillende geloofsrichtingen naast elkaar bestaan, beschermt wie kwetsbaar is en bevordert conflictbemiddeling. Het Europese Hof voor de Rechten van de Mens heeft dan ook in talloze rechtszaken geoordeeld dat godsdienstvrijheid cruciaal is voor gelovigen en ‘eveneens een kostbaar bezit voor atheïsten, agnosten, sceptici en onverschilligen’. De reden is dat ‘het pluralisme dat onlosmakelijk met een democratische maatschappij is verbonden en dat in de loop der eeuwen duur is betaald, ervan afhangt’.[2]

Stabiele vrede is meer dan wat politieke filosofen bedoelen met de ‘negatieve’ vrijheid om met rust gelaten te worden, hoe belangrijk die vrijheid ook is. Het is een ruimere ‘positieve’ vrijheid: de vrijheid om een godsdienst of geloofsovertuiging te beleven in een wettelijk, politiek en sociaal kader dat verschillende overtuigingen met verdraagzaamheid, respect en gastvrijheid behandelt.

Dankzij godsdienstvrijheid kunnen wij onze fundamentele overtuigingen vestigen, die de basis vormen voor alle andere mensenrechten. Hoe kunnen we bogen op vrijheid van meningsuiting als het niet toegestaan is om te zeggen wat we werkelijk geloven? Hoe kunnen we bogen op vrijheid van vergadering als we niet mogen samenkomen met anderen die onze idealen delen? Hoe kan persvrijheid bestaan als we niet openlijk mogen schrijven of verkondigen wie wij zijn?

Het goede nieuws is dat godsdienstvrijheid in opmars is. Ik heb deze vooruitgang zelf ervaren. Zo heeft de algemene vergadering van de Verenigde Naties in 1948, toen ik amper 3 jaar oud was, de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens aangenomen. Daarin staat dat ‘een ieder recht [heeft] op vrijheid van gedachte, geweten en godsdienst’.[3]

Toen ik 21 jaar was, werd een verdrag gesloten waardoor de verklaring van de Verenigde Naties een bindend karakter kreeg. Dat verdrag, het Internationaal verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, vergunt ieder mens ‘de vrijheid een zelf gekozen godsdienst of overtuiging te hebben of te aanvaarden, alsmede de vrijheid hetzij alleen, hetzij met anderen, zowel in het openbaar als in zijn particuliere leven, zijn godsdienst of overtuiging tot uiting te brengen door de eredienst, het onderhouden van de geboden en voorschriften, door praktische toepassing en het onderwijzen ervan’.[4] Tien jaar later, in 1976, trad dit verdrag in werking.

Anno 2017 hebben 169 landen het verdrag ondertekend, waaronder vrijwel alle ontwikkelde landen ter wereld.[5] Het Amerikaanse Verdrag inzake de rechten van de mens (het Verdrag van San José [Costa Rica]) dat in 1969 werd aangenomen en sinds 1978 van kracht is, beschermt godsdienstvrijheid in gelijkaardige bewoordingen.[6]

Aan dit voorwaartse proces liggen doorslaande argumenten ten grondslag, die ons moeten aanzetten om nog een stap verder te gaan. Godsdienstvrijheid hangt samen met talloze voordelen op het vlak van economie, volksgezondheid en burgerrechten.[7] Godsdienstige mensen hebben doorgaans een beter gezinsleven en een sterker huwelijk, lopen minder kans op verslaving, plegen minder misdaden, zijn hoger opgeleid en meer bereid tot vrijwilligerswerk, en schenken vaker aan liefdadigheidsinstellingen. Ze hebben een betere werkhouding, leven langer, verdienen meer, hun welbevinden is groter en ze zijn gelukkiger.[8] Het is duidelijk dat godsdienstvrijheid en godsdienstbeoefening de maatschappij sterker maken.

De behoefte aan waakzaamheid en samenwerking

Helaas is de wetgeving rond de bescherming van godsdienstvrijheid vaak zwak. Ze wordt niet nageleefd en in vraag gesteld. Er worden indrukwekkende pogingen ondernomen om de groei van godsdienstvrijheid te belemmeren, zelfs in landen waar die vrijheid in het verleden uit alle macht werd verdedigd. Deze pogingen zijn in veel landen geslaagd of winnen terrein. Wat wij hier in Brazilië vieren, is in grote delen van de wereld ondenkbaar.

Het is opmerkelijk dat in 2013 zo’n 5,5 miljard mensen (77 procent van de wereldbevolking) leefden in landen waar religieuze vrijheid ernstig tot zeer ernstig wordt beperkt, terwijl dat zes jaar voordien nog 68 procent was.[9]

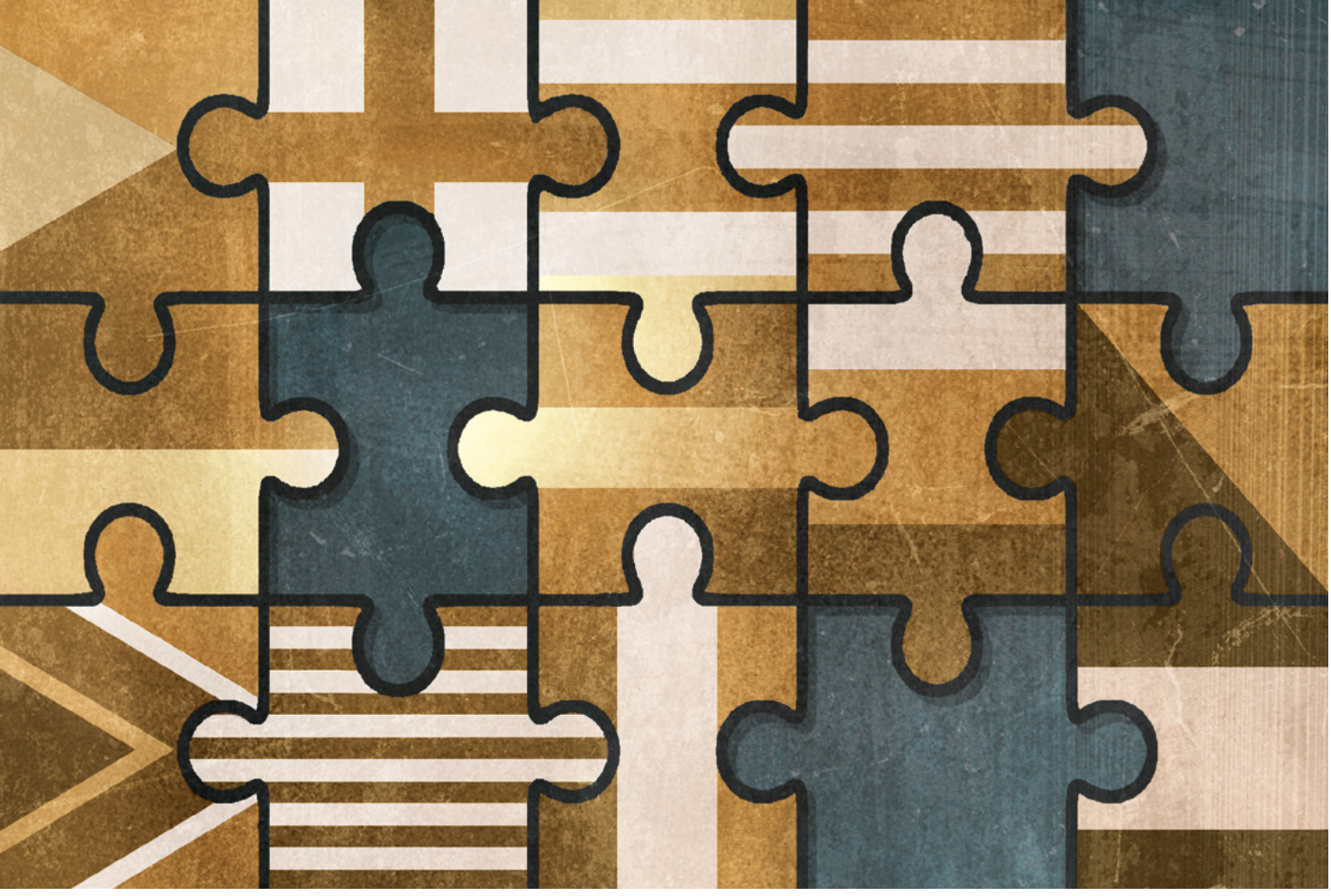

Vrijwel alle westerse democratieën beweren in het beginsel van godsdienstvrijheid te geloven. De controverse ligt in de toepassing van dat beginsel. Godsdienstvrijheid ligt doorgaans onder vuur als godsdienstige mensen en instellingen dingen zeggen of doen, of juist weigeren dingen te zeggen of te doen, waardoor ze in conflict raken met de filosofieën of doelen van machthebbers, onder wie de politieke meerderheid. Godsdienst staat vaak haaks op de heersende cultuur en is dan ook niet populair. Daarom krijgt godsdienstvrijheid met sterke tegenkanting te maken, zelfs waar het in beginsel wordt ondersteund.

In Europa en Noord-Amerika zijn er discussies ontstaan over verschillende kwesties. Mogen kerken beslissen wie ze wel of niet als predikant aanwerven? Mag men religieuze kleding of symbolen op het werk of op school dragen? Moeten werkgevers de anticonceptie en abortussen van hun personeel vergoeden? Kan iemand worden verplicht diensten te verlenen die tegen zijn geloof indruisen? Mogen bedrijven of universiteiten mensen weigeren of uitwijzen vanwege hun ethische normen of hun geloof? Kunnen religieuze studentenorganisaties worden verplicht om andersdenkende studenten op te nemen?

Brazilië kent religieuze diversiteit en krijgt daarom met gelijksoortige vraagstukken te maken, zoals het al dan niet sluiten van bedrijven op zondag, het dragen van religieuze kleding en het beschermen van Afro-Braziliaanse tradities. Wij zijn dankbaar dat veel van deze kwesties in het voordeel van godsdienstvrijheid zijn beslecht. Een snelle en correcte oplossing van problemen die met vrije godsdienstbeoefening te maken hebben, is cruciaal voor het respect waarmee diversiteit in Brazilië wordt behandeld. Omdat religieuze mensen en organisaties hun geloof hier openlijk en vrijelijk kunnen beleven, blijft Brazilië een stralend en hoopvol voorbeeld van godsdienstvrijheid voor de wereld.

In 1948 heeft de algemene vergadering van de Verenigde Naties de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens aangenomen. Daarin staat dat 'een ieder recht [heeft] op vrijheid van gedachte, geweten en godsdienst'. Toen ik 21 jaar was, werd een verdrag gesloten waardoor de verklaring van de Verenigde Naties een bindend karakter kreeg. Anno 2017 hebben 169 landen het verdrag ondertekend.

Het doet De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen genoegen om u en anderen bij te staan in dit essentiële werk. Hoewel wij ervan overtuigd zijn dat onze inspanningen vruchten zullen afwerpen, moeten wij onze krachten bundelen, want niemand kan dit gevecht alleen winnen.

Ik moedig u aan om vast te houden aan de vrijheden die u voor uw gezinnen hebt verworven, en om moedig de wereld voor te gaan in het bevorderen van godsdienstvrijheid. Er is een dringende behoefte aan bescherming en behoud van religieuze vrijheid, op een eerlijke en evenwichtige manier die de fundamentele rechten van anderen ook respecteert.

Het doet De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen genoegen om u en anderen bij te staan in dit essentiële werk. Hoewel wij ervan overtuigd zijn dat onze inspanningen vruchten zullen afwerpen, moeten wij onze krachten bundelen, want niemand kan dit gevecht alleen winnen. Ik herhaal wat mijn collega, ouderling Dallin H. Oaks van het Quorum der Twaalf Apostelen onlangs heeft gezegd bij een gelegenheid als deze:

'Het is van essentieel belang dat diegenen onder ons die in God en in de realiteit van goed en kwaad geloven, met vereende krachten waken over de godsdienstvrijheid om ons geloof in God en zijn beginselen van goed en kwaad te verkondigen en te praktiseren. […] Voor de eenheid en de brede samenwerking die ik voor ogen heb, is niets anders nodig dan een gedeeld geloof dat een Opperwezen heeft bepaald welk menselijk gedrag goed en welk gedrag verkeerd is. Eenieder die in dat fundamentele beginsel gelooft, moet zich doelmatiger verenigen voor het behoud en de uitbreiding van de vrijheid om onze godsdienstige overtuiging, wat die ook moge zijn, te verkondigen en na te leven. We moeten samen hetzelfde pad bewandelen om onze vrijheid zeker te stellen en pas ieder ons weegs gaan als onze verschillende geloofspunten dat noodzakelijk maken.'[10]

Dit is een moeilijke taak die voortdurende waakzaamheid vereist, maar ze is van het allergrootste belang.

Tot slot wil ik een passage uit de Leer en Verbonden citeren. Deze passage werd in 1835 geopenbaard, in een periode waarin

mijn voorouders, ondanks grondwettelijke bescherming, uit hun huizen werden verdreven omdat ze een geloof aanhingen dat door anderen als nieuw en anders werd ervaren. De ontnuchterende gelijkenis met onze tijd is treffend, aangezien veel hedendaagse beperkingen op godsdienstvrijheid voorkomen in landen waar het beginsel wordt aanvaard maar waar de praktijk te wensen overlaat.

In onze Schriften staat dat 'geen overheid in vrede kan bestaan, tenzij er wetten worden ontworpen en onschendbaar gehouden die ieder mens gewetensvrijheid […] verzekeren'. Overheden moeten 'de misdaad […] bedwingen, maar nooit aan het geweten beperkingen […] opleggen; [moeten] schuld straffen, maar [mogen] nooit de vrijheid van de ziel onderdrukken' (LV 134:2, 4).

Mogen we vrede nastreven door samen te werken en voor alle mensen de vrijheid te bewaren en te beschermen om een godsdienst of geloof van hun keuze aan te hangen en kenbaar te maken, hetzij individueel of samen met anderen, in binnen- of buitenland, in het openbaar of privé, en in aanbidding, naleving, uitoefening en onderricht. ■

Ga voor de volledige tekst van deze toespraak naar mormonnewsroom.org.

NOTEN

1. Zie 'Brazil Has Lowest Government Restrictions on Religion among 25 Most Populous Countries', 22 juli 2013, theweeklynumber.com/weekly-number-blog; 'Restrictions and Hostilities in the Most Populous Countries', 26 februari 2015, pewforum.org.
2. Kokkinakis vs. Greece, 3/1992/348/421 (25 mei 1993), paragraaf 31; Nolan and K. vs. Russia, 2512/04 (12 februari 2009), paragraaf 61; zie ook Serif vs. Greece, 38178/97 (14 december 1999), paragraaf 49; Europese Conventie voor de Rechten van de Mens, artikel 9.
3. Verenigde Naties, Universele verklaring van de rechten van de mens, artikel 18, 10 december 1948, un.org/en/documents/udhr.
4. Internationaal verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, artikel 18, 16 december 1966, ohchr.org/EN/ProfessionalInterest/Pages/CCPR.aspx.
5. Zie Internationaal verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten; zie ook W. Cole Durham jr., Matthew K. Richards en Donlu D. Thayer, 'The Status of and Threats to International Law on Freedom of Religion or Belief', in Allen D. Hertzke, red., *The Future of Religious Freedom: Global Challenges* (2013), 31–66.
6. Zie Amerikaans Verdrag inzake rechten van de mens 'Verdrag van San José (Costa Rica)', 22 november 1969 (Inter-American Specialized Conference on Human Rights), oas.org; zie ook Juan G. Navarro Floria en Octavio Lo Prete, 'Proselitismo y Libertad Religiosa: Una Visión desde América Latina', in *Anuario de Derecho Eclesiástico del Estado,* nr. 27 (2011), 59–96.
7. Zie Brian J. Grim, Greg Clark en Robert Edward Snyder, 'Is Religious Freedom Good for Business?: A Conceptual and Empirical Analysis', *Interdisciplinary Journal of Research on Religion,* deel 10 (2014), 4–6; Paul A. Marshall, 'The Range of Religious Freedom', in Paul A. Marshall, red., *Religious Freedom in the World* (2008), 1–11.
8. Zie Patrick F. Fagan, 'Why Religion Matters Even More: The Impact of Religious Practice on Social Stability', *Backgrounder,* nr. 1992 (18 december 2006), 1–19; Robert D. Putnam en David E. Campbell, *American Grace: How Religion Divides and Unites Us* (2010), 443–492.
9. Zie 'Latest Trends in Religious Restrictions and Hostilities', 26 februari 2015, pewforum.org.
10. Dallin H. Oaks, 'Preserving Religious Freedom' (lezing aan de Chapman University School of Law, 4 februari 2011), mormonnewsroom.org.

IDEE VOOR DE GEZINSAVOND

Bespreek met het gezin hoe belangrijk godsdienstvrijheid is en hoe de vrijheid om te aanbidden in uw land tot stand kwam. Welke gebeurtenissen hebben tot godsdienstvrijheid in uw land geleid? Daarbij kunnen wetgeving, protesten en zelfs oorlog ter sprake komen. U kunt quizvragen opstellen om uw gezinsleden op een ludieke manier meer te leren over dit onderwerp. Daarnaast kunt u de volgende vragen bespreken. Op welke manier is godsdienstvrijheid ons tot zegen? Hoe zou ons leven er uitzien als we ons geloof niet vrij konden beoefenen? Hoe kunnen we godsdienstvrijheid voor onszelf en anderen helpen bevorderen?

Ouderling Steven E. Snow
Algemeen zeventiger, kerkhistoricus en schrijver

Heiligen:
DE GESCHIEDENIS VAN DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS IN DE LAATSTE DAGEN

In 1861 spoorde President Brigham Young (1801–77) kerkhistorici aan om van werkwijze te veranderen. 'Schrijf verhalend', adviseerde hij en 'schrijf maar een tiende zoveel'.[1]

Op de volgende pagina's wordt die raad gevolgd. Het doet me genoegen om een nieuwe vierdelige serie te introduceren met als titel *Heiligen: de geschiedenis van De Kerk van Jezus Christus in de laatste dagen*. Deze Liahona bevat hoofdstuk 1. De resterende hoofdstukken worden in de loop van de komende maanden in dit tijdschrift gepubliceerd. Het eerste boek zal later dit jaar verkrijgbaar zijn, gevolgd door de andere delen.

Heiligen is samengesteld om gehoor te geven aan het gebod van de Heer om 'het verslag en de geschiedenis van de kerk zonder onderbreking bij te houden' (LV 47:3). In tegenstelling tot eerdere geschiedenissen van de kerk is dit een verhalende geschiedenis, geschreven in een pakkende stijl die zowel jongeren als volwassenen zal aanspreken.

Maar *Heiligen* is geen historische roman. Zij is waargebeurd, gebaseerd op wat mensen in het verleden hebben opgeschreven. Elk detail en elke dialoog is met geschiedkundige bronnen onderbouwd. Aan het eind van elk hoofdstuk wordt met noten naar deze geschriften en bronnen verwezen. Zij die de historische documenten zelf willen lezen, meer willen weten over aanverwante onderwerpen of benieuwd zijn naar meer verhalen, vinden daarvoor links achterin de boeken en online op heiligen.lds.org.

Het prachtige wandkleed van de herstelling

Deze boeken zijn geen Schriftuur, maar net als de Schriften bevatten ze goddelijke waarheid en verhalen over onvolmaakte mensen die door de verzoening van Jezus Christus een heilige proberen te worden (zie Mosiah 3:19).

Dit kunstwerk uit Nauvoo zal op de omslag van deel 1 van* Heiligen *te zien zijn.

De vier boekdelen samen vertellen hoe de kerk van de Heer haar doel probeert te verwezenlijken om de heiligen te vervolmaken (zie Efeze 4:11–13). Het verhaal gaat over mensen die tot de vervolmakende kerk van de Heiland behoren en met zijn hulp heiligen worden.

Het formaat, de stijl en de doelgroep van *Heiligen* verschillen grondig van de beide meerdelige geschiedenissen die de kerk in het verleden heeft gepubliceerd. De eerste geschiedenis is tussen 1830 en 1840 door Joseph Smith in gang gezet en begin 1842 gepubliceerd.[2] De tweede is in 1930 door assistent-kerkhistoricus B. H. Roberts gepubliceerd.[3] Omdat het herstelde evangelie zich sindsdien over de hele wereld heeft verspreid en omdat de Heer heeft geboden om zonder onderbreking onze geschiedenis op te schrijven 'voor het welzijn van de kerk en voor de opkomende geslachten' (LV 69:8), is het nu tijd om meer heiligen der laatste dagen aan het woord te laten.

Heiligen vertelt het verhaal van gewone mannen en vrouwen, vanaf de begindagen van de kerk tot nu. Ook schetst zij een gedetailleerder beeld van bekendere mensen en gebeurtenissen uit de kerkgeschiedenis. Door elk verhaal krijgt u meer begrip en waardering voor de heiligen die u zijn voorgegaan en de kerk hebben gemaakt tot wat zij nu is. Net als u hadden ze hun problemen en successen en hebben ze offers gebracht om Zion te vestigen. Hun ineengeweven verhalen vormen, samen met die van u, het indrukwekkende wandkleed van de herstelling.

Ons heilige verleden

De schrijvers in het Boek van Mormon gebruikten zowel grote als kleine platen. In de grote platen beschreven ze de politieke en militaire geschiedenis. De kleine platen werden gebruikt voor 'de dingen Gods' die 'hoogst kostbaar' waren, waaronder 'prediking […] die heilig was of openbaring die van belang was of profetie' (1 Nephi 6:3; Jakob 1:2, 4). Op de kleine platen werd geschreven 'ter wille van Christus en ter wille van ons volk' (Jakob 1:4). *Heiligen* wil een geschiedenis als de kleine platen zijn, een die zich richt op ons heilige verleden. Daarom staat er maar een fractie in van de verhalen die verteld hadden kunnen worden om te laten zien hoe de Heer in het leven van de heiligen der laatste dagen te werk gaat.

Heiligen gaat niet alleen over onvolmaakte mensen uit het verleden die zich met de hulp van de Heer verbeterden. Het is ook geschreven *voor* onvolmaakte mensen die Hem altijd indachtig willen zijn. Door het te lezen zult u bedenken hoe genadig de Heer voor zijn volk is geweest, hoe Hij zwakke mensen sterk heeft gemaakt en hoe heiligen over de hele wereld gezamenlijk hun schouders onder Gods werk hebben gezet. ■

NOTEN

1. Brigham Young, in Wilford Woodruff, dagboek, 20 oktober 1861, Bibliotheek voor kerkgeschiedenis, Salt Lake City.
2. Zie *History of the Church of Jesus Christ of Latter-day Saints*, red. B. H. Roberts (1902–12 [delen 1–6], 1932 [deel 7]).
3. Zie B. H. Roberts, *A Comprehensive History of the Church of Jesus Christ of Latter-day Saints: Century I*, 6 delen (1930).

IN WELKE FORMATEN ZAL *HEILIGEN* BESCHIKBAAR ZIJN?

De vier delen verschijnen in 14 talen in boekvorm, online op heiligen.lds.org en in de app Evangeliebibliotheek. In diverse talen zullen ze ook als e-book en audioboek beschikbaar zijn.

WAAR GAAN DE VERSCHILLENDE DELEN OVER?

- Deel 1 – beschikbaar later dit jaar – bevat het verhaal van de herstelling, vanaf Joseph Smiths jeugd tot 1846 toen de heiligen in de Nauvootempel verordeningen ontvingen.
- Deel 2 gaat over de moeizame vergadering van de heiligen in het westen van de Verenigde Staten en eindigt in 1893 bij de inwijding van de Salt Laketempel.
- Deel 3 beschrijft de mondiale groei van de kerk en eindigt in 1955 bij de inwijding van de tempel in Bern (Zwitserland).
- Deel 4 brengt de lezer tot in het recente verleden, waarin tempels over de hele aarde verspreid zijn.

Online wordt bij elk deel aanvullend achtergrondmateriaal voor geselecteerde onderwerpen gepubliceerd.

ILLUSTRATIE GREG NEWBOLD

Hoofdstuk 1

In geloof vragen

Dit is hoofdstuk 1 van een nieuwe geschiedenis van de kerk met als titel: Heiligen: de geschiedenis van De Kerk van Jezus van de Heiligen in de laatste dagen. *Het boek zal in 14 talen worden gedrukt en beschikbaar worden gesteld in het gedeelte kerkgeschiedenis van de app Evangeliebibliotheek en op heiligen .lds.org. De eerstvolgende hoofdstukken worden in komende uitgaven gepubliceerd totdat deel 1 later dit jaar wordt vrijgegeven. Deze hoofdstukken zullen in 47 talen in Evangeliebibliotheek en op heiligen.lds.org beschikbaar zijn.*

In 1815 was het Indonesische eiland Soembawa weelderig en groen door de recente regenval. Gezinnen maakten zich klaar voor het komende droge seizoen, zoals ze dat al generaties lang elk jaar deden. Ze bewerkten de rijstvelden op de flanken van de Tamboravulkaan.

Op 5 april begon de slapende vulkaan met donderend geraas as en vuur te spuwen. Honderden kilometers verderop klonk het alsof er kanonnen werden afgevuurd. Een reeks kleine uitbarstingen hield dagenlang aan, en uiteindelijk explodeerde de hele berg op de avond van de 10e april. Drie vurige rookpluimen schoten de lucht in en vormden één kolossale ontploffing. Brandende lava stroomde naar beneden en overspoelde het dorpje aan de voet van de berg. Wervelwinden teisterden het gebied, ontwortelden bomen en veegden huizen van de kaart.[1]

De chaos hield de hele nacht aan en bleef ook de dag daarna voortduren. Een laag as, die op sommige plaatsen wel 60 cm dik was, bedekte een uitgestrekt gebied van land en zee. Het leek midden op de dag wel nacht. Onstuimige golven overspoelden de stranden, vernietigden de oogst en zetten dorpen onder water. De Tambora bleef nog wekenlang as, stenen en vuur uitbraken.[2]

In de daaropvolgende maanden werden de gevolgen van de uitbarsting wereldwijd duidelijk. Overal getuigden mensen van spectaculaire zonsondergangen. Maar de prachtige kleuren leidden de aandacht af van de dodelijke gevolgen van de vulkanische as. Gedurende een jaar waren de weersomstandigheden onvoorspelbaar en catastrofaal.[3]

Door de uitbarsting daalde de temperatuur in India, en werden families uit elkaar gerukt doordat duizenden aan cholera stierven. Het milde klimaat in de vruchtbare Chinese valleien maakte plaats voor sneeuwstormen in de zomer. De oogst werd vernield door hevige regens en overstromingen. In Europa kwam de voedselvoorziening in gevaar, wat tot hongersnood en paniek leidde.[4]

Overal ter wereld zochten mensen naar verklaringen voor het lijden en de dood die door het weer werden veroorzaakt. In hindoetempels in India lieten heilige mannen hun gebeden en gezangen weerklinken. Chinese dichters worstelden met vragen over verdriet en verlies. In Frankrijk en Groot-Brittannië vielen de inwoners op hun knieën uit angst voor de verschrikkelijke rampen waarin ze Bijbelse voorspellingen herkenden. In Noord-Amerika verkondigden predikanten dat God de afvallige christenen strafte, en ze lieten er waarschuwingen op volgen om religieuze gevoelens aan te wakkeren.

In het hele land stroomden kerken en revivalbijeenkomsten vol met mensen die wilden weten hoe ze aan de nakende verwoesting konden ontsnappen.[5]

Een jaar lang beïnvloedde de uitbarsting van de Tambora het weer in Noord-Amerika. Na de lente volgde een periode van sneeuwval en dodelijke vrieskou, waardoor het jaar 1816 in ieders geheugen staat gegrift als het

jaar zonder zomer.[6] In de staat Vermont, in het noordoosten van de Verenigde Staten, woonde Joseph Smith sr., een landbouwer die al jaren met grote moeite de rotsachtige bodem bewerkte. Dat jaar zagen zijn vrouw, Lucy Mack Smith, en hij hun oogst mislukken door de aanhoudende vorst. Ze wisten dat hun een faillissement en een onzekere toekomst boven het hoofd hing als ze daar bleven.

Joseph sr. was 45 jaar en dus niet meer zo jong, en de gedachte om opnieuw te moeten beginnen op een nieuwe plek boezemde hem angst in. Hij wist dat zijn oudste zonen, de 18-jarige Alvin en de 16-jarige Hyrum, hem konden helpen de grond te ontginnen, een huis te bouwen en gewassen te zaaien en te oogsten. Zijn 13-jarige dochter Sophronia was oud genoeg om Lucy te helpen in het huishouden en op de boerderij. Zijn jongere zonen, de 8-jarige Samuel en de 5-jarige William, konden ook al een handje helpen, en over een aantal jaren zouden de 3-jarige Katharine en baby Don Carlos oud genoeg zijn om een bijdrage te leveren.

Zijn middelste zoon, de 10-jarige Joseph jr., was een ander verhaal. Vier jaar eerder had Joseph jr. een ingreep ondergaan ten gevolge van een infectie aan zijn been. Sindsdien liep hij met een kruk. Zijn been werd steeds sterker, maar Joseph jr. liep nog steeds mank van de pijn, en zijn vader wist niet of hij zo sterk zou worden als Alvin en Hyrum.[7]

Toen Joseph 12 was, werd er in de omgeving veel over religie geredetwist. Hij luisterde naar de predikanten in de hoop meer over zijn onsterfelijke ziel te weten te komen, maar hun prediking bracht hem vaak in de war.

De leden van het gezin Smith waren ervan overtuigd dat ze op elkaar konden bouwen. Ze besloten dan ook hun huis in Vermont te verlaten en naar betere oorden te trekken.[8] Net als anderen in de streek besloot Joseph sr. naar de staat New York te verhuizen, waar hij op afbetaling een goede boerderij hoopte te kopen. Dan zou hij Lucy en de kinderen laten overkomen en kon het gezin een nieuwe start maken.

Toen Joseph sr. naar New York vertrok, liepen Alvin en Hyrum een eindje met hem mee om afscheid te nemen. Joseph sr. hield erg veel van zijn vrouw en kinderen, maar hij was nooit in staat geweest hun veel zekerheid te bieden. Tegenslagen en mislukte investeringen hadden ervoor gezorgd dat het gezin arm en ontheemd was. Misschien zouden in New York hun kansen keren.[9]

De daaropvolgende winter ploeterde Joseph jr. met zijn moeder, broers en zussen door de sneeuw. Ze trokken westwaarts naar het dorpje Palmyra in de staat New York, waar Joseph sr. goede landbouwgrond had gevonden en zijn gezin opwachtte.

Aangezien haar man niet kon helpen met de verhuizing, had Lucy ene meneer Howard ingehuurd om hun huifkar te mennen. Meneer Howard sprong onderweg ruw om met hun bezittingen, kocht sterkedrank van het geld dat ze hem betaalden en vergokte de rest. Toen ze zich bij een ander gezin voegden dat naar het westen trok, gooide meneer Howard Joseph uit de kar, zodat de dochters van dat andere gezin bij hem op de bok konden zitten.

Omdat ze wisten dat lopen Joseph zoveel pijn deed, probeerden Alvin en Hyrum enkele keren voor hem op te komen. Maar telkens sloeg meneer Howard hen weg met de achterkant van zijn zweep.[10]

Als hij groter was geweest, was Joseph waarschijnlijk wel voor zichzelf opgekomen. Door zijn pijnlijke been kon hij niet werken of spelen, maar zijn sterke wil compenseerde ruimschoots zijn zwakke lichaam. Voordat de dokters zijn been hadden opengesneden en de geïnfecteerde stukken bot weg hadden geschraapt, hadden ze hem willen vastbinden of hem brandewijn willen geven om de pijn te verdoven. Joseph wilde daar niets van weten, hij wilde echter wel door zijn vader vastgehouden worden.

Hij was de hele tijd bij bewustzijn en alert gebleven, terwijl het zweet van zijn bleke gezicht droop. Zijn moeder was van nature een sterke vrouw, maar bij het horen van zijn geschreeuw was ze haast bezweken. Daarna meende ze waarschijnlijk alles te kunnen verdragen.[11]

Terwijl Joseph naast de kar liep, kon hij zien dat meneer Howard de verdraagzaamheid van zijn moeder behoorlijk op de proef stelde. Ze hadden al meer dan 300 km afgelegd en tot dan toe had ze het gedrag van de man geduldig doorstaan.

Op zo'n 150 km van Palmyra was Lucy zich op een nieuwe reisdag aan het voorbereiden toen Alvin aan kwam rennen. Meneer Howard had hun bezittingen en hun bagage op straat gegooid en stond op het punt er met de paarden en de kar vandoor te gaan.

Lucy trof de man in de herberg aan. Ze riep uit: 'Zowaar als God leeft, die kar, die paarden en al die goederen zijn van mij.'

Ze keek om zich heen. De herberg zat vol mannen en vrouwen, voornamelijk reizigers zoals zij. Lucy trotseerde

FOTO BRAD WALKER STEVENS

Dit bezoekerscentrum in Sharon (Vermont) markeert de plek waar Joseph Smith op 23 december 1805 is geboren. De stenen obelisk op de achtergrond is 38,5 voet hoog (11,7 meter), een voet voor elk jaar van zijn leven.

hun starende blikken en zei: 'Deze man is van plan mij te beroven van alles wat ik op mijn reis nodig heb en mij berooid achter te laten met acht kleine kinderen.'

Meneer Howard zei dat hij het geld dat ze hem had betaald om de kar te mennen al had opgebruikt en dat hij niet verder wilde gaan.

'Aan u heb ik niets', zei Lucy. 'Ik zal zelf het heft in handen nemen.'

Ze liet meneer Howard in de herberg achter en zwoer dat ze koste wat het kost haar kinderen met hun vader zou verenigen.[12]

Er stond hun een modderige en koude reis te wachten, maar Lucy bracht haar gezin veilig naar Palmyra. Zien hoe haar kinderen hun vader omhelsden en hem met kussen overlaadden, was voor haar de beloning voor alle ellende die ze onderweg hadden doorstaan.

Het gezin huurde eerst een huisje in het dorp en maakte intussen plannen om aan een eigen boerderij te komen.[13] Ze besloten dat het verstandig was om te werken tot ze genoeg geld hadden voor een aanbetaling op een stuk grond in de nabijgelegen bossen. Joseph sr. en de oudste zonen groeven waterputten, bouwden houten omheiningen en hielpen met de oogst om geld te verdienen. Lucy en haar dochters verkochten zelfgebakken taarten, frisdrank en beschilderde tafelkleden om in de kost te voorzien.[14]

Naarmate Joseph jr. ouder werd, werd zijn been sterker zodat hij makkelijk in Palmyra kon rondwandelen. In het dorp maakte hij kennis met mensen uit de streek, van wie er velen op godsdienst terugvielen om in hun geestelijke behoeften te voorzien en zin te geven aan tegenspoed. Joseph en zijn familie behoorden niet tot een kerk, maar veel van hun buren bezochten kerkdiensten in een van de grote presbyteriaanse kerken, doopsgezinde gebouwen, de kapel van de quakers, of op het kampeerterrein waar rondreizende methodistische predikanten geregeld revivalbijeenkomsten hielden.[15]

Toen Joseph 12 jaar was, werd er in Palmyra veel over religie geredetwist. Hij las niet graag, maar hij hield ervan om diep over ideeën na te denken. Hij luisterde naar de predikanten in de hoop meer over zijn onsterfelijke ziel te weten te komen, maar hun prediking maakte hem vaak onrustig. Ze leerden hem dat hij een zondaar in een zondige wereld was, en dat hij zonder de verlossende genade van Jezus Christus verloren was. En hoewel Joseph die boodschap geloofde en zich schuldig voelde over zijn zonden, wist hij niet hoe hij vergeving kon krijgen.[16]

Hij dacht dat het zou helpen als hij naar de kerk zou gaan, maar hij wist niet goed welke kerk dat dan zou moeten zijn. De kerken werden het maar niet eens over de manier waarop mensen van hun zonden konden worden bevrijd. Nadat hij een tijdje naar hun discussies had geluisterd, raakte Joseph van streek omdat hij zag dat mensen dezelfde fragmenten uit de Bijbel verschillend interpreteerden. Hij geloofde dat Gods waarheid ergens te vinden moest zijn, maar hij wist niet hoe die te vinden.[17]

Zijn ouders wisten het ook niet. Lucy en Joseph sr. kwamen allebei uit een christelijk gezin, en ze geloofden in de Bijbel en in Jezus Christus. Lucy ging naar de kerk en nam vaak haar kinderen mee. Ze was sinds de dood van haar zus, jaren eerder, op zoek naar de ware kerk van Jezus Christus.

Enige tijd voor de geboorte van Joseph was ze ernstig ziek geworden en bang geweest dat ze zou sterven zonder ooit de waarheid te vinden. Er gaapte een donkere en eenzame kloof tussen haar en de Heiland, en ze wist dat ze niet op het hiernamaals was voorbereid.

Tijdens een slapeloze nacht bad ze tot God. Ze beloofde Hem dat ze de kerk van Jezus Christus zou zoeken als Hij haar leven spaarde. Toen ze bad, sprak de stem van de Heer tot haar. Hij verzekerde haar dat ze zou vinden, als ze maar zocht. Sindsdien had ze meer kerken bezocht, maar ze had de juiste kerk nog niet gevonden. Zelfs toen ze het gevoel kreeg dat de kerk van de Heiland niet meer op aarde te vinden was, bleef ze zoeken omdat ze erop vertrouwde dat naar de kerk gaan nog altijd beter was dan niet gaan.[18]

Net als zijn vrouw was Joseph sr. op zoek naar de waarheid. Hij was echter van mening dat niet naar de kerk gaan beter was dan naar de verkeerde kerk gaan. Joseph sr. volgde de raad van zijn vader op. Hij onderzocht de Schriften, bad vurig en geloofde dat Jezus Christus was gekomen om de wereld te verlossen.[19] Hij kon echter wat hij als waarheid aanvoelde niet verzoenen met de verwarring en onenigheid in de kerken om hem heen. Ooit droomde hij dat de bekvechtende predikanten leken op koeien die loeiden en met hun hoeven over de grond schraapten. Daardoor maakte hij zich nog meer zorgen over zijn beperkte kennis van Gods koninkrijk.[20]

Door de ontevredenheid van zijn ouders over de plaatselijke kerken raakte Joseph jr. nog meer in de war.[21] Zijn ziel stond op het spel, maar niemand kon hem een bevredigend antwoord geven.

Na meer dan een jaar had het gezin Smith genoeg geld gespaard om een aanbetaling te doen op veertig hectare bosgrond in Manchester, ten zuiden van Palmyra. Daar werkten ze als boerenknecht, tapten ze het suikerhoudende sap van esdoorns af, plantten ze een boomgaard aan en ontgonnen ze de grond om gewassen te planten.[22]

Terwijl hij op het land werkte, bleef de jonge Joseph zich zorgen maken over zijn zonden en zijn ziel. De godsdienstige opleving in Palmyra was geluwd, maar de

Deze blokhut, vlakbij Palmyra (New York), is een replica van het huis dat de familie Smith bouwde toen ze hier vanuit Vermont naartoe waren verhuisd. Het heilige bos is op de achtergrond te zien.

FOTO BRENT WALTON

predikanten bleven in de wijde omgeving met elkaar wedijveren om bekeerlingen.[23] Dag en nacht keek Joseph naar de zon, de maan en de sterren die zich ordelijk en vorstelijk door de hemelen voortbewogen, en hij bewonderde de schoonheid van de aarde die krioelde van de levende wezens. Hij keek ook naar de mensen in zijn omgeving en verwonderde zich over hun kracht en intelligentie. Alles scheen ervan te getuigen dat God bestond en dat Hij de mensheid naar zijn eigen beeld had geschapen. Maar hoe kon Joseph Hem bereiken?[24]

In de zomer van 1819, toen Joseph 13 jaar was, kwamen methodistische predikanten op enkele kilometers van de boerderij van de familie Smith samen voor een conferentie. Ze wilden plattelandsfamilies zoals die van Joseph tot bekering oproepen. Het succes van deze predikanten baarde de andere geestelijken in de omgeving grote zorgen, en al gauw ontstond er een hevige strijd om bekeerlingen.

Joseph ging naar bijeenkomsten, luisterde naar meeslepende preken en zag bekeerlingen van vreugde juichen. Hij wilde met hen mee juichen, maar het was alsof er rondom hem een woorden- en gedachtenstrijd woedde. Hij vroeg zich af: 'Welke van al deze groeperingen heeft gelijk, of hebben ze allemaal ongelijk?' 'Als er één gelijk heeft, welke is dat dan en hoe kom ik dat te weten?' Hij wist dat hij behoefte had aan de genade en barmhartigheid van Christus, maar omdat zoveel mensen en kerken over godsdienst ruzieden, wist hij niet waar hij die kon vinden.[25]

Hij begon de hoop op antwoorden en op gemoedsrust voor zijn ziel te verliezen. Hij vroeg zich af hoe iemand in al dat gedruis de waarheid kon vinden.[26]

Joseph hoorde een predikant een vers uit het eerste hoofdstuk van Jakobus in het Nieuwe Testament in zijn preek gebruiken. Hij zei: 'En als iemand van u in wijsheid tekortschiet, laat hij die dan vragen aan God, Die aan ieder overvloedig geeft en geen verwijten maakt, en ze zal hem gegeven worden.'[27]

Joseph ging naar huis en zocht het vers in de Bijbel op. Hij vertelde later: 'Nooit heeft enige passage uit de Schrift een mensenhart sterker getroffen dan deze op dat moment het mijne. Zij leek met grote kracht in iedere vezel van mijn hart door te dringen. Ik dacht er keer op keer over na, in het besef dat als iemand wijsheid van God nodig had, ik dat was.' Voordien had hij de Bijbel bestudeerd als de bron van alle antwoorden. En nu kon hij zich volgens de Bijbel rechtstreeks tot God wenden voor persoonlijke antwoorden op zijn vragen.

Joseph besloot te bidden. Hij had nog nooit eerder hardop gebeden, maar hij had vertrouwen in de belofte van de Bijbel. 'Laat hij er in geloof om vragen en daarbij niet twijfelen', stond er.[28] God zou zijn vragen horen, zelfs al kon hij ze niet goed formuleren. ■

Op heiligen.lds.org staat een volledige lijst met bronnen in het Engels.

Het woord *Onderwerp* in de noten geeft aan dat er op heiligen.lds.org meer informatie te vinden is.

NOTEN

1. Raffles, 'Narrative of the Effects of the Eruption', 4–5, 19, 23–24.
2. Raffles, 'Narrative of the Effects of the Eruption', 5, 7–8, 11.
3. Wood, *Tambora,* 97.
4. Wood, *Tambora,* 78–120; Statham, *Indian Recollections,* 214; Klingaman en Klingaman, *Year without Summer,* 116–118.
5. Wood, *Tambora,* 81–109; Klingaman en Klingaman, *Year without Summer,* 76–86, 115–120.
6. Klingaman en Klingaman, *Year without Summer,* 48–50, 194–203.
7. Joseph Smith History, 1838–1856, deel A-1, 131; Lucy Mack Smith, History, 1844–1845, boek 2, [11]–boek 3, [2]. **Onderwerp:** Operatie aan Joseph Smiths been
8. Lucy Mack Smith, History, 1844–1845, boek 3, [3]; Stilwell, *Migration from Vermont,* 124–150.
9. Lucy Mack Smith, History, 1844–1845, boek 3, [4]; Bushman, *Rough Stone Rolling,* 18–19, 25–28. **Onderwerp:** Gezin van Joseph sr. en Lucy Mack Smith
10. Lucy Mack Smith, History, 1844–1845, boek 3, [5]; Joseph Smith History, 1838–1856, deel A-1, 131–32.
11. Lucy Mack Smith, History, 1844–1845, boek 3, [2]; Joseph Smith History, 1838–1856, deel A-1, 131.
12. Lucy Mack Smith, History, 1844–1845, boek 3, [5]–[6]; Lucy Mack Smith, History, 1845, 67; Joseph Smith History, 1838–1856, deel A-1, 132. **Onderwerp:** Lucy Mack Smith
13. Lucy Mack Smith, History, 1844–1845, boek 3, [6]–[7].
14. Lucy Mack Smith, History, 1844–1845, boek 3, [7]; Tucker, *Origin, Rise, and Progress of Mormonism,* 12. **Onderwerp:** Gezin van Joseph sr. en Lucy Mack Smith
15. Cook, *Palmyra and Vicinity,* 247–261. **Onderwerp's:** Palmyra and Manchester**;** Christian Churches in Joseph Smith's Day
16. Joseph Smith History, circa Summer 1832, 1–2, in *JSP,* H1:11–12.
17. Geschiedenis van Joseph Smith 1:5–6; Joseph Smith History, 1838–1856, deel A-1, [1]–2, in *JSP,* H1:208–210 (versie 2). **Onderwerp:** Religious Beliefs in Joseph Smith's Day
18. Lucy Mack Smith, History, 1844–1845, boek 2, [1]–[6]; 'Records of the Session of the Presbyterian Church in Palmyra', 10 maart 1830.
19. Asael Smith aan 'My Dear Selfs', 10 april 1799, Asael Smith, Letter and Genealogy Record, 1799, rond 1817–1846, Bibliotheek voor kerkgeschiedenis.
20. Lucy Mack Smith, History, 1844–1845, miscellany, [5]; Anderson, *Joseph Smith's New England Heritage,* 161–162.
21. Geschiedenis van Joseph Smith 1:8–10; Joseph Smith History, 1838–1856, deel A-1, 2, in *JSP,* H1:208–210 (versie 2). **Onderwerp:** Religious Beliefs in Joseph Smith's Day
22. Lucy Mack Smith, History, 1844–1845, boek 3, [8]–[10]; Joseph Smith History, circa Summer 1832, 1, in *JSP,* H1:11. **Onderwerp:** Heilige bos en boerderij van de familie Smith
23. **Onderwerp:** Religieuze opwekkingen en revivals
24. Handelingen 10:34–35; Joseph Smith History, circa Summer 1832, 2, in *JSP,* H1:12.
25. Neibaur, Journal, May 24, 1844, beschikbaar op josephsmithpapers.org; Geschiedenis van Joseph Smith 1:10; Joseph Smith, 'Church History', *Times and Seasons,* 1 maart 1842, deel 3, 706, in *JSP,* H1:494.
26. Joseph Smith, Journal, Nov. 9–11, 1835, in *JSP,* J1:87; Geschiedenis van Joseph Smith 1:8–9; Joseph Smith History, 1838–1856, deel A-1, 2, in *JSP,* H1:210 (versie 2).
27. 'Wm. B. Smith's Last Statement', *Zion's Ensign,* 13 januari 1894, 6; Jakobus 1:5.
28. Geschiedenis van Joseph Smith 1:11–14; Joseph Smith History, 1838–1856, deel A-1, 2–3, in *JSP,* H1:210–212 (versie 2), Jakobus 1:6.

HAWAII

Feinga verdient voor zijn vrouw, hun drie kinderen en drie andere kinderen voor wie ze zorgen, de kost als houtbewerker. Het was niet altijd makkelijk, maar door God op de eerste plaats te zetten hadden ze altijd genoeg.

CHRISTINA SMITH, FOTOGRAAF

Feinga Fanguna

Tongatapu (Tonga)

Toen mijn vrouw, ‘Anau, en ik pas getrouwd waren, bewerkte ik kleine houten voorwerpen, die ik op de markt verkocht. Soms kwam ik met geld thuis en soms verkocht ik niets.

In mijn patriarchale zegen is mij beloofd dat God het werk dat ik met mijn handen doe, zal zegenen en dat ik mijn talent zal gebruiken om anderen te helpen. Die profetieën gaan nu in vervulling.

We worden bijzonder gezegend. Onze familie vindt dat we rijk zijn. Dat is niet zo, maar we hebben alles wat we nodig hebben omdat we God op de eerste plaats zetten.

ONTDEK NOG MEER

Lees meer over Feinga’s reis van geloof op **liahona.lds.org.**

In de mediabibliotheek op LDS.org staan nog meer geloofsportretten.

Leer op **srs.lds.org** hoe je door het zelfredzaamheidsinitiatief van de kerk zelfredzamer kunt worden.

Ik zei hem dat wat er net was gebeurd geen toeval was, omdat ik een ingeving had gekregen.

IK VOLGDE MIJN EERSTE INGEVING

Op een zondag kwam ik na de kerk thuis en viel in slaap.

Toen ik aan het einde van de middag wakker werd, was het al donker. Ik begon met een gebed aan mijn weekplanning en vroeg hoe ik de Heer het beste kon dienen. Ik kreeg het gevoel dat ik op huisonderwijs moest gaan. Het was al acht uur 's avonds, dus ik besloot die komende dinsdag te gaan. Maar het idee dat ik die avond al moest gaan werd sterker.

Ik moest denken aan de raad die ik had gehoord van ouderling Ronald A. Rasband van het Quorum der Twaalf Apostelen aan het opleidingscentrum voor zendelingen in Lima (Peru) toen ik daar les gaf: 'Volg de eerste indruk.' Ik belde direct mijn huisonderwijscollega, maar die nam niet op. Ik besloot toch te gaan.

Ik liep de deur uit en zag een jonge priester uit mijn wijk over straat lopen. Ik sprak hem aan en vroeg of hij met me mee wilde gaan. Dat vond hij goed. Op het eerste adres deed de broeder open. Ik zei dat ik het gevoel had dat we hem moesten opzoeken. Hij glimlachte en zei dat hij de volgende dag geopereerd zou worden. Hij vond het fijn om een zegen te krijgen. Ik gaf hem een zegen en we gingen naar ons volgende adres.

Toen we bij dat gezin arriveerden, was het al tien over half negen. Omdat het al zo laat was, waren ze verbaasd om ons te zien. We gingen naar binnen en zagen dat de vader ziek was. Ik bood aan om hem een zegen te geven.

Op weg naar huis las ik Moroni 7:13 aan mijn jongere collega voor: 'Alles wat uitnodigt en verlokt om goed te doen en God lief te hebben en Hem te dienen, [is] door God ingegeven.'

Ik zei hem dat wat er net was gebeurd geen toeval was, omdat ik een ingeving had gekregen. Hij zei dat hij dat geloofde omdat hij, voordat ik hem aansprak, had gebeden om te mogen weten hoe hij de Geest kon herkennen.

Ik weet niet of de gedachte dat ik op huisonderwijs moest gaan meer voor mijn gezinnen of voor deze jonge priester was, maar ik ben dankbaar dat ik heb geluisterd. Ik weet dat er grote zegeningen komen als we de eerste indruk van de Geest volgen. ■

Kenny Quispitupac, Lima (Peru)

ILLUSTRATIE SIMONE SHIN

IEDEREEN HEEFT EEN VRIEND NODIG

Ik liep naar de deur van de kerk toe met een enkele gedachte: 'Als ik vandaag geen vriendschap met iemand sluit, kom ik nooit meer terug.' Ik was al een paar keer met een vriend mee naar de kerk gegaan, maar dit was de eerste keer dat ik als onderzoeker zelf en *voor* mezelf naar de kerk ging. Ik had het gevoel dat ik lid van de kerk moest worden, maar ik had enkele angsten en zorgen.

Toen ik de kerk inliep, werd ik begroet door een jongvolwassene met een grote glimlach en een vriendelijke handdruk. Hij zei dat hij Dane McCartney heette. Ik had Dane een keer eerder gezien, toen hij geselecteerd wilde worden voor het footballteam waarvoor ik uitkwam. Mijn angst verdween toen hij vroeg of ik bij hem wilde zitten. Hij nodigde me ook uit om na de kerk bij zijn ouders thuis te komen eten. Ik kreeg die dag niet de kans om me alleen te voelen. Dane en zijn familie waren gastvrij en beantwoordden veel van mijn vragen. Enkele weken later liet ik me dopen.

Als Dane die dag alleen vriendelijk gedag had gezegd, had ik na de avondmaalsdienst de kerk verlaten en de moed opgegeven. Dan had ik gedacht dat ik mijn best had gedaan, maar dat de kerk niets voor mij was. Hoewel het belangrijk is om vriendelijk te zijn, is *vriendschap* meer dan alleen beleefd zijn. De liefde en steun van de familie McCartney was een belangrijk onderdeel van mijn bekering.

Dat was 14 jaar geleden. Sindsdien ben ik op zending geweest, in de tempel getrouwd, en heb ik vijf prachtige kinderen. Ik ben ook bisschop en ringpresident geweest. Ik heb met leden gesproken die niet meer naar de kerk komen omdat ze zich alleen voelen en geen vrienden of vriendinnen in de kerk hebben. Mijn hart gaat naar hen uit. Ik zou willen dat iemand voor hen zou zorgen zoals de familie McCartney dat voor mij gedaan heeft.

Ik ben mijn hemelse Vader dankbaar dat Dane die dag vriendschap met me sloot. Ik hoop dat wij allen de moed zullen hebben om vriendschap te sluiten met onderzoekers, bezoekers of met mensen die willen terugkeren. ■

Tim Overton, Arizona (VS)

Dane liet me zien dat vriendschap meer is dan vriendelijk zijn.

ILLUSTRATIE ALLEN GARNS

EEN ZEGEN VAN TROOST

Toen mijn vader aan kanker leed en het duidelijk werd dat hij terminaal ziek was, zei mijn moeder ontmoedigd: 'Er gaat dus geen wonder gebeuren.' Ik had op dat moment de indruk dat onze familie wonderen zou beleven, zelfs al hoorde de genezing van mijn vader daar niet bij.

Op een ochtend vroeg mijn vriendin Beth me wat ik die dag van plan was en toen volgde er een wonder. Ik vertelde haar dat ik van plan was de middag bij mijn vader in het ziekenhuis door te brengen, maar dat mijn oppas afgezegd had. Beth bood aan op mijn kinderen te passen zodat ik een poosje bij mijn vader kon zijn. Ze bood ook aan avondeten voor mijn gezin mee te brengen. Ik was erg dankbaar.

Toen ik in het ziekenhuis arriveerde, had mijn vader geen energie om zijn ogen open te doen of ook maar iets te eten. Maar kort daarna kreeg hij veel meer energie. Hij was meer dan drie uur wakker, we praatten met elkaar en wandelden zelfs een paar keer over de afdeling. Hij kreeg die middag geen ander bezoek. Ik voelde me bijzonder gezegend dat ik die tijd met hem alleen kreeg.

We lachten en huilden die middag samen. Mijn vader vertelde me wat hij ervan vond dat hij dit aardse leven ging verlaten en wat voor hem het belangrijkste was: zijn getuigenis van het evangelie van Jezus Christus. Die middag is een van mijn kostbaarste herinneringen. Drie dagen later overleed hij.

Pas een week na de begrafenis drong het tot me door dat die middag waarop Beth op mijn kinderen paste, de laatste keer was dat ik mijn vader

Het ontroerde me dat God Beth had geïnspireerd, zodat zij de zegen was waar zij zelf voor mij om gebeden had.

ILLUSTRATIE ALLEN GARNS

sprak. Terwijl de tranen over mijn wangen stroomden, bedankte ik Beth in een e-mail voor haar hulp en legde uit hoeveel die voor me betekende.

Beth antwoordde: 'Ik heb een getuigenis dat God ons wil zegenen met troost en genade, in het bijzonder als we het moeilijk hebben. Ik bad in die tijd om troost voor jou en je familie.'

Het ontroerde me dat God Beth inspireerde, zodat zij de zegen was waar zij zelf voor mij om gebeden had. Ik weet dat God ons in de moeilijke perioden van ons leven zegent met troost. ■

Sarah Bieber, Calgary (Alberta, Canada)

Naast mijn Schriften lagen vier namen van de familie van mijn man. Die namen had ik onlangs naar de tempel meegenomen.

WAAR IS MIJN SCHAT?

Toen mijn kinderen naar school waren vertrokken, vroeg ik me af wat ik de rest van de dag zou doen. Ik had veel te doen, maar ik moest ook de nachtdienst in het ziekenhuis doen, dus mijn tijd was beperkt. Ik kon in de tuin werken, aan een quilt voor de verjaardag van mijn neefje werken of sporten. Toen dacht ik aan een citaat van president Ezra Taft Benson (1899–1994):

'Wanneer wij God op de eerste plaats zetten, komt al het andere automatisch op de juiste plek terecht of verdwijnt uit ons leven' ('The Great Commandment—Love the Lord', *Ensign,* mei 1988, 4).

De Schriften!, dacht ik. Ik ging achter mijn bureautje zitten en vervolgde mijn Schriftstudie van de vorige dag:

'Verzamel geen schatten voor u op de aarde, waar mot en roest ze verderven, en waar dieven inbreken en stelen;

'maar verzamel schatten voor u in de hemel' […].

'want waar uw schat is, daar zal ook uw hart zijn' (Mattheüs 6:19–21).

Waar is mijn schat? dacht ik. Naast mijn Schriften lagen vier namen van de familie van mijn man. Die namen had ik onlangs naar de tempel meegenomen. De ouders van mijn man waren de eersten in hun familie die lid van de kerk werden. Ik had de afgelopen twee jaar aan de geslachtslijn van mijn overleden schoonvader gewerkt. Ik besloot naar FamilySearch te gaan om erachter te komen of de verordeningen in het systeem verwerkt waren.

Ik keek naar de tempelicoontjes langs zijn lijn. Tot mijn verbazing zag ik dat de verordeningen voor verscheidene namen die ik had voorbereid nog niet verricht waren. Ik had de kaartjes waarschijnlijk op de verkeerde plek gezet en de verzegelingen waren nog niet gedaan! Zodra ik de namen opnieuw had afgedrukt, kwam er een duidelijke gedachte in me op: nu kun je verdergaan met je dag.

Ik voelde gemoedsrust omdat ik de Heer op de eerste plaats had gezet. Hij had me geholpen om de juiste prioriteiten te stellen. In de eeuwigheid van mijn familie genieten is beslist mijn grootste schat. Ik weet dat als ik God op de eerste plaats zet, al het andere voor mijn geestelijk welzijn en voor het welzijn van anderen goed zal komen. ■

Ashlee Cornell, Oklahoma (VS)

ILLUSTRATIE JOSHUA DENNIS

Hij zou ons bevrijden

Reid Tateoka

De aardbeving die Japan in maart 2011 trof had een kracht van 9,0 op de schaal van Richter. Het was een van de krachtigste aardbevingen in de geschreven geschiedenis. Ik was op dat moment president van het zendingsgebied Japan Sendai, het deel van Japan dat het dichtste bij het epicentrum van de beving lag. Als gevolg van de aardbeving en de daaropvolgende tsunami kwamen ruim 16.000 mensen om en stortten honderdduizenden huizen en gebouwen in.

Ondanks de grootschalige verwoesting verloren wij niet één zendeling. In de dagen en weken daarna zag ik onder de zendelingen met wie wij dienden, wonderen gebeuren. Zowel voor als na de beving stuurde een liefdevolle Vader de opeenvolging van gebeurtenissen zo aan dat zijn zendelingen werden behouden.

Naar beschermde plaatsen geleid

De leiders in de zone Koriyama in ons zendingsgebied vergaderden bijna altijd op donderdag. Maar dit keer was de vergadering gepland op vrijdag 11 maart 2011 – de dag van de aardbeving. Meestal kwamen alleen de zone- en districtleiders bij elkaar. Maar in dit geval waren alle zendelingen in de zone voor de vergadering uitgenodigd. Daardoor waren op de dag van de aardbeving de zendelingen die het dichtste bij de door de aardbeving en tsunami beschadigde kernreactoren woonden, ver van hun appartement en woonden ze in alle veiligheid de vergadering in het kerkgebouw in Koriyama bij. De Heer had ze naar een veilige plek verplaatst.

De zendelingen in onze vergadering waren niet de enigen die in veiligheid waren gebracht voordat de aardbeving toesloeg. Zendelingen leren al vroeg om zich door de Heer en de ingevingen van de Geest te laten leiden. Toen de aardbeving plaatsvond, was er geen tijd om leiders om instructies te vragen. De andere zendelingen overleefden het omdat ze al naar de Geest hadden geluisterd. Hij had hen naar veilige plekken geleid die onze hemelse Vader voor hen had klaargemaakt.

Te midden van verschrikkelijke verwoestingen waakte de Heer over zijn zendelingen.

Na de aardbeving begaven veel zendelingen zich naar evacuatiecentra. Sommige zones gingen instinctief naar onze kerkgebouwen, die relatief weinig schade hadden opgelopen en waar ze de rust van de Heilige Geest sterker voelden. Enkelen hadden het geluk dat ze in hun appartement

FOTO'S WELWILLEND TER BESCHIKKING GESTELD DOOR DE AUTEUR EN MICHAEL REMINGTON

konden blijven, zonder verwarming, water, elektriciteit of voedsel. Maar ze waren allemaal wel veilig.

Geleid door wegversperringen

Omdat ik niet wist dat de kernreactoren beschadigd waren, probeerde ik aanvankelijk de zendelingen in onze vergadering direct na de aardbeving naar hun appartement terug te sturen. Maar de Heer hield dat tegen. Er reden geen bussen of treinen. Dus onze hemelse Vader bleef zorgen voor de veiligheid van de zendelingen in Koriyama.

Ik dacht dat mijn aanwezigheid nodig zou zijn in het zendingshuis vlakbij het epicentrum van de aardbeving. Maar na acht uur over beschadigde wegen met verkeersopstoppingen rijden, werd het ons duidelijk dat ook onze doorgang geblokkeerd was. Uiteindelijk bleek dat we vanuit Koriyama beter konden helpen bij de evacuatie van onze andere zendelingen, een proces dat wederom liet zien dat de Heer over ons waakte.

Na de aardbeving gingen mensen benzine hamsteren. De tankwagens kwamen maar erg langzaam over de kapotte wegen vooruit, zodat mensen soms 3 uur op benzine moesten wachten, als die al te krijgen was. Maar de Heer zorgde op wonderbaarlijke manieren voor ons. Zo beseften wij tijdens het evacueren van zendelingen naar het veilige Niigata aan de andere kant van het eiland dat we al 18 uur op één tank reden en dat de brandstofmeter op 'vol' bleef staan. Toen we in de buurt van Niigata kwamen, zakte de meter ineens naar 'leeg'.

Gevaarlijke reis

Gelukkig bleef onze liefdevolle Vader te midden van grote ontreddering voor een ordelijke evacuatie zorgen. Reizen over lange afstanden was gevaarlijk. Er kwamen nog steeds naschokken. Er reed geen openbaar vervoer. Er was geen water en elektriciteit, en benzine of voedsel was bijna niet te krijgen. Zuster Tateoka en ik begrepen maar al te goed dat wij de enigen waren die twee zendelingen in een bergachtig gebied en twee andere zendelingen voorbij de berg aan de andere kant van het eiland konden bereiken. De snelwegen waren dicht, dus voor deze laatste rit moesten we vijf of zes uur over landweggetjes in noordelijke richting de berg oprijden, dan nog eens twee tot drie uur over de bergen heen naar Tsuruoka, en dan nog eens 4 uur voordat we weer veilig waren.

We vertrokken op 16 maart 's ochtends vroeg en kwamen rond 17.00 uur bij het appartement van ouderling Ohsugi en ouderling Yuasa aan. Om onze laatste twee zendelingen op te halen moesten we terug naar het zuiden rijden, over een bergtop heen en de stad Tsuruoka in. Met minder dan een halve tank benzine wisten we dat we niet konden omkeren. Toen we op weg gingen naar de laatste twee zendelingen, begon het te sneeuwen. Al gauw zaten we in een verblindende sneeuwstorm en reden we niet harder dan 25 kilometer per uur. Ik kon de strepen op de weg niet zien.

Toen we om 19.30 uur eindelijk de top bereikten, werden we door de politie tegengehouden. Een agent vertelde me dat de weg door een lawine geblokkeerd werd en dat de bergpas dicht was. Hij zei dat we niet verder konden. We moesten omdraaien en een andere route om de lawine heen naar de andere kant van het eiland nemen. We hadden niet genoeg benzine om om de lawine heen te rijden. Het leek erop dat we niet bij ouderling Lay en ouderling Ruefenacht in Tsuruoka konden komen.

Wonderbaarlijke reis

Terneergeslagen keerden we om zoals de politie had gezegd. Ik vroeg de zendelingen in het busje om elk lid van de wijk Yamagata te bellen om te zien of iemand ons wat benzine kon geven. We stopten en smeekten vurig de machten van de hemel over ons af. We wendden ons weer tot de Heer en baden om nog een wonder.

De zendelingen belden ieder actief lid. Maar niemand had benzine. De benzinestations hadden niets meer en waren dicht. Toen kregen de zendelingen het idee om een minder-actieve vriend te bellen, broeder Tsuchihashi. Wederom had onze hemelse Vader ons geleid. Broeder Tsuchihashi kon ons 20 liter benzine geven. Maar om bij deze goede broeder te komen, moesten we nog een uur naar het noorden rijden, terwijl wij precies de andere kant op wilden. Die hoeveelheid benzine zou helpen maar was niet genoeg om om de lawine heen te rijden.

In geloof reden we in noordelijke richting, nog altijd zonder te weten hoe we de andere twee zendelingen zouden bereiken. We kwamen in Shinjo City aan en kregen de 20 liter benzine. Kort daarna werd ik gebeld door president Yoshida, mijn raadgever, die zich inmiddels grote zorgen maakte over onze lange afwezigheid. Hij vroeg waar we waren en ik vertelde hem dat we in Shinjo waren. Hij schrok toen hij hoorde dat we zo ver uit de richting waren. Hij kon ons onmogelijk bereiken en helpen om terug te komen.

Maar toen hij op de kaart had gekeken, stamelde hij met een brok in zijn keel: 'Er is daar een bergpas die bijna niemand kent. Die brengt je van Shinjo direct naar de zendelingen in Tsuruoka.' De Heer had ons exact naar het punt gebracht vanwaar we om de lawine heen konden rijden. De benzine was precies genoeg om veilig om de lawine heen te rijden en de zendelingen op te halen.

Toen ik na de aardbeving met elke zendeling contact opnam en hoorde hoe ze allen vlak voor de aardbeving en tsunami in veiligheid waren gebracht, voelde ik me heel dankbaar. Twee zendelingen, die de tsunami hadden ontvlucht door naar de vierde verdieping van een evacuatiecentrum te klimmen, vertelden hoe dankbaar ze waren dat ze in een tijd van grote nood in veiligheid waren gebracht.

Naar hun gevoel waren de woorden van Helaman op hun situatie van toepassing: 'De Heer, onze God, [gaf] ons de verzekering […] dat Hij ons zou bevrijden; ja, in zoverre dat Hij onze ziel geruststelde en ons een groot geloof schonk, en ons deed hopen op onze bevrijding in Hem' (Alma 58:11). ■

De auteur woont in Utah (VS).

DE GEEST ZAL ONS LEIDEN

'Als onderdeel van Gods plan ontvangen we de gave van de Heilige Geest. […] Bij het doorkruisen van de zeeën van het leven is het van essentieel belang dat we aan de influisteringen van de Heilige Geest gehoor geven. De Geest helpt ons verleiding en gevaar te mijden, en troost en leidt ons in beproeving.'

Ouderling Quentin L. Cook van het Quorum der Twaalf Apostelen, 'Shipshape and Bristol Fashion: tempelwaardig in goede en slechte tijden', ***Liahona*****, november 2015, 42.**

Mijn zendingswerk onder mijn familie

Andrea Gómez Lagunes

Toen ik mijn zendingsoproep las, was ik verbaasd dat ik naar het zendingsgebied Veracruz (Mexico) zou gaan. Wij woonden in Vera Cruz toen ik geboren werd, en er woonde nog steeds veel familie. Wij zijn de enige leden van de kerk in de familie, dus ik was blij dat ik de kans zou krijgen om mijn familieleden in het evangelie te onderwijzen.

Maar toen ik er eenmaal was, was ik nooit in een gebied werkzaam waar familie woonde. Ik gaf hun adressen aan collega's zodat zij ze konden bezoeken.

Toen ik vijftien maanden op zending was, kreeg ik last van mijn knie. Soms was de pijn ondraaglijk. Toen ik naar de dokter ging, zei hij dat een operatie de enige oplossing was. Dat hield in dat ik eerder naar huis zou gaan. Ik kon niet geloven dat mijn zending op die manier ten einde zou komen; ik had nog maar drie maanden te gaan.

Ik besloot de Heer aan te roepen en Hem om troost, en zo mogelijk een wonder, te vragen. Als antwoord op mijn gebed kreeg ik een opgelucht gevoel. De vrouw van mijn zendingspresident moedigde me met oprechte moederliefde aan om naar huis te gaan en te herstellen. Ik schreef mijn ouders dat ik over twee weken thuis zou komen.

Daarna had ik een gesprek met mijn zendingspresident. Hij zei dat mijn moeder contact met hem had opgenomen en hem het volgende had voorgesteld: zij zou naar Veracruz komen om bij mijn oom en tante thuis voor mij te zorgen in de periode dat ik geen zendingswerk kon verrichten. Mijn president zei dat het misschien mogelijk was, maar dat hij eerst toestemming moest vragen.

Toen ik later te horen kreeg dat hij toestemming had gekregen, ging mijn hart tekeer van enthousiasme. Ik kon blijven om mijn zending af te maken! Ik sprak een dankgebed uit.

Op de dag van mijn operatie zei de zendingspresident: 'Zuster Gómez, u moet erachter zien te komen waarom u van de Heer in Veracruz mag blijven.' Vanaf dat moment deed ik mijn best om daar achter te komen.

De vraag van mijn zendingspresident bleef me bezighouden: waarom had de Heer me toegestaan om te blijven en mijn zending af te maken?

Diezelfde dag nog zei mijn moeder, die ondertussen in Veracruz was aangekomen: 'Mamá Lita (de moeder van mijn vader) komt naar het ziekenhuis om je te bezoeken. Dat is een goede gelegenheid om haar te vragen of ze je iets over je voorouders wil vertellen.'

'Wat een geweldig idee!' dacht ik. Ik kon niet wachten om aan mijn

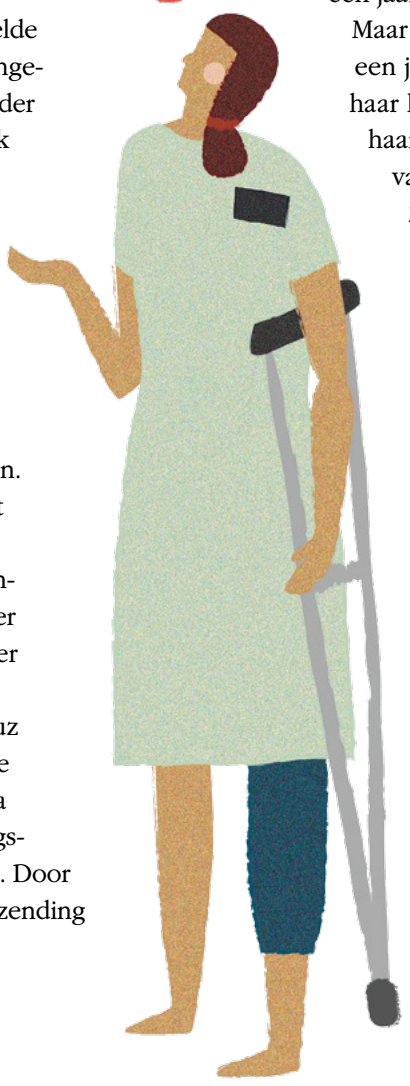

familieleden te vragen wat ze over mijn voorouders wisten. Mamá Lita vroeg mij wat het betekende om zendelinge te zijn. Ik vertelde haar over de herstelling en over het heilsplan, aangezien mijn grootvader (haar man) enkele jaren eerder was overleden. Toen stelde ze de vraag waarop ik gehoopt had: 'Zal ik mijn lieve man ooit weer zien?'

Haar vraag maakte me heel blij en ik antwoordde: 'Natuurlijk!' Haar ogen glinsterden. Het was zo fijn om haar over die eeuwige waarheid te vertellen. Ze stelde meer vragen, die allemaal op het heilsplan waren gericht. En ik stelde haar vragen over mijn voorouders, zodat ik mijn stamboom kon afmaken. Ik voelde dat de Geest haar in staat stelde om het heilsplan te begrijpen.

Later sprak ik met andere familieleden, waaronder de moeder van mijn moeder, die me nog meer familienamen gaf. En ik kon veel familieleden over het evangelie vertellen.

Ik begreep waarom God me eerst naar Veracruz had gestuurd om mijn zending te vervullen en me vervolgens toestemming had gegeven om daar na mijn operatie te blijven. Toen ik weer het zendingsveld inging, hield ik echt van familiegeschiedenis. Door de liefdevolle zorg van mijn moeder kon ik mijn zending afmaken.

De moeder van mijn vader overleed een jaar later. Dat was een droevige dag. Maar ik was dankbaar en blij dat ik een jaar later het tempelwerk voor haar kon verrichten. Toen ik me voor haar liet dopen, stroomden de tranen van vreugde over mijn wangen. Ze was eindelijk weer met haar lieve man verenigd, met wie ze meer dan zestig jaar getrouwd was geweest.

Ik weet zeker dat de Heer de verlangens van ons hart kent. Ik mocht van Hem in Veracruz blijven om mijn familieleden in de goede boodschap van onze Heiland, Jezus Christus, te onderwijzen. Ik weet dat ik mijn grootouders ooit weer zal zien. Het is onze taak om het werk voor onze voorouders te doen, zodat God op een dag tegen ons kan zeggen: 'Kom tot Mij, u gezegende, er is voor u een plaats in de woningen van mijn Vader bereid' (Enos 1:27). ■

De auteur woont in Chihuahua (Mexico).

ILLUSTRATIE KATY BREADY KLIMA

Ouderling
M. Russell Ballard
van het Quorum der
Twaalf Apostelen

JEZUS CHRISTUS
onze bron van gemoedsrust

Wij kunnen alleen vrede in ons verontruste hart ontvangen als we het licht van Christus volgen.

Aan het eind van een lange dag van onderricht en instructie, stelde de Heer aan zijn discipelen voor om naar de andere kant van het Meer van Galilea te varen.

Toen ze die avond onderweg waren, 'stak [er] een harde stormwind op en de golven sloegen over in het schip, zodat het al volliep.

En Hij lag in het achterschip te slapen op een hoofdkussen; en zij wekten Hem en zeiden tegen Hem: Meester, bekommert U Zich er niet om dat wij vergaan?

ILLUSTRATIE VAN REVIEW & HERALD PUBLISHING/TOESTEMMING VAN GOODSALT.COM

En Hij, wakker geworden, bestrafte de wind en zei tegen de zee: Zwijg, wees stil! En de wind ging liggen en er kwam een grote stilte' (Markus 4:37–39).

Kun je je voorstellen wat de apostelen dachten toen zij zagen dat de elementen – de wind, de regen en de zee – aan het gebod van hun Meester gehoor gaven? Hoewel ze pas onlangs tot het heilig apostelschap waren geroepen, kenden zij Hem, hadden Hem lief en geloofden in Hem. Zij hadden hun werk en hun gezin achtergelaten om Hem te volgen. In een relatief korte tijd hadden zij Hem ongelofelijke waarheden horen verkondigen en machtige wonderen zien verrichten. Maar dit konden zij niet begrijpen, en dat moet van hun gezicht af te lezen zijn geweest.

'En Hij zei tegen hen: Waarom bent u zo angstig? Hebt u dan geen geloof?

En zij vreesden met grote vrees en zeiden tegen elkaar: Wie is Deze toch, dat zelfs de wind en de zee Hem gehoorzaam zijn?' (Markus 4:40–41).

DE EEUWIGE VREDE DIE JEZUS BELOOFD HEEFT, IS INNERLIJKE VREDE, DIE UIT GELOOF VOORTKOMT, DOOR ONS GETUIGENIS WORDT VERANKERD EN DOOR LIEFDE WORDT GEKOESTERD.

In roerige en soms angstige tijden worden wij krachtig herinnerd aan de bijzondere belofte van de Heiland van oneindige, eeuwige vrede. Die belofte moet net als zijn vermogen om de golven te kalmeren een diepe indruk gemaakt hebben op hen die op die stormachtige avond zo lang geleden bij Hem op het Meer van Galilea waren.

Gemoedsrust vinden

Net als de mensen die tijdens zijn bediening leefden, zijn er onder ons ook mensen die op zoek zijn naar aardse vrede en voorspoed, als teken van de wonderbaarlijke macht van de Heiland. Soms kunnen we maar niet begrijpen dat de eeuwige vrede die Jezus beloofd heeft, innerlijke vrede is, dat zij uit geloof voortkomt, door ons getuigenis wordt verankerd, door liefde wordt gekoesterd, en door voortdurende gehoorzaamheid en bekering tot uitdrukking komt. Het is een geestelijke vrede die in het hart en de ziel weerklinkt. Als iemand deze innerlijke vrede waarlijk kent en ervaart, is er geen vrees voor wereldse onenigheid of strijd. Iemand weet van binnen wel of alles op het gebied van de essentiele zaken in orde is.

Er is in zonde geen gemoedsrust te vinden. Er kan gemak, populariteit, beroemdheid en zelfs voorspoed uit voortkomen, maar geen gemoedsrust. 'Goddeloosheid heeft nooit geluk betekend' (Alma 41:10). Iemand kan geen gemoedsrust ontvangen als zijn leven niet in overeenstemming met de geopenbaarde waarheid is. Wij kunnen geen gemoedsrust krijgen als we slecht gehumeurd of twistziek zijn. Er is geen vrede in vulgair gedrag, zedeloosheid of losbandigheid. We kunnen geen gemoedsrust krijgen als we verslaafd zijn aan drugs, alcohol of pornografie. En we kunnen geen gemoedsrust vinden als we anderen op de een of andere manier mishandelen, emotioneel, lichamelijk

ILLUSTRATIE VAN THE CLASSIC BIBLE ART COLLECTION/TOESTEMMING VAN GOODSALT.COM

ER IS IN ZONDE GEEN GEMOEDSRUST TE VINDEN. ER KAN GEMAK, POPULARITEIT, BEROEMDHEID EN ZELFS VOORSPOED UIT VOORTKOMEN, MAAR GEEN GEMOEDSRUST. 'GODDELOOSHEID HEEFT NOOIT GELUK BETEKEND' (ALMA 41:10).

of seksueel. Want zij die anderen mishandelen, zullen in verstandelijke en geestelijke verwarring verkeren totdat zij zich tot Christus wenden en door middel van volledige bekering vergeving ontvangen.

Ik denk dat iedereen op een bepaald moment verlangt naar de 'vrede van God, die alle begrip te boven gaat' (Filippenzen 4:7). Wij kunnen die vrede voor ons verontruste hart alleen ontvangen als we de Geest van Christus volgen. En die Geest 'wordt aan ieder mens gegeven, opdat hij goed van kwaad zal kunnen onderscheiden' (Moroni 7:16), en zet ons aan om ons van onze zonden te bekeren en naar vergeving te streven.

'Vrede laat Ik u'

Slechts uren voordat Hij aan het glorierijke, maar afschuwelijke proces van de verzoening begon, beloofde de Heer Jezus Christus het volgende aan zijn apostelen: 'Vrede laat Ik u, mijn vrede geef Ik u' (Johannes 14:27).

Beloofde Hij zijn dierbare discipelen de vrede die de wereld bedoelt — veiligheid, zonder strijd of ellende? Het historisch verslag doet aan iets anders denken. Deze oorspronkelijke apostelen hebben de rest van hun leven veel beproeving en vervolging ervaren. Waarschijnlijk heeft de Heer daarom het volgende aan zijn belofte toegevoegd: 'Niet zoals de wereld die geeft, geef Ik die u. Laat uw hart niet in beroering raken en niet bevreesd worden.' (Johannes 14:27).

En later zei Hij: 'Deze dingen heb Ik tot u gesproken, opdat u in *Mij* vrede zult hebben. In de wereld zult u verdrukking hebben, maar heb goede moed: Ik heb de wereld overwonnen.' (Johannes 16:33, cursivering toegevoegd).

Vrede — werkelijke vrede, van ganser harte — kan alleen in en door geloof in de Heer Jezus Christus worden verkregen. Als die waardevolle waarheid wordt ontdekt en als de beginselen van het evangelie worden begrepen en toegepast, kan er in het hart van de kinderen van onze hemelse Vader diepe vrede worden ontwikkeld. De Heiland heeft tegen Joseph Smith gezegd: 'Leer van Mij en luister naar mijn woorden; wandel in de zachtmoedigheid van mijn Geest, en u zult vrede hebben in Mij' (LV 19:23).

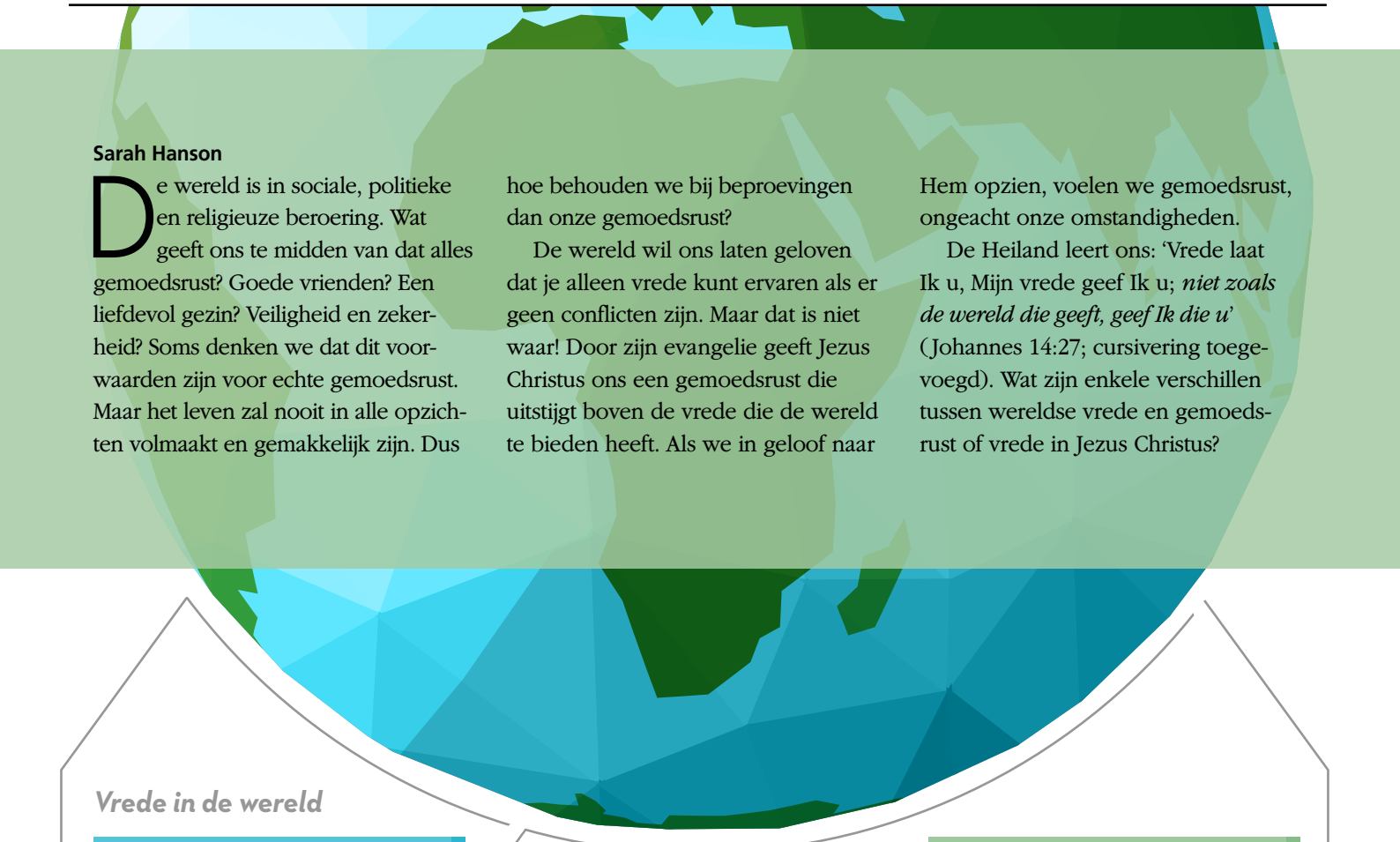
Ik ben dankbaar dat ik tot jullie kan getuigen dat Jezus de Christus is en dat Hij de Zoon van God is. Door Hem in geloof en vertrouwen te volgen, zullen allen de innerlijke rust vinden die het evangelie biedt. ■

Naar een toespraak gehouden tijdens de algemene aprilconferentie van 2002.

IK DENK DAT IEDEREEN OP EEN BEPAALD MOMENT VERLANGT NAAR DE 'VREDE VAN GOD, DIE ALLE BEGRIP TE BOVEN GAAT' (FILIPPENZEN 4:7).

Vrede in de wereld versus
VREDE IN CHRISTUS

Jezus Christus kan ons blijvende gemoedsrust geven, ook bij tegenslag en beproeving.

Sarah Hanson

De wereld is in sociale, politieke en religieuze beroering. Wat geeft ons te midden van dat alles gemoedsrust? Goede vrienden? Een liefdevol gezin? Veiligheid en zekerheid? Soms denken we dat dit voorwaarden zijn voor echte gemoedsrust. Maar het leven zal nooit in alle opzichten volmaakt en gemakkelijk zijn. Dus hoe behouden we bij beproevingen dan onze gemoedsrust?

De wereld wil ons laten geloven dat je alleen vrede kunt ervaren als er geen conflicten zijn. Maar dat is niet waar! Door zijn evangelie geeft Jezus Christus ons een gemoedsrust die uitstijgt boven de vrede die de wereld te bieden heeft. Als we in geloof naar Hem opzien, voelen we gemoedsrust, ongeacht onze omstandigheden.

De Heiland leert ons: 'Vrede laat Ik u, Mijn vrede geef Ik u; *niet zoals de wereld die geeft, geef Ik die u*' (Johannes 14:27; cursivering toegevoegd). Wat zijn enkele verschillen tussen wereldse vrede en gemoedsrust of vrede in Jezus Christus?

Vrede in de wereld

1. Gemoedsrust moet er direct zijn; je moet er niet op hoeven wachten!

2. In moeilijke tijden kun je geen gemoedsrust hebben.

3. Vrede is de afwezigheid van oorlog.

4. Gemoedsrust krijg je door te leven zoals je wilt.

5. Gemoedsrust krijg je niet door je fouten en zwakheden toe te geven.

6. Gemoedsrust krijg je door alleen te kijken naar wat jij nodig hebt.

7. Gemoedsrust hangt af van de goedkeuring van anderen.

8. We moeten voor onze eigen gemoedsrust zorgen.

AFBEELDING VAN WERELD: GETTY IMAGES

Vrede in Christus

1. Soms laat gemoedsrust op zich wachten. 'Maar geef het niet op. [...] Vertrouw op God en geloof in goede dingen die zullen komen.'[1]

2. Je kunt zelfs te midden van beproevingen gemoedsrust hebben.

3. Gemoedsrust hangt niet van je omstandigheden af.

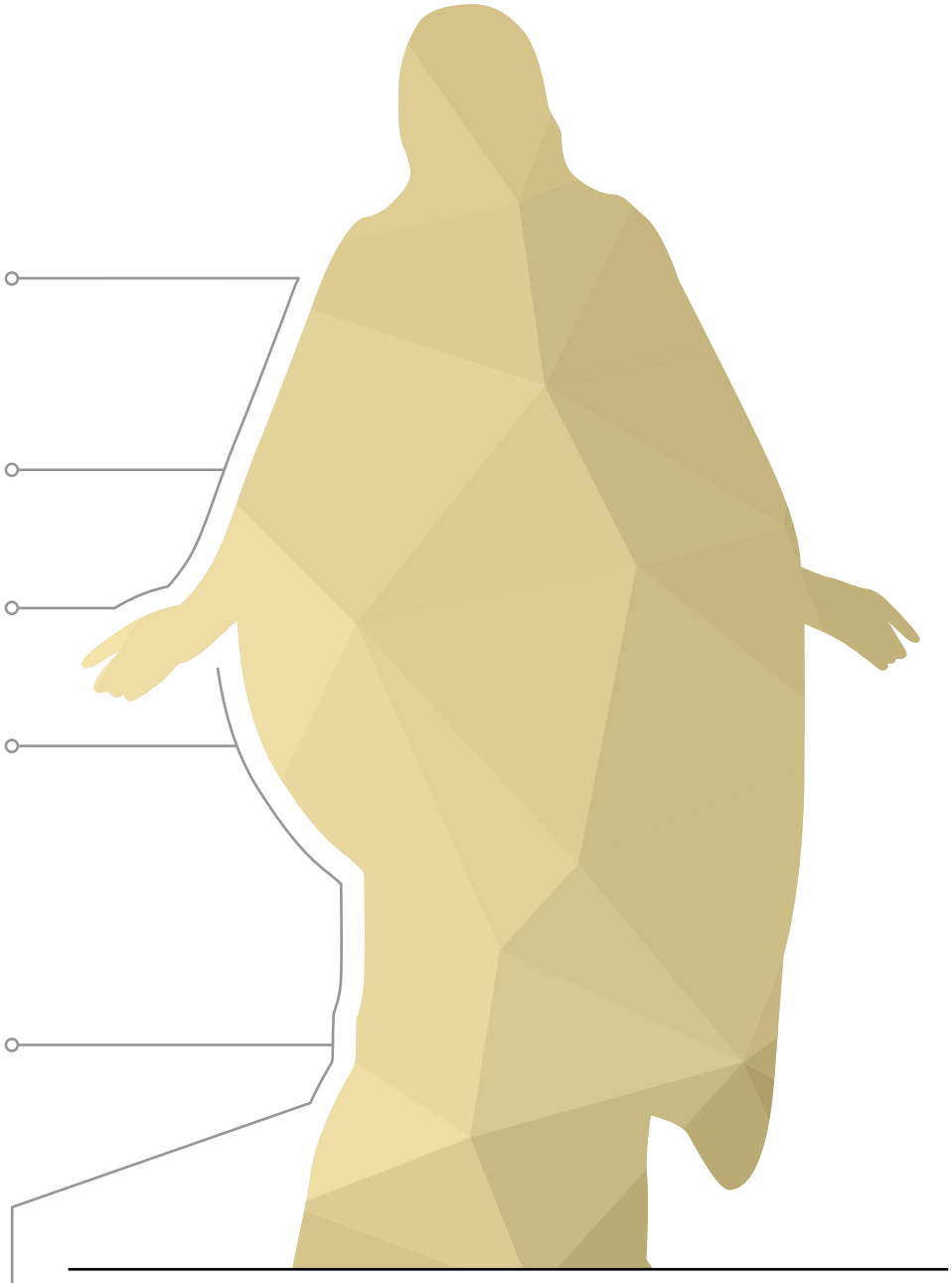
4. Gemoedsrust komt door het evangelie na te leven en de geboden te onderhouden.

5. Oprechte bekering brengt gemoedsrust. 'De schoonheid van het woord *bekering* is de belofte dat we los kunnen komen van oude problemen, oude gewoonten en oude zonden. Het is een van de meest hoopvolle en bemoedigende — en, ja, een van de vredigste — woorden van het evangelie.'[2]

6. Gemoedsrust krijg je door te dienen en voor anderen een vredestichter te zijn.

7. Onze gemoedsrust neemt toe naarmate wij ernaar streven betere discipelen van Jezus Christus te zijn.

8. 'De vrede die de beloning voor rechtschapenheid is [...] is een gave die de Heiland door zijn zending en zijn zoenoffer heeft beloofd.'[3]

Als we Jezus Christus in ons leven centraal stellen, zullen we voelen hoe Hij 'onze ziel [geruststelt]' (Alma 58:11). In deze wereld zullen we het soms moeilijk hebben, maar wat een zegen is het te weten dat er zelfs onder de moeilijkste omstandigheden iemand voor ons klaarstaat. De Heiland heeft gezegd: 'Deze dingen heb Ik tot u gesproken, opdat u in Mij vrede zult hebben. In de wereld zult u verdrukking hebben, maar heb goede moed: Ik heb de wereld overwonnen' (Johannes 16:33). Dankzij de verzoening van de Heiland kunnen we gemoedsrust hebben, nu en altijd. ■

NOTEN

1. Jeffrey R. Holland, 'Hogepriester van goede dingen die zullen komen', *Liahona*, januari 2000, 45.
2. Jeffrey R. Holland, 'The Peaceable Things of the Kingdom', *Ensign*, november 1996, 83.
3. Quentin L. Cook, 'Innerlijke vrede: de beloning voor rechtschapenheid', *Liahona*, mei 2013, 33.

NIEMAND KAN **MIJN HART BLOKKEREN**

Blossom Larynoh

Toen de kerk in 1978 in Ghana geïntroduceerd werd, wist de overheid weinig van haar leer en gebruiken. Dat leidde tot veel geruchten. De kerk groeide de daaropvolgende tien jaar, maar de geruchten ook. Men beweerde bijvoorbeeld dat de Verenigde Staten mensen stuurden om onze overheid te bespioneren. Dat gerucht, samen met alle antimormoonse publicaties die circuleerden, maakte de overheid erg wantrouwig.

De blokkade

Op 14 juni 1989 sloot de overheid onze kerkgebouwen, stuurde onze zendelingen naar huis en verbood alle officiële activiteiten van de kerk. We noemen die periode 'de blokkade'. Maar als 18-jarig meisje wist ik alleen maar dat we op een dag niet meer naar de kerk mochten gaan. Er waren zelfs soldaten die de gebouwen bewaakten, zodat we uit de buurt bleven.

Aangezien we niet meer naar de kerk konden gaan, gaven de leiders van de kerk ons toestemming om de avondmaalsdienst thuis te houden. Als je thuis geen priesterschapsdrager had, kon je naar een gezin gaan dat er wel een had. Het was een verwarrende, maar bijzondere tijd. We gaven ons getuigenis en kwamen dichter tot elkaar.

Waarom ben je nog mormoon?

Tijdens de blokkade ging ik naar een internaat. Toen ik daar aankwam, vernam een van de leerkrachten dat ik heilige der laatste dagen was. Hij vertelde me negatieve dingen over de kerk. Hij zei veel kwetsende dingen. Ik vroeg me vaak af: waarom pest u me en zegt u deze dingen? Ik geloof in het evangelie, maar u dient me als ieder ander mens te behandelen.

Op een dag vroeg hij waarom ik nog mormoon was. Had ik dan niet van de blokkade gehoord? In onze cultuur dienen we volwassenen niet van repliek. Aangezien hij leerkracht was, kon ik dus niet tegen hem ingaan. Maar op dat moment besefte ik dat ik echt een getuigenis had. Ik weet niet waar ik de woorden vandaan haalde, maar ik voelde de Geest, stond op en zei: 'Ik draag de kerk in mijn hart. En niemand kan mijn hart blokkeren.'

Hij heeft me daarna niet meer lastiggevallen.

ILLUSTRATIE TOBY NEWSOME

DE BLOKKADE IN GHANA

Op 14 juni 1989 verbood de Ghanese overheid alle activiteiten van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen. Alle kerkgebouwen werden gesloten, maar de zesduizend leden mochten de diensten thuis houden. Op 29 november 1990 hief de overheid het verbod op en liet ze de kerk haar activiteiten voortzetten. Nu wonen er in Ghana 72 duizend leden. Ghana heeft een opleidingscentrum voor zendelingen en een tempel.

Blossom was een jongevrouw en leefde in Ghana toen de overheid de vergaderingen in onze kerkgebouwen verbood.

In november 1990 hief de overheid de blokkade op. We mochten als lid van de kerk God weer in alle vrijheid aanbidden. We hadden op school geen radio of tv. Maar diezelfde leraar vernam het nieuws en stuurde meteen iemand om me te gaan halen. Toen hij me zag, riep hij: 'De blokkade is opgeheven! Je mag weer naar de kerk gaan.'

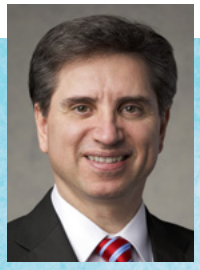
Hij was blij voor me.

Niemand kan je hart blokkeren

De leden die de kerk tijdens de blokkade trouw bleven en samen God aanbaden, versterkten hun onderlinge band. We werden echt broeders en zusters. We wonen nu ver van elkaar, maar houden nog steeds contact. We beschouwen onszelf als pionier.

Ik zeg altijd dat iedereen beproevingen krijgt. Maar als je een getuigenis van je geloof hebt, dan kun je ondanks die beproevingen onwrikbaar zijn. Als je weet dat iets waar is, kan niemand je dat afnemen. Niemand kan je hart blokkeren. ■

De auteur woont in Californië (VS).

Ouderling
Massimo De Feo
van de Zeventig

HOE IK MIJN BAND MET GOD AANHAAL

Toen ik twaalf jaar werd, begon ik echt na te denken hoe ik iets met het evangelie kon doen.

Ik woonde toen in de Italiaanse plaats Taranto. Het was nog maar een paar jaar geleden dat mijn broer en ik de zendelingen tegen waren gekomen en dat we lid van de kerk waren geworden, maar ik werd steeds enthousiaster om meer in de kerk te doen. Ik wilde graag het avondmaal rond-dienen. Ik herinner me dat ik elke zondag met een gebed in mijn hart naar de kerk liep, biddend dat mij gevraagd zou worden of ik het avondmaal rond wilde dienen.

Op een zondagochtend nodigde mijn gemeentepresident me uit in zijn kantoortje. Hij zei: 'Massimo, de Heer wil dat je het priesterschap ontvangt en tot diaken geordend wordt.'

Toen ik die woorden hoorde, 'de Heer wil dat je', werd ik daar erg door geraakt. Ik had het gevoel dat het niet een mens was die me vroeg om iets te doen, maar dat het echt de Heer was die mij *persoonlijk* een taak gaf. Toen mijn gemeentepresident me aankeek, voelde ik dat de Heer wat van me vroeg.

Toen ik 's zondags het avondmaal begon rond te dienen, kon ik de kracht van God in mijn leven voelen. Ik voelde me verantwoordelijk en betrokken, en ik wist dat ik het werk van de Heer deed. Door Hem te dienen, voelde ik dat ik een nauwere band met Hem kreeg.

Doordat ik de hand van de Heer voelde via mijn leiders en in mijn taken, kreeg ik een nauwere persoonlijke band met Hem. Ik wilde meer bij het evangelie betrokken zijn. En toen dat ook gebeurde, voelde ik Gods invloed op mijn leven. Zo'n band met Hem ontwikkelen, is een van de belangrijkste dingen die je in je jeugd kunt doen.

IN JE LEIDERS DE HEER ZIEN

Toen ik met de gemeentepresident sprak, maakte dit een grote geestelijke indruk op me, omdat ik voelde dat het de Heer was, en niet alleen mijn gemeentepresident, die me een taak gaf. Door in mijn leider de Heer te herkennen, voelde ik me dichter bij Hem en kreeg ik een nauwere band met Hem.

Als je als jongere begrijpt dat je de woorden van je hemelse Vader en Jezus Christus hoort wanneer je een roeping ontvangt of als je in de kerk een les bijwoont, dan zul je de kerk anders zien — dan zul je die geestelijker bekijken. Dan *wil* je aan het werk van de Heer meedoen. Je bent dan in staat om bijzondere geestelijke ervaringen te krijgen en je zult je elke zondag dichter bij Hem voelen.

ACHTERGRONDONTWERP GETTY IMAGES

IN DE VERORDENINGEN DE HEER ZIEN

We kunnen ook een persoonlijke band met de Heer ontwikkelen door zijn aanwezigheid te erkennen als we aan de evangelieverordeningen meedoen. Als we aan verordeningen, zoals het avondmaal, deelnemen weten we dat 'de macht der goddelijkheid kenbaar' is (LV 84:20). Toen ik op mijn twaalfde of dertiende het avondmaal ronddiende, had ik echt het gevoel dat ik een werktuig in zijn handen was. In die verordeningen voelde ik de aanwezigheid en de macht van God, en de macht der goddelijkheid in mijn leven. Toen ik elke week die heilige ervaring had door de Heer in deze verordeningen te zien, hielp dat me om mijn persoonlijke band met de Heer aan te halen.

En dat geldt niet alleen voor het *ronddienen* van het avondmaal. We kunnen ook de macht der goddelijkheid ervaren door elke zondag aan het avondmaal *deel te nemen*. Als we aan het avondmaal deelnemen, moeten we dat niet luchtigjes opvatten. We moeten het willen, besluiten om het te doen, en ons erop voorbereiden om aan het avondmaal deel te nemen. Want al die dingen helpen ons om de macht der goddelijkheid in ons leven te ervaren. We zouden het avondmaal als een krachtig geestelijk hulpmiddel moeten gebruiken om onze band met God aan te halen en ons op de moeilijkheden van het dagelijks leven voor te bereiden.

EEN NAUWE PERSOONLIJKE BAND

Besluit nu om een nauwe band met de Heer te ontwikkelen. Hoe dichter je je bij Hem voelt, hoe makkelijker het is om Hem te dienen.

De Heer raakt ieder van ons persoonlijk. Als we naar de kerk gaan, horen we zijn woorden. Als we aan het avondmaal deelnemen, voeren we zijn heilige verordeningen uit. We moeten Gods aanwezigheid en de macht der goddelijkheid in onze leiders en in de verordeningen herkennen, zodat we onze persoonlijke band met Hem kunnen aanhalen. ■

IK LEGDE MIJN ZORGEN IN GODS HANDEN

Toen ik hoorde dat mijn vriendin met ernstige problemen kampte, kon ik maar geen rust vinden.

Ninoska Nawrath

Toen mijn vriendin Fernanda (naam gewijzigd) op een vrijdag niet op school was, vroeg ik me af wat er aan de hand was. 'Is Fer ziek? Is alles goed met haar?', vroeg ik mijn vriendinnen aan het eind van de dag. Een vriendin antwoordde: 'Ze is niet ziek, ze had een afspraak bij een psycholoog.' Toen ik vroeg wat ze bedoelde, zei ze dat Fernanda met depressie kampte en dat ze zichzelf verminkte. Kort daarna werd Fernanda in het ziekenhuis opgenomen, en we zagen haar enkele weken niet.

Hoewel we vriendinnen waren, had ze mij niets over dat deel van haar leven verteld. Ze had het voor iedereen verborgen gehouden omdat ze zich schaamde. Later vertelde ze

FOTO GEËNSCENEERD

FOTO VAN HANDEN: GETTY IMAGES

mij dat ze niet wilde dat anderen medelijden met haar of haar omstandigheden hadden. Ik had echter geen medelijden met haar, ik voelde met haar mee.

Toen ik die eerste dag thuiskwam van school, ging ik op bed liggen en begroef ik mijn gezicht in mijn kussen. Ik was emotioneel uitgeput, maar zo onrustig dat ik niet kon slapen. Mijn wereld was een chaos. Het was alsof ik in een storm was terechtgekomen, en talloze gedachten en gevoelens spookten door mijn hoofd. Ik was in de war, voelde me eenzaam en vooral machteloos.

Hoe kon ik helpen?

Wat kon ik doen of zeggen om haar te helpen? Hoe konden we als vriendinnen de handen ineenslaan en haar steunen? Ik kon geen enkele oplossing bedenken die mijn vriendinnen of mijzelf troost zou bieden. Ik bad om inspiratie maar ik had het gevoel dat mijn gebeden niet werden beantwoord.

De daaropvolgende week kreeg ik een ingeving. Tijdens de ochtendseminarieles herinnerde mijn leerkracht ons aan het eerste visioen. Ze vertelde dat Joseph Smith zijn moeilijkheden en kopzorgen rechtstreeks aan zijn hemelse Vader voorlegde. Toen zei mijn leerkracht: 'Als we ons tot de Vader wenden en Hem onze vraag stellen, zal Hij ons antwoord geven. We staan er nooit alleen voor.'

Ik realiseerde me dat ik in al mijn verdriet mijn hart voor mijn hemelse Vader had afgesloten. Ik probeerde wel vaak te bidden, maar dat was niet genoeg. Mijn angst weerhield mij ervan rust te vinden. Ik wist dat Hij precies begreep hoe ik me voelde, en ik wist dat Hij mij kon helpen. Maar ik moest mezelf voor Hem openstellen en er echt op vertrouwen dat Hij mij kon helpen. Ik moest geloof oefenen.

Dat deed ik ook. Ik bleef bidden, in de Schriften lezen en bewust mijn lasten in de handen van de Heiland leggen, en geleidelijk begon ik in te zien dat er een einde zou komen aan de depressie van mijn vriendin. Hoewel er rondom mij nog steeds chaos heerste, voelde ik mij kalm, stabiel en evenwichtig. Mijn moeder moedigde mij voortdurend aan om gemoedsrust te vinden. Ze zei: 'Alles komt goed met je vriendin, en met jou ook. Blijf sterk in het evangelie en dan komt alles in orde.'

Mijn vriendin steunen

Toen Fernanda weer naar school kwam, was ik goed in staat om haar te steunen, omdat ik zelf naar innerlijke rust had gezocht en die ook had gevonden in Jezus Christus. Ik probeerde een luisterend oor te bieden, positief te blijven en over het evangelie te vertellen. Vol vertrouwen legde ik het plan van geluk uit en vertelde ik haar dat onze hemelse Vader wil dat wij gelukkig zijn, ondanks onze beproevingen. Het kan een tijd duren, maar het ligt binnen het bereik van ieder van zijn kinderen.

Ik heb mij al vaak angstig en verdrietig gevoeld, maar dankzij het evangelie herinner ik me altijd waar ik vandaan kom. Ik weet dat ik een dochter van God ben en dat Hij een plan voor mij heeft, en ook voor Fernanda. We volgen elk onze eigen weg die ons tot zegen is, omdat Hij van ons houdt. Elke weg, elke beproeving heeft een doel. De rust die we in onze beproevingen vinden, kunnen we met anderen delen. ■

De auteur woont in Maule (Chili).

OMGAAN MET IEMAND MET EEN DEPRESSIE

Als iemand in je omgeving met een depressie kampt, span je dan extra in om een luisterend oor te bieden en hem of haar te steunen. Hij of zij heeft behoefte aan je liefde. Vraag je ouders om raad. Zorg ervoor dat zijn of haar ouders op de hoogte zijn, ook al wil je vriend(in) dat niet. Vraag hun hoe je kunt helpen. Als je ernstige signalen, zoals zelfverminking, opvangt en je merkt dat de ouders niet ingrijpen, breng dan een leerkracht, leerlingbegeleider of kerkleider op de hoogte.

FOTO GETTY IMAGES

1 Nephi 3:7

De Heer gebood Nephi om heen te gaan en te doen.

ILLUSTRATIE KATIE PAYNE

1 IK ZAL HEENGAAN

'U geeft blijk van uw vertrouwen in [God] als u luistert met de bedoeling om te leren, u te bekeren en dan heen te gaan en te doen wat Hij vraagt. Als u voldoende op God vertrouwt om tijdens [de] conferentie in elke toespraak, elke lofzang en elk gebed naar zijn boodschap te luisteren, dan zult u die vinden. En als u vervolgens heengaat en doet wat Hij wil, zal uw vermogen om op Hem te vertrouwen toenemen en zult u mettertijd overspoeld worden met dankbaarheid dat Hij u is gaan vertrouwen.'

President Henry B. Eyring, eerste raadgever in het Eerste Presidium, 'Vertrouw op God, ga dan heen en doe', *Liahona*, november 2010, 73.

2 DOEN

'[Ik heb] dit [tot] mijn stelregel gemaakt: *als de Heer het gebiedt, doe het dan*.'

Leringen van kerkpresidenten: Joseph Smith (2007), 173.

1 2

7 En het geschiedde dat ik, Nephi, tot mijn vader zei: Ik zal [a]heengaan en de dingen doen die de Heer heeft geboden, want ik weet dat de Heer geen [b]geboden aan de mensenkinderen geeft zonder een [c]weg voor hen te bereiden, zodat zij kunnen volbrengen wat Hij hun gebiedt.

5 4 3

3 DE HEER HEEFT GEBODEN

'Elk gebod van de Heer is gegeven voor onze ontwikkeling, vooruitgang en groei.'

Ouderling Robert D. Hales (1932–2017) van het Quorum der Twaalf Apostelen, 'If Thou Wilt Enter into Life, Keep the Commandments', *Ensign*, mei 1996, 36.

4 HIJ ZAL EEN WEG BEREIDEN

In het Oude Testament betekende een weg bereiden een goed, duidelijk gemarkeerd pad aanleggen (zie Deuteronomium 19:3) of de weg vrijmaken door hindernissen te verwijderen (zie Jesaja 40:3).

Als de Heer ons een gebod geeft, bereidt Hij altijd een weg voor ons als we bereid zijn Hem te vertrouwen en gehoorzamen. Maar net zoals Nephi moeten we eerst in geloof handelen. Dan zullen we de weg zien, want de Heer 'werkt door macht, volgens het geloof van de mensenkinderen' (Moroni 10:7).

5 VOLBRENGEN

'Als u […] geloof had, [zou] niets voor u onmogelijk zijn.'

Mattheüs 17:20

Noot van de redactie: deze pagina is niet bedoeld als allesomvattende uitleg van deze kerntekst, maar als uitgangspunt voor persoonlijke studie.

Hoe vraag ik mijn vrienden om niet onaardig of ongepast over anderen te praten?

Roddels, onaardige woorden, vulgaire taal – dat alles heb je op school vast weleens gehoord. Soms doen je vrienden mee. Je voelt je dan ongemakkelijk en weet niet hoe je moet reageren. Maar je kunt veel bereiken als je een goed voorbeeld bent.

Het is niet leuk om tegen anderen in te gaan, maar vergeet niet dat 'godslasterlijke, vulgaire en grove taal of gebaren, en schuine moppen, aanstootgevend [zijn] voor de Heer en voor anderen.'[1] En onaardige woorden kunnen kwetsend zijn, ook al zijn ze als grap bedoeld.

Als je vrienden onaardig of ongepast over anderen praten, vraag je 'hun vriendelijk hun taal te kuisen. Als ze er overheen praten, [kun je] beleefd weglopen of het onderwerp van gesprek veranderen.'[2] Leg uit dat je gelooft dat iedereen een kind van God is en zo behandeld dient te worden. Wees een goede vriend in plaats van een vijand die anderen bekritiseert en kleineert. Je vrienden zullen je voorbeeld volgen.

In *Voor de kracht van de jeugd* staat: 'Nette en intelligente taal duidt op een helder en gezond verstand.'[3] Laat je geloof uit je woorden blijken. Dan zal de Geest bij je blijven en je in deze moeilijke situaties leiden.

Echte vrienden zullen je beslissing respecteren om nette, opbouwende taal te gebruiken die de positieve eigenschappen van anderen beklemtoont.

Wees moedig

Net zoals Esther, Joseph Smith, Jozef in Egypte en veel andere personen in de Schriften kun je moedig zijn en je vrienden laten ophouden als ze ongepast over anderen praten. Ik bevond me in zo'n situatie en vond de moed om op een liefdevolle, begripvolle manier met mijn vrienden te spreken. Uiteindelijk aanvaardden ze mijn protest en begrepen ze hoe belangrijk nette, goede taal is. In zulke situaties kunnen Schriftstudie en gebed, maar ook vasten nuttig zijn. Bid in geloof tot je hemelse Vader om moed, zodat je je mond open durft te doen en het hart van je vrienden kunt raken.

Paola H. (17), San Salvador (El Salvador)

Vraag God om hulp

Als je bidt, kan God je laten weten hoe je met anderen moet spreken. Vraag de Heer eerst wat je tegen je vrienden moet zeggen. Vraag Hem ook om je vrienden te helpen inzien dat iedereen een geliefd kind van onze hemelse Vader is. Beklemtoon dat het belangrijk is om het goede in anderen te zien en niets negatiefs over hen te zeggen.

Victória Kércia M. (19), Piauí (Brazilië)

Ga liefdevol met verschillen om

Mijn vrienden weten dat we elkaar met onze verschillende sterke punten kunnen helpen. Niemand is volmaakt, maar we moeten altijd liefdevol met

De antwoorden gelden als leidraad en niet als officiële uitspraak over de leerstellingen van de kerk.

anderen omgaan en geloven dat ze dankzij de verzoening van de Heiland kunnen veranderen.

Esther M. (19), Mbuji-Mayi (Democratische Republiek Congo)

Wees een voorbeeld

Wees vooral een goed voorbeeld. Neem het initiatief om iets positiefs te zeggen over de persoon over wie je vrienden praten. Het gesprek kan zo erg snel van richting veranderen. Je zult er versteld van staan.

Ouderling Eads (24), zendingsgebied Seoel-Zuid (Zuid-Korea)

Help elkaar om positief te blijven

Mijn vriendinnen en ik deden allemaal een elastisch armbandje om. Telkens als een van ons iets gemeens over een ander zei, trokken de anderen aan haar armbandje. Op die manier dachten we er voortdurend aan om onze gedachten en woorden positief te houden.

Caroline J. (18), Utah (VS)

Wind er geen doekjes om

Je kunt gewoon tegen je vrienden zeggen: 'Hé, hou daarmee op. Ik vind dat niet leuk.' of 'Let een beetje op je woorden. Dat is niet aardig.' Een van de twee grote geboden is tenslotte 'U zult uw naaste liefhebben als uzelf' (Mattheüs 22:39).

Clayton P. (14), Arizona (VS)

Verander hun perspectief

Je kunt gewoon zeggen dat wat ze aan het doen zijn niet goed is en dat ze anderen niet verdrietig, maar blij moeten maken. Je kunt ze ook vragen hoe ze zich zouden voelen als anderen iets onaardigs over hén zeiden. Laat ze de situatie vanuit een ander perspectief zien. Door anderen aan te sporen om betere mensen te worden, zul je de Geest vaker voelen. De Heer zal je zegenen.

Darren O. (15), Utah (VS)

Wijs ze op de nadelen

Vertel je vrienden dat ze veel positieve ervaringen en interacties met mensen mislopen. Leg uit dat vloeken slecht is omdat het afstand schept tussen jou en andere mensen, en omdat het je gedachten vervuilt. Bovendien mijden goede mensen je als je grove taal gebruikt.

Elisa Ferreira S. (16), Minas Gerais (Brazilië)

WOORDEN HEBBEN VEEL MACHT

'Woorden hebben verrassend veel macht, zowel om op te bouwen als neer te halen. We herinneren ons allemaal wel hoe negatieve woorden ons deprimeerden en liefdevolle woorden ons hart verwarmden. Als wij kiezen om alleen positieve dingen over – en tegen – anderen te zeggen, verheffen en sterken wij onze naasten en helpen wij anderen in de voetsporen van de Heiland te treden.'

Jean B. Bingham, algemeen ZHV-presidente, 'Ik zal thuis het licht van het evangelie uitstralen', *Liahona*, november 2016, 7.

NOTEN

1. *Trouw aan het geloof: evangeliewijzer* (2004), 185–186.
2. *Trouw aan het geloof*, 186.
3. *Voor de kracht van de jeugd* (boekje, 2011), 20.

VOLGENDE VRAAG

'Ik worstel al heel lang met dezelfde verleidingen. Dat is frustrerend. Hoe kan ik ze overwinnen?'

Stuur je antwoord, eventueel vergezeld van een foto met hoge resolutie, vóór 15 maart 2018 in op liahona.lds.org (klik op 'Submit an Article or Feedback').

De redactie kan reacties inkorten of duidelijker formuleren.

*'Ik ben lid van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen, ik weet wie ik ben, ik hoor Gods stem.' (*Kinderliedjes*, 48.)*

De eerste kerkdienst van Easton in Duitsland was net afgelopen. Hij had gedacht dat het helemaal anders zou zijn, maar het was grotendeels hetzelfde als de kerkdiensten die hij in de Verenigde Staten had meegemaakt. Alleen droeg hij hier een oortelefoon om naar de Engelse vertaling van de toespraken te luisteren.

Mama en papa hadden een gesprek aangeknoopt met de familie die achter hen zat. Zij hadden een zoon van zijn leeftijd!

Voor de kerk opkomen

Tracie Carter en Maryssa Dennis
Gebaseerd op een waargebeurd verhaal

ILLUSTRATIE KAYELA LARSEN

‘Dit is de familie Finotto’, zei mama tegen Easton. ‘GianMarco zit in dezelfde klas op jouw school.’

‘Cool!’ Easton glimlachte naar GianMarco. Zijn naam klonk een beetje alsof het ‘Jan’ en ‘Mark’ aaneengeplakt was met een ‘o’ erachter. ‘Waar kom jij vandaan?’

GianMarco glimlachte terug. ‘Wij komen uit Italië. Maar we zijn net van China hiernaartoe verhuisd.’

‘Wauw!’ zei Easton. ‘Ik ben nog nooit in China geweest.’

De volgende dag ging Easton naar zijn nieuwe school. Hij was een beetje zenuwachtig. Maar toen zag hij GianMarco van de andere kant van de klas naar hem wuiven. Hij had tenminste al één vriend. In zijn klas zaten kinderen vanuit de hele wereld. Misschien ging hij deze school wel leuk vinden.

‘Goedemorgen!’ De lerares glimlachte naar iedereen. ‘Ik ben juffrouw Albano. Kan iemand mij om te beginnen vertellen wat *identiteit* wil zeggen?’

Een meisje stak haar vinger op. ‘Het betekent wie je bent. Wat voor jou het belangrijkst is.’

‘Precies!’ zei juffrouw Albano. ‘Laten we met elkaar kennismaken. Wat zijn enkele zaken die deel uitmaken van je identiteit? Welke dingen maken jou *jou*?’

‘Ik houd van computerspelletjes!’ zei een meisje op de eerste rij. Juffrouw Albano glimlachte en schreef *hobby’s* op het bord. ‘Wat is er nog meer?’

GianMarco stak zijn hand op. ‘Ik kom uit Italië.’ Juffrouw Albano knikte en schreef *land* op.

Easton dacht na over wat hij kon zeggen. ‘Ik ga naar de kerk,’ zei een jongen achteraan.

‘Dat is een goede!’ dacht Easton. ‘Die had ik moeten zeggen.’

Iemand lachte. En toen lachten er een hoop kinderen. Easton keek verbaasd naar GianMarco. GianMarco leek ook verward. Waarom zouden ze lachen?

Toen hij thuiskwam, vertelde Easton zijn moeder wat er was gebeurd.

Mama fronste. ‘Sommige mensen begrijpen niet waarom de kerk belangrijk is. Ze vinden het gek.’

‘O,’ zei Easton. Hij vond de kerk helemaal niet gek.

Enkele weken later vroeg juffrouw Albano de leerlingen om samen met een ouder een presentatie over de identiteit van hun gezin te geven.

‘Waar zullen we het in ons project over hebben?’ vroeg mama ’s avonds terwijl ze samen de tafel dekten.

Easton herinnerde zich hoe de klas had gelachen. ‘Ik denk dat we het over de kerk moeten hebben,’ zei Easton.

Mama glimlachte. ‘Dat is een geweldig idee.’

‘En kunnen zuster Finotto en GianMarco het samen met ons doen?’

‘Goed idee! Ik bel ze na het avondeten.’

De volgende dag kwamen zuster Finotto en GianMarco langs. Eerst spraken ze over wat ze dachten wat het belangrijkste van de kerk was. Mama schreef alle ideeën op in een schrift. Toen namen ze kartonnen platen en zochten afbeeldingen van Jezus, profeten en tempels om erop te plakken.

Ik ben een kind van God

Ik geloof in Jezus Christus

Ik maak deel uit van een gezin

Uiteindelijk brak de tijd voor de presentatie aan. Easton, GianMarco en hun moeders stonden voor de klas. Hij haalde diep adem.

‘Wij zijn lid van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen,’ begon hij. Om de beurt legden ze dingen over de kerk uit. GianMarco sprak over de Schriften. Mama over de profeten. Zuster Finotto legde de gezinsavond uit. Easton had het over de doop. Het was zo cool!

Easton voelde zich goed toen ze klaar waren. Niemand lachte, de kinderen leken het interessant te vinden! Hij was blij dat hij zoiets belangrijk aan de klas had kunnen vertellen. Hij glimlachte. Hij kende zijn identiteit. Hij was een kind van God! ■

De auteurs wonen in Baden-Württemberg (Duitsland) en in Utah (VS).

KINDEREN VAN GOD

‘Hoe kom je achter je *identiteit*? Onthoud in de eerste plaats dat je een kind van God bent.’

President Russell M. Nelson, president van het Quorum der Twaalf Apostelen, ‘Identity, Priority, and Blessings’, *Ensign*, augustus 2001, 11.

Cadeautjes geven

Uit een interview met Marissa Widdison van de afdeling kerkelijke tijdschriften
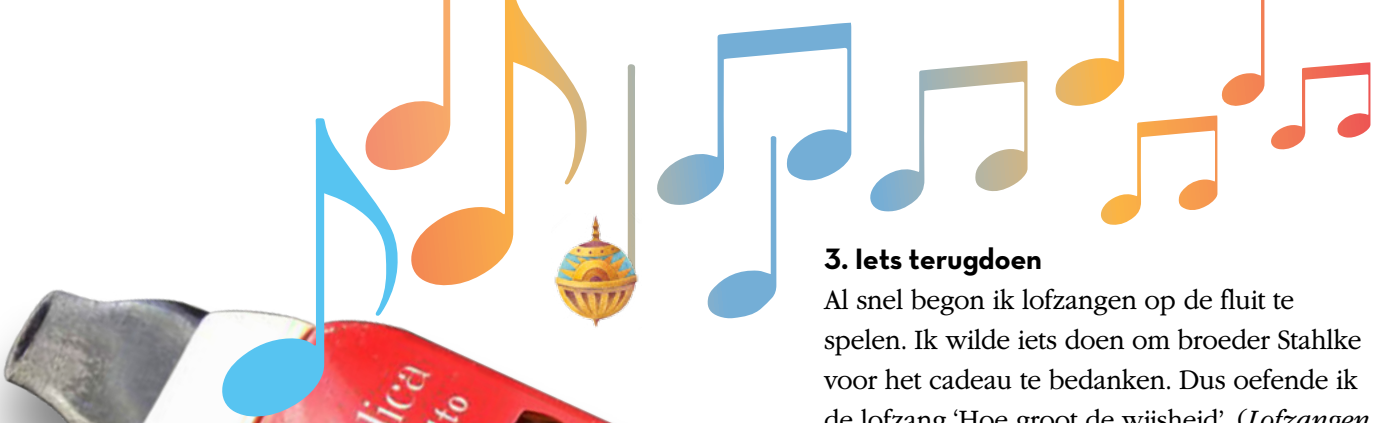
Olá!
Ik heet Alice,
en ik probeer MIJN LICHT TE LATEN SCHIJNEN door DANKBAARHEID TE TONEN!

EEN GEZIN BIJ DE SÃO PAULOTEMPEL IN BRAZILIË

1. Lofzangen spelen
Ik woon met mijn ouders, zus en broer in Brazilië. Mijn zus Julia en ik spelen piano tijdens de avondmaalsdienst in onze wijk.

Gevoelens van geluk
Als we dankbaarheid tonen, zegent de Heer ons door middel van de Heilige Geest met gevoelens van geluk.

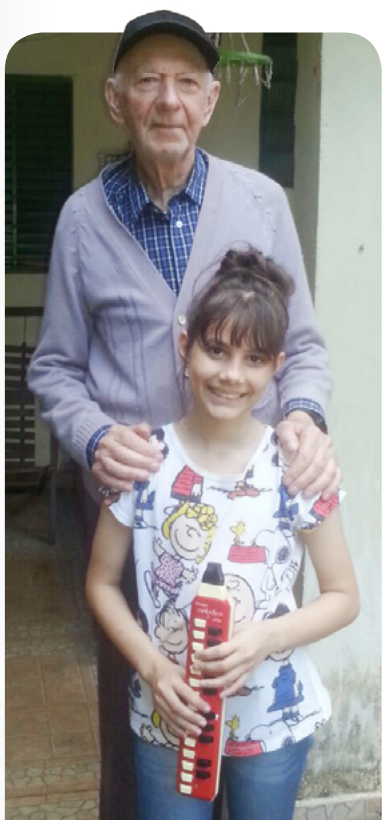

3. Iets terugdoen

Al snel begon ik lofzangen op de fluit te spelen. Ik wilde iets doen om broeder Stahlke voor het cadeau te bedanken. Dus oefende ik de lofzang 'Hoe groot de wijsheid', (*Lofzangen,* nr 131). Ik vroeg of mijn vader me naar het huis van broeder Stahlke wilde rijden, zodat ik hem kon laten horen dat ik met zijn cadeau een nieuw talent had ontdekt.
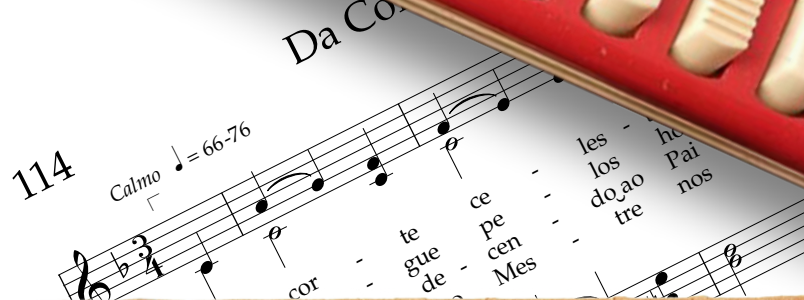
2. Een onverwacht cadeau

Op een zondag gaf broeder Stahlke ons een cadeau. Hij zei dat hij ons wilde bedanken omdat we op zondag piano speelden. Toen we de doos opendeden, zagen we dat er een bijzondere fluit in zat! Ik zette de fluit in elkaar en begon erop te spelen. Ik genoot van het prachtige geluid.

4. Een bijzondere droom

Toen ik voor broeder Stahlke speelde, was hij heel blij en emotioneel. Hij zei dat hij de nacht daarvoor van die lofzang had gedroomd! Ik voelde dat God van hem en van mij hield.

STUUR ONS EEN STER!

Vertel ons hoe jij helder schijnt! Knip een ster uit en schrijf daarop iets over een moment waarop jij een goed voorbeeld was. Vraag een ouder om een foto van je ster naar liahona@ldschurch.org te sturen.

HOE KUN JE SCHIJNEN?

Zing, speel of dirigeer een lofzang en laat iedereen daar tijdens de gezinsavond van genieten.

Oefen een talent en laat dat aan een ander zien of horen.

Mijn idee: _____

Het plan van GELUK

Kleur deze platen om iets te leren over het plan van geluk dat onze hemelse Vader voor jou heeft! Je kunt ze ook uitknippen, de achterkanten aan elkaar plakken en de randen aan elkaar nieten zodat het een boekje wordt.

Vóór mijn geboorte woonde ik als geest bij mijn hemelse Ouders. Mijn hemelse Vader vertelde me dat Hij een plan had om me te laten leren en groeien. Ik was zo blij!

Jezus bood zich vrijwillig als mijn Heiland aan. Hij kwam naar de aarde en gaf me een volmaakt voorbeeld. Hij betaalde de prijs voor mijn zonden. Hij weet van mijn problemen af en kan me helpen. Ik hou van Jezus!

Ik ben op deze prachtige aarde geboren. Ik heb een lichaam gekregen! Als ik leer, werken mijn geest en mijn lichaam samen. Ik doe hard mijn best om Jezus dagelijks te volgen door vriendelijk te zijn.

ILLUSTRATIES ADAM KOFORD

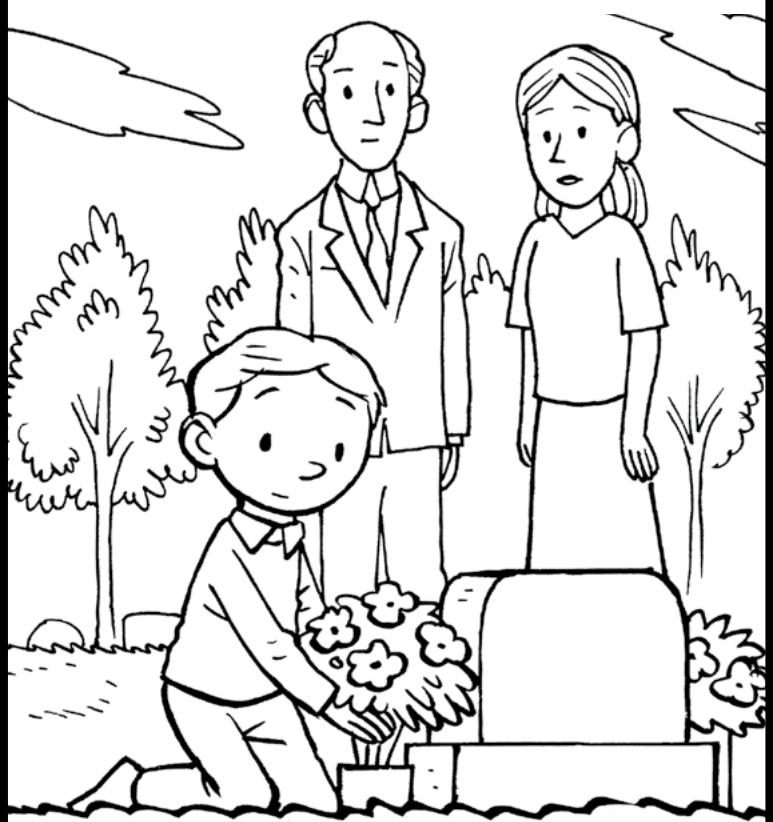
Ik volg Jezus door me te laten dopen. Ik beloof de geboden te onderhouden. Mijn hemelse Vader belooft dat de Heilige Geest me zal helpen. Als ik een vergissing maak, bekeer ik me en probeer ik het de volgende keer beter te doen. Zo leer en groei ik!

Hoewel ik ver van mijn hemelse Ouders en Jezus Christus ben, voel ik me toch dicht bij Hen. Ik kan altijd tot mijn hemelse Vader bidden. Ik kan in de Schriften lezen. Op een dag kan ik naar de tempel gaan om meer over Gods plan voor mij te leren. De tempel is een vredige, blije plek.

De dood hoort bij het leven. Als ik doodga, blijft mijn lichaam op aarde en gaat mijn geest naar de geestenwereld. Dan ben ik bij mijn familie en vrienden.

Later komen mijn lichaam en mijn geest weer bij elkaar. Ik zal Jezus weer zien! Ik kan voor altijd bij mijn familie en mijn hemelse Ouders wonen. Ik ben zo dankbaar voor dit plan van geluk!

‘Jezus Christus *is* de geliefde eniggeboren Zoon van God. Hij *is* onze Schepper. Hij *is* het Licht van de wereld. Hij *is* onze Redder van zonde en dood. Dat is de belangrijkste kennis op aarde. En je kunt dat voor jezelf weten evenals ik het voor mijzelf weet.’

Ouderling Dallin H. Oaks
van het Quorum der Twaalf Apostelen

Uit ‘Leringen van Jezus’, Liahona, *november 2011, 90–93.*

ILLUSTRATIE DAN WILSON

Ouderling Peter F. Meurs
van de Zeventig

Blijf het proberen!

'Indien zij zich voor mijn aangezicht verootmoedigen en geloof hebben in Mij, zal Ik maken dat zwakke dingen sterk voor hen worden' (Ether 12:27).

Mijn ouders werden lid van de kerk toen ik nog jong was. We hoorden bij een kleine gemeente in Australië. Mijn moeder speelde in de kerk piano. Maar ze kon slechts een paar lofzangen spelen. Ik kreeg ook pianoles. Toen ik zeven werd, vroeg de gemeentepresident of ik in de kerk piano wilde spelen.

Ik maakte fouten bij het pianospelen. En als ik een fout maakte, begon ik te huilen. Ik was heel verlegen en zenuwachtig. Maar ik bleef oefenen. Ik wilde de lofzangen goed spelen. Nu speel ik graag piano! Ik kan alle lofzangen spelen. Tijdens mijn zending in Nieuw-Zeeland diende ik weer in een kleine gemeente. Ze hadden niemand die piano kon spelen. Dus speelde ik een jaar op het orgel en de piano. Mijn angst overwinnen is mij tot zegen geweest. Daardoor kon ik anderen tot zegen te zijn.

Toen ik klein was, was praten ook een probleem. Ik stotterde. Het was moeilijk om in de avondmaalsdienst te getuigen. Soms probeerde ik te spreken, maar begon ik in plaats daarvan te huilen. Ik kreeg priesterschapszegens om me te steunen. Mijn moeder en vader bemoedigden me. Uiteindelijk werd ik gezegend met de gave om duidelijker en vol vertrouwen te spreken.

Ik word nog steeds zenuwachtig. Tijdens de algemene conferentie naar het podium wandelen om een toespraak te geven was angstaanjagend! Maar de Geest was daar zo sterk aanwezig. Ik voelde me opgebeurd en rustig. Het was geweldig.

Als je verlegen bent of het moeilijk vindt om te spreken, blijf het dan proberen. Zelfs als het moeilijk blijft, is het voor ons belangrijk te horen wat jij te vertellen hebt. Je kunt veel mensen tot zegen zijn met de dingen die alleen jij kunt zeggen! ■

ILLUSTRATIE DAN BURR

Conferentiekaartjes

Hier zijn enkele van onze favoriete citaten uit de algemene oktoberconferentie van 2017!

**President Henry B. Eyring,
eerste raadgever in het Eerste Presidium**

**Ouderling Ronald A. Rasband
van het Quorum der Twaalf Apostelen**

**Ouderling John C. Pingree jr.
van de Zeventig**

**Sharon Eubank,
eerste raadgeefster in het
algemeen ZHV-presidium**

ONS PRIKBORD

Als we als gezin naar de tempel gaan, voel ik de Geest heel sterk. Het is dan alsof de Heiland bij ons is. Ik ga graag naar de tempel.

Alana L. (8), Brazilië

Ik volg Jezus als ik lief ben voor mijn klasgenootjes en ze goed behandel.

Vianca V. (7), Colombia

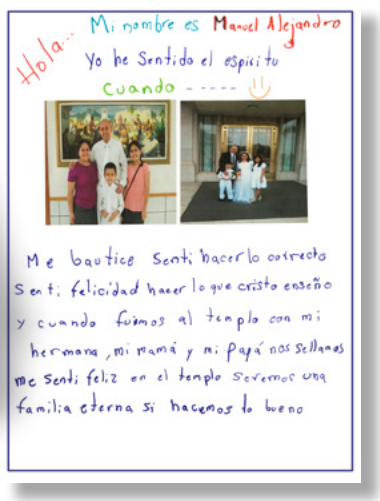

We weten dat het Boek van Mormon ons kan helpen als we problemen hebben. En bidden kan ook helpen. Mijn broertje bidt graag.

Benjamín M. (3) en Joaquín M. (8), Chili

Ik voelde de Geest tijdens mijn doop. Daardoor wil ik het goede kiezen. Ik ben gelukkig als ik doe wat Jezus zegt. Ik ben met mijn zus, mama en papa naar de tempel geweest. We zijn er aan elkaar verzegeld. Ik was toen heel blij. We blijven voor altijd samen als we het goede doen.

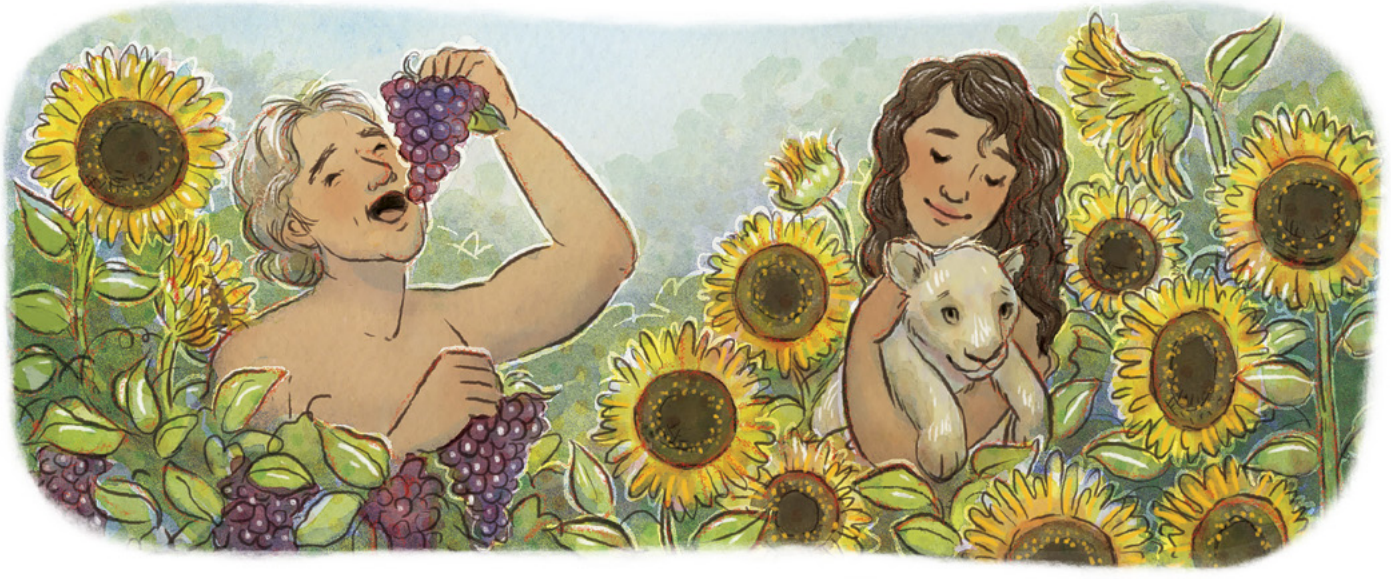
Manuel R. (9), El Salvador

Adam en Eva

Kim Webb Reid

Onze hemelse Vader en Jezus hebben de aarde geschapen. Ze hebben het land, de zee, de zon en de sterren gemaakt. Ze hebben de planten en dieren gemaakt. Toen was de aarde klaar voor de kinderen van onze hemelse Vader. Wie zou Hij het eerste naar de aarde sturen om hier te wonen?

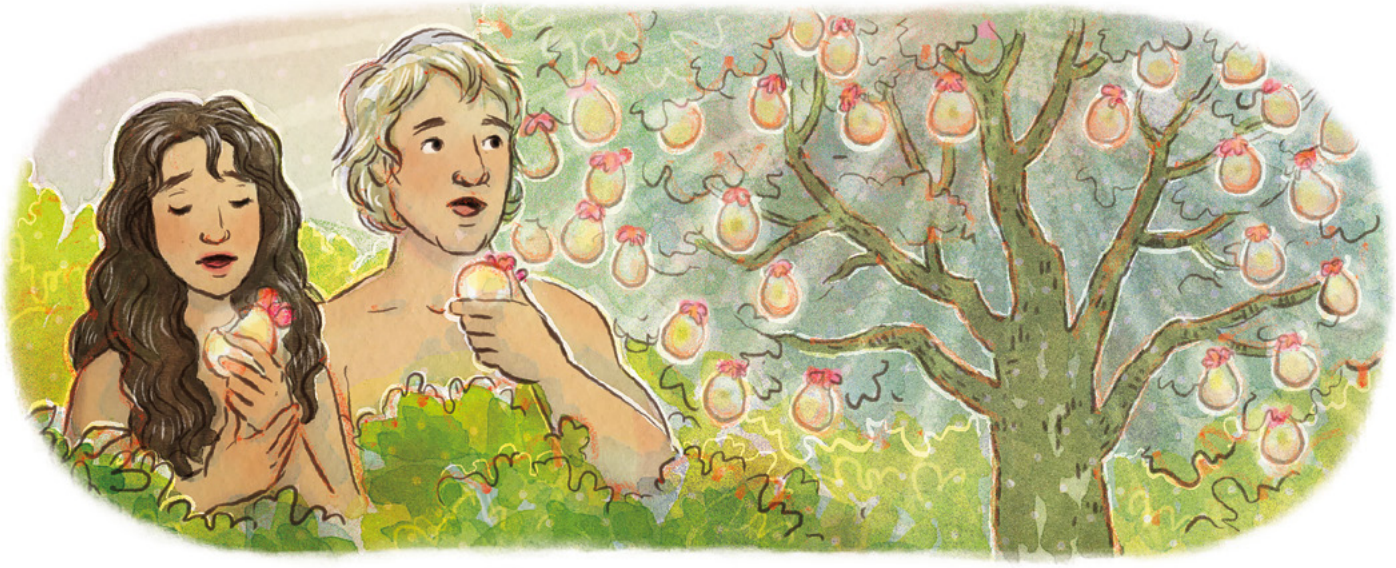

Adam en Eva!

God plaatste hen in de hof van Eden. Al het eten wat zij nodig hadden, groeide in die hof. Ze hoefden niet te werken. Ze werden niet ziek.

ILLUSTRATIES APRYL STOTT

Onze hemelse Vader vertelde Adam en Eva dat ze, als ze een vrucht van een bepaalde boom aten, ze uit Eden moesten vertrekken. Satan verleidde Eva om van die vrucht te eten. En Adam at er ook van.

Hun keus om uit Eden weg te gaan was een onderdeel van het plan van onze hemelse Vader. Toen ze uit Eden waren vertrokken, leerden Adam en Eva bidden, zich bekeren en geloof in Jezus hebben. Ze werden ouders en ze onderwezen hun kinderen in het evangelie. Het leven buiten Eden was moeilijker, maar ze leerden belangrijke nieuwe dingen. Ze waren gelukkig.

Ik ben zoals Adam en Eva. Ik heb gekozen om naar de aarde te komen, zodat ik kan leren, groeien en meer op mijn hemelse Ouders lijken. ■

Ik kan het goede kiezen

ILLUSTRATIE APRYL STOTT

President
Dieter F. Uchtdorf
Tweede raadgever in
het Eerste Presidium

HET EVANGELIE OMVAT ALLE WAARHEID

Het blad dat u hier ziet is slechts een microscopische momentopname. Het maakt deel uit van een enorme hoeveelheid interessante kennis.

Geschiedenis is belangrijk. Als we onszelf verankeren aan de lessen die we van de geschiedenis leren, zijn we in staat om het beste in de mensheid te evenaren.

De overleden auteur Michael Crichton schijnt ooit te hebben gezegd: 'Als je de geschiedenis niet kent, weet je niets. Dan ben je een blad dat niet weet dat het deel van een boom uitmaakt.' Van de geschiedenis leren we niet alleen over de bladeren van ons bestaan. Maar we leren ook over de twijgen, takken, stammen en wortels van het leven. En dat zijn belangrijke lessen.

Een van de zwakheden die wij als stervelingen hebben, is de veronderstelling dat ons 'blad' volledig is, dat onze waarheid volledig en universeel is. Een oud Jiddisch gezegde [luidt]: 'Voor een wurm in de mierikswortel bestaat de wereld uit mierikswortel.' Ik wil graag duidelijk aangeven dat de waarheid van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen meer omvat dan de bladeren en de mierikswortel. Die waarheid overtreft tijd en ruimte en omvat alle waarheid.

Het evangelie van Jezus Christus omvat niet alleen de waarheid van het verleden en het heden, maar ook de waarheid van de toekomst. Het is de meest praktische waarheid die er bestaat. En het leert ons de weg van de discipel: een pad waarop gewone, gebrekkige stervelingen in glorierijke, onsterfelijke wezens kunnen veranderen. Hun goddelijke potentieel overtreft ons beperkte voorstellingsvermogen.

Nou, dat is een praktische waarheid. Veel kostbaarder dan we ons kunnen voorstellen. Waarheid van de hoogste orde. We zijn hier op aarde om naar de waarheid te zoeken, die te ontdekken en toe te passen. Het evangelie van Jezus Christus omvat alle waarheid en is gespecialiseerd in de kennis die voor ons, in dit leven en in de eeuwigheid, het meeste waard is.

Is het niet bijzonder om deel uit te maken van een kerk die waarheid omarmt, ongeacht de bron daarvan? Een kerk die verkondigt dat er nog veel in het verschiet ligt, dat God 'nog vele grote en belangrijke dingen aangaande het koninkrijk van God zal openbaren' [Geloofsartikelen 1:9]? Daarom zijn wij nederig betreffende de waarheid die wij hebben. We begrijpen dat onze kennis een werk in uitvoering is, dat het blad dat we kunnen zien slechts een microscopische momentopname is die deel uitmaakt van een enorme hoeveelheid fascinerende kennis. ■

Uit 'Seeing Beyond the Leaf', tijdens het Brigham Young University Church History Symposium in Salt Lake City (Utah, VS), 7 maart 2014.

***ADAM EN EVA*,**
TEXTIELKUNST VAN CUNA-INDIANEN,
SAN BLAS EILANDEN (PANAMA)

Verleid door de duivel namen Adam en Eva van de verboden vrucht, waardoor zij sterfelijk werden. Eva getuigde van de zegeningen die zij daardoor kregen: 'Als wij niet overtreden hadden, zouden wij nooit nakomelingen gehad hebben en nooit goed en kwaad gekend hebben en de vreugde van onze verlossing en het eeuwige leven dat God geeft aan alle gehoorzamen.' [Mozes 5:11.]

Ook in deze uitgave

VOOR JONGVOLWASSENEN

Hij zou ons bevrijden

Toen een catastrofale aardbeving hun zendingsgebied trof, ondervonden zendelingen in Japan dat de Heer hen leidde en beschermde.

p. 44

VOOR JONGEREN

p. 50

JEZUS CHRISTUS *onze bron van gemoedsrust*

Net zoals Hij de rollende golven van het meer van Galilea stilde, biedt de Heiland ieder van ons de hoop op eeuwige, innerlijke vrede.

VOOR KINDEREN

Het plan van geluk

Knip dit boekje uit en kleur het om iets te leren over het plan van geluk van onze hemelse Vader!

p. 70

4 021474812017 DUTCH

DE KERK VAN
JEZUS CHRISTUS
VAN DE HEILIGEN
DER LAATSTE DAGEN